

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

JAN./FEBR. 1980 ENERO/FEBR.

JUAN PABLO II: LA HORA DE LAS MISIONES

En el santuario nacional mariano de Knock (Irlanda), que el Papa visitó a fines de septiembre, se celebró del 22 al 29 de abril un Congreso nacional misionero al que el Papa envió el siguiente mensaje que publicamos traducido del inglés:

(Continuación y fin.)

El éxito de toda actividad misionera depende de la efectiva salvaguardia y enseñanza de la fe católica tal como la transmitieron los Apóstoles: fe en Jesucristo, el Hijo de Dios y redentor del hombre. La eficacia misionera requiere la transmisión de esta fe intacta.

Durante el Año Santo, Pablo VI, que tanto amaba a Irlanda, recordó a los peregrinos irlandeses la promesa y el compromiso que San Columbano hizo a San Gregorio Magno en Roma. Y hoy repito estas palabras como un reto a vuestro Congreso: "Todos los irlandeses... somos discípulos de los Santos Pedro y Pablo...; la fe católica se mantiene intacta" (27 de agosto de 1975).

Como Sucesor de Pedro y Vicario de Cristo, hago hoy una llamada a nueva generosidad misionera, a dar testimonio de esta inmutable fe católica de palabra y con el ejemplo, incluso hasta los confines de la tierra. Pido una nueva generación de sacerdotes y religiosos que ocupen su puesto junto a sus hermanos y hermanas en las Iglesias locales, con el espíritu de los santos misioneros del pasado. Queridos jóvenes: ¿aceptaréis esta invitación? ¿Diréis "sí" a esta llamada? ¿Entregaréis vuestra vida por amor de Cristo y sus hermanos?

Y pido al laicado irlandés del propio país y de fuera que transmita especialmente a sus familias el tesoro de su fe, con sano orgullo y a costa de sacrificio, de palabra y de hecho. Millones de familias irlandesas esparcidas por el mundo han dado un glorioso y atrayente testimonio de Cristo y de su Iglesia; esto no debe cesar nunca. Y pido que todas las personas, todos los sectores del Pueblo de Dios se sientan apremiados por la **absoluta necesidad de compartir la fe con otros**. Lo exige la intrínseca naturaleza de la Iglesia. Está en juego la voluntad de Dios y la gloria de la Santísima Trinidad. La Iglesia es, y debe continuar siendo misionera, hasta que Cristo venga de nuevo en gloria.

En efecto estoy convencido de que ésta es una hora de esperanza para Irlanda y para el mundo. Es un tiempo que reclama renovada fidelidad, generosidad viva y amor ardiente. Es, una vez más, la **hora de las Misiones**, la hora de la evangelización, la hora de partir a proclamar las "insondables riquezas de Cristo" (Ef 3, 8). Y confiemos que Dios escuchará nuestra oración: que esta generación de discípulos y misioneros producirá mucho fruto, fruto duradero (cf. Jn 15, 16).

Esta es hoy mi esperanza, éstos mis deseos, que encomiendo a María, Madre de Dios y Madre de la Iglesia. En su amorosa función de Reina de las Misiones, acompañó muy de cerca a innumerables misioneros irlandeses a través de los años, sosteniéndolos en la alegría con su intercesión, y dándoles, en medio de sus sacrificios, la plenitud de Su amor maternal. Ella ayudará también a esta generación y la protegerá, cuando llegue a los campos del apostolado "ya maduro para la siega" (Jn 4, 35).

Naslovna stran: Misijonarka s. Frančiška Novak O.S.U. z obiskovalcem pred zavodom v Črnomlju.

92 1470/1982

CERKEV UCI

Dolžnost vseh kristjanov

V tej misijonski dejavnosti Cerkve nastopajo različne, včasih med seboj pomešane razmere: najprej razmere začetka ali zasaditve, nato novosti ali mladosti. Ko pa je to izvršeno, se misijonska dejavnost Cerkve ne neha, ampak imajo že ustanovljene delre Cerkve dolžnost, da to dejavnost nadaljujejo in oznanjajo evangelij posameznikom, ki so še zunaj Cerkve.

Povrh tega se skupnosti, v katerih Cerkev živi, čisto iz različnih vzrokov popolnoma spremene, tako da morejo nastati povsem nove razmere. Cerkev mora tedaj premisliti, ali te razmere znova terjajo njeno misijonsko dejavnost. Poleg tega so včasih razmere take, da začasno ni mogoče naravnost in takoj oznanjati evangelija: tedaj morejo in morajo misijonarji potrpežljivo, previdno, pa hkrati z velikim zaupanjem pričati za Kristusa vsaj z deli ljubezni in dobrotelčnosti in tako pripravljati Gospodu pot ter ga narediti na neki način navzočega.

Jasno je torej, da misijonska dejavnost izvira iz globine same narave Cerkve, katere zveličavno vero razširja, katere katoliško edinost med širjenjem dopolnjuje, na katere apostolstvo se opira, katere kolegialno ustavo v hierarhiji izvaja, katere svetost spričuje, širi in pospešuje. Tako se misijonska dejavnost med pogani razlikuje od dušnopastirske dejavnosti med verniki, kakor tudi od poskusov, ki se jih je treba lotiti, da spet dosežemo ednost med kristjani. Toda tudi to dvoje je z misijonsko dejavnostjo Cerkve kar najtesneje povezano. Razcepljenost med kristjani namreč škoduje najsvetejši zadevi oznanjevanja evangelija vsem stvarem in mnogim zapira dostop do vere. Zato so zaradi misijonskih potreb vsi krščeni poklicani, da se združijo v eno čredo, da bi mogli tako pred narodi enodušno pričati za Kristusa, svojega Gospoda. Če pa še ne morejo v polnosti spričevati ene vere, jih mora oživljati vsaj duh medsebojnega spoštovanja in ljubezni.

Koncilski odlok o
misijonski dejavnosti Cerkve.

SIMON IZ CIRENE

MOČ IN SIJAJ

Če je bil kdaj kak škof, ki ni želel razkazovanja, je bil to Gnidovec. Bil je garač, človek dolžnosti, skrajno vesten, da so ga imeli in ga še imajo za presvetega, a ves preprost – čeprav nikdar domač po našem posvetnjaškem mišljenju.

Mislim, da bi lepo pristojala Gnidovcu oznaka, ki jo je zapisal za sv. Ludovika Bertranda njegov sobrat: „Njegov pogovor je bil molk, njegova hrana post, njegova zabava molitev, njegovo najljubše opravilo dobrotelost.“

Iskal je Boga in njegovo voljo, nikdar sebe. Zato je velikokrat spravil v zadrego ljudi, ki so si škofa predstavljali kot kneza – staromodna miselnost iz avstrijskih časov.

Da je izžareval tako moč, obenem pa se skoraj skrival pred veličjem, je moralo biti tudi njegovo načelo: „samega sebe moram zaničevati, nobenega človeka ne smem zaničevati, zaničevati moram posvetnost, ne smem pa se meniti, če me svet zaničuje“. Trda pot, a njemu je postala domača. „Navadil sem se na to, da me ne razumejo“, je zapisal provincialu šmidu.

Gotovo je nekaj posebnega, če pride v župnijo škof. In če mu svoje spoštovanje izrazijo verniki in duhovniki, je na mestu. To je tudi Gnidovec razumel.

A škof ni iskal veličja. Nasprotno: vsa slavlja so mu bila odveč in se jim je ognil, če se je le dalo. V tem pogledu je vrsta anekdot.

Najbolj humorja polna je tista iz Bitolja. Vojaški kurat je hotel napraviti škofu slovesen sprejem. Poveljstvo je dalo na razpolago častno četo in godbo. Pred cerkvijo so se morali zbrati vsi oficirji z družinami. Pričakovali so, da se bo škof s postaje pripeljal v kočiji naravnost pred cerkev. Škof je slutil in je prosil kočijaža, naj zavije v stransko ulico. Izstopil je, šel skozi nekdanje semenišče v zakristijo in pred tabernakelj. Na ulici so čakali: kočija za kočijo je prišla. Škofa nikjer. Neki ministrant je slučajno pogledal v cerkev in pritekkel povedat: „Pred oltarjem kleči rdeča kapica“.

Vojni kurat je bil prizadet in je hotel škofu „vrniti“. Tudi duhovniki so dostikrat majhni ljudje. Prav neokusno je zbranim ljudem naročil: „Da veliki grešniki ne boste mučili utrujenega škofa, pridite k meni, da opravite spoved. Mali grešniki pa pojdite k škofu“. H kuratu ni šel nihče, vse pa je nagrmelo k škofovi spovednici.

Škof je hodil vedno v škofovskem ornatu, tudi pešačil je vedno v škofovskem talarju, s križem na prsih in klobukom na glavi. Zavedal se je, da sredi te čudne mešanice ver in narodnosti predstavlja katoliško Cerkev. Ni iskal svoje časti, pač pa je vedno deloval za ugled Cerkve.

Zaradi njegovega stališča enakopravnosti vseh narodov se mu je včasih zgodilo kaj neprijetnega. Povsod je iskal vojake – katoličane. Zato je obiskoval vse vojašnice, navadno je bil tudi spoštljivo sprejet. Nekoč pa je v Prilepu doživel nekaj, kar ga je prizadelo. Med mašo je imel govor. Dokler je govoril srbohrvaško, je bilo vse dobro. Ko je nadaljeval nemško, stopi k njemu vojak in mu pošepeta: „Gospod komandant naroča, da smete govoriti samo v državnem jeziku“. Škof odgovori: „To je moja stvar“. In nadaljuje. Tedaj pristopi komandant sam in ne zašepete, ampak zavpije: „Samo državni jezik je dovoljen“. Škof utihne in nadaljuje s sveto mašo. Pritožil se je na notranje ministertvo. Nič ni dosegel, le to, da je bil komandant prestavljen.

Pri vseh teh skrbeh, kjer je moral Gnidovec zbrati ves svoj pogum, pa so bile tudi ure tolažbe. Preprosti verniki, pa tudi drugoverci so ga ljubili, naravnost častili. Letnica je bila žarišče vernosti. Božja pot „črne Marije“. Ko je bil tam evharistični kongres, se ga je med drugimi udeležil tudi zagrebški univerzitetni profesor dr. Oberski. Ta je takole zapisal svoje vtise:

„Videl sem že mnogo velikih in manjših evharističnih kongresov z veličastnim zunanjim sijajem. A to, kar sem videl v Letnici, v nekem oziru presega vse. To je edinstveno! Ta prisrčni sprejem prevzvišenega g. škofa, ta patriarhalna preprostost najbolj preprostih in neukih vernikov je bila podoba iz prvih časov krščanstva. Ljudstvo je kazalo toliko spoštovanja, vdanosti in ljubezni do svojega duhovnega nadpastirja, da je bilo to podoba prihoda apostolov na njihovih apostolskih potovanjih, kjer so se goreči verniki kakor dobri otroci veselili prihoda svojega duhovnega očeta. Veselili so se ga kakor prihoda nebeškega angela. Po sprejemu je bila procesija v cerkev. Kakor morski valovi je padalo ljudstvo na kolena, da prejme njegov škofovski blagoslov. Ko je bila cerkev do zadnjega kotička polna, je škof v svečanem govoru otvoril evharistični kongres. Njegov govor je bil kakor svetla, sveta iskra; s čudovito močjo je prevzel vsa srca vernikov. Vsak je iz govora čutil izliv tistih verskih čustev, katerih je bila polna njegova sveta duša. Množica vernikov ga je poslušala napeto, v največji tišini. Niti diha ni bilo slišati.“

To so bile pač redke ure tolažbe za vélikega borca. Gotovo so mu bile v zadoščenje in nekak duševni oddih. A vse to ni ostalo pri njem. Veselil se je, da imajo ljudje vero, da znajo moliti, da so v svoji veri pristni.

Ta neokretni človek, ki se nikdar ni znal sukati na mestnem parketu, ki je bil sam v sebi ves nebogljen, na koncu do kraja obupan, ta mož je izžareval nadzemsko moč, ki so jo čutili vsi, ki so imeli še kaj čuta za nadzemsko. In morda se tu razhajajo mnenja o Gnidovcu: kaj iščemo v njem – bednega človeka ali božjo pomoč. Preprosti Letničani in Janjevci so nagonsko čutili moč in ga obdali s sijajem, ki ga nikdar ni iskal.

MED ADVENTOM IN BOŽICEM

O. Jože Cukale D.J., Bengalija

Tebi, dragi urednik, in vsem bratom in sestram po svetu, katere skrivnostno sklepa ljubezen in ogenj navdušenja za božje kraljestvo, ali pa za božjo republiko, kakor je zapisal pisatelj Alojz Rebula iz Opčin pri Trstu, v svojem znamenitem pismu slovenskim novomašnikom, pošiljam pozdrav iz dežele, o kateri morda današnji državniki najmanj vedo, kaj bo z njo jutri. Tukaj imamo marksistično vlado, ki jo pa Delhi gleda „postrani“. Druga levičarska dežela je gori na severu, pa je premajhna v sorazmerju z drugimi indijskimi deželami. V januarju so razpisane vsedržavne volitve, ki precej zavisijo od mednarodne situacije in pa indijskih kandidatov. Odkar so nas zapustili Mahatma, Nehru in J. Prakaš, je položaj naše države precej na valovih. Bolj kot ideologije vlečejo osebnosti. Kristjani bi radi postavili svoje kandidate in se zaradi pičlega števila bratijo z muslimanskimi ligami. Cerkvena hierarhija stoji za tistimi, ki bodo branili svobodo na vseh področjih človeškega javnega udejstvovanja, kakor uči Janez Pavel II.

„BOG JE, KI DAJE RAST!...“

Prisrčna hvala za molitve! Misijonarji verujejo, da imajo misijonske organizacije v zaledju veliko moč in predstavljajo skrivnostne vire, ki se pretakajo v onostranstvo, v tisti svet, ki biva bolj izrazito resnično, kot naš vidni svet. To je Credo vstajenja. Nekaj odraslih iz naše fare je sklonilo glave in sprejelo Kristusa po krstu vode in v svetem Duhu. Že dva meseca se pripravljata dva mlada fanta na spremem in imamo upanje, da bo tudi v njima milost dozorela. Jakob Sinha, šureš Gomes, Čito Haldar in Šamar so tu kot prostovoljci na delu in v stiku z nekristjani. Nakupili smo precej literature, porabili veliko prilik za nagovore. Po človeško govorimo in mislimo, naj se naš program razprostre na dve leti in potem bo že Gospod žetve povedal, kaj misli. Tisto prigodbo o Sejavcu in semenu, o ribah in mreži občutimo bolj od blizu. Postaja del nas. Vem, da nas ne boste pozabili.

Nekaterih naših kristjanov ni več v cerkev. A ta je zmerom polna ob nedeljah in število narašča. Zaradi pomanjkanja vode v zadnji deževni dobi, je bilo treba malo potrpeti, a hvala Gospodu, žeja in lakota po duhovnem kruhu narašča. Duhovne vaje različnih župnijskih sekcij so lepo obiskane. Zadnjič sem šel vodit duhovne vaje v Morapai, ki ga Tebi ni bilo dano videti ob Tvojem času obiskanja, in veseli me, da je bil odziv župljanov zelo markanten. Ob vsakem govoru so se primaknili bliže stolu, kjer sem jim govoril o evangeljskih témah, a ponajveč z njimi molil. To je bilo kot malo razodetje; kako so preprosti ljudje odprti za navdihe in valovanja svetega Duha! Ti ljudje s kopico problemov, padci in podvigi, so tako globoko doživeli, da je Kristus med njimi, ki ozdravlja, ki odpušča, ki svetuje, ki z njimi trpi in je poln radosti.

Zelo sta mi prav prišli Sodjevi knjigi „Duhovne vaje“ in „Trenutki molka“. Hvaležen sem mu zanj in ju vsem priporočam!

MATERI TEREZIJI SEM ČESTITAL...

O Materi Tereziji tudi pridno berete. Pri nas prinašajo časopisi dolge odstavke in zanimive slike o njej. Nekaj je tudi oporečnikov, ki jim ni všeč, da so izročili svetovno nagradno prvenstvo katoliški redovnici, ker pač ne gre v njih načrte. Očitajo ji, da na skrivnem prozelitira. Da, zares, ona je Misijonarka ljubezni. A kdor ne ljubi, bo pač ostal v sovraštvu in to je smrt. Ko sem ji šel čestitat, mi je povedala, da si ni niti v sanjah predstavljala, da bi bila zanjo taka nagrada možna. Takrat me je naprosila, naj sezidamo v naši fari za njene otroke, ki so odrasli in se pričeli „množiti in množiti“, nekaj domov. Uredil sem že veliko parcel, sezidali bomo kakih 10 hišic za

nove družine in imenovali bomo tisto vasico Dom Matere Terezije. Na račun nagrade, ki jo bo šla sprejemati v Oslo 5. decembra, mi je izročila prvi znesek 10.000 rupij.

TEŽAVE Z NAŠIMI ŠOLAMI

Dnevnik Amrita Bazar Patrika je danes prinesel članek o vzgojnem sistemu v šolah Bengalije. Prvi minister se je izjavil, da je bila šolska vzgoja prejšnjih vlad pod psom. Minister misli, da naj angleščina izgine

iz vzgojnih ustanov. Na njeno mesto pa naj stopi urdu jezik in pa nepalščina. A urdu se ni v Bengaliji nikdar obnesel, čeprav ga muslimanska manjšina vsaj delno govori. Nepalščina sploh ne bi smela priti v poštev, ker jo govori le nekaj tisočev, medtem pa se angleščine tako hitro privadijo naši Bengalci in jo tudi lepo govorijo. Kultura naše dežele bi rapidno padla z odpravo tega jezika, ki je navsezadnje tudi edina vez med državami indijskega kontinenta. V ozadju je pač politični motiv oziroma volilni glasovi. . .

Pod istim kotom motrimo tudi čudno vladno zadržanje spričo krščanskih šol. Krščanske šole, četudi z visokim šolskim standardom, ne dobe državnega priznanja. Naša šola tukaj v Kaurapukurju, je tudi žrtev politike. Vzrok je v tem, da tja zahajajo otroci partijcev. Materi Tereziji, ki je šla intervenirat za nas, so obljubljali, da je naša nižja gimnazija na prvem mestu in naj pričakujemo vsak čas zaproseno priznanje.

Inšpektorja smo pričakovali 21. novembra. Tri ure so naši otroci z učitelji in učiteljicami pričakovali, da ga pozdravijo, da pregleda šolske račune in se prepriča o učinkovitosti šole, ki jo vodijo sestre Apostolskega Karmela. Nazadnje sem dobil motorno kolo in se zapeljal v Kalkuto, da se prepričam, kje le sedi gospod inšpektor. Ko me je zagledal, je vzel nervozno cigareto in se opravičil, da ima nujne inšpekcije zaradi izpitiiv. Ker je videl, da se je ujel, mi je dal zagotovilo, da pride

Po poroki v cerkvi sv. Antona pri o. Cukalu. Nevesta čaka v ozodju, ženin podpisuje, Cukale motri. . .

Pri poroki katoliškega indijskega para v Cukalovi cerkvi. Ne le nevesta, tudi ženin je okrašen po obrazu...

26. novembra ob deseti uri. Šola ga bo čakala, jaz pa ne, ker vem, da ga ne bo in vem, da ne bomo dobili priznanja. Vzgoja je preveč važna in tega se najbolj zavedata Cerkev in komunistična partija. Naši posamezniki se pa bodo počasi naučili, kako partijski stroj deluje. Majhna vaška celica z našim štefanom Harza na čelu ima veliko večjo težo kot škof in M. Terezija skupaj...

ŠKOFOVA SREBRNA MAŠA

Imeli smo lepo proslavo srebrnega mašniškega jubileja našega škofa Linus Nirmal Gomesa. Tri fare so se zgrnile k nam, na obsežni šolski vrt, kjer je nekoč Lado pritiskal na svojo kamero in kjer je posnel film naš Ivan Kešpret. Plesna drama „Slepec“ je izvrstno uspela, prav tako je bilo petje na višku. Pri škofovi koncelebrirani maši je bilo ljudi – tudi nekristjani med njimi, do tri tisoč. Tako je dobri Eog poplačal utrujenost tistih, ki so se že tedne pripravljali na to slovesnost. Tri fare so tudi zbrale skoraj Rs 1500 kot dar škofu za ubožne dijake. Seveda pa je glavnina takih priprav padla na račun župnije sv. Antona. A ker je naš zavetnik sveti Anton, zato ni problemov, ker „vseh potrebnih je patron“ kot poje naša farna bengalska himna...

PROŠNJA

Preden zaključim z novicami, poslušajte eno presenetljivo prošnjo, Ker vem, da se povsod zbirajo darovi ljubezni za Bengalijo in ker imamo tukaj večne težave z vnovčevanjem čekov, posebno ker Delhi zahteva natančen in birokratski popis vsakega daru iz inozemstva, zato prosim vse drage prijatelje našega misijona, naj odslej naprej pošiljajo čeke, izstavljene na moje ime g. patru Ivanu Nikoliču v Brooklyn, N. Y. Z njim sva že v dogovoru in v svoji ljubeznivosti mi je rad ustregel. Že dalj časa pomaga na isti način p. Gabriču, za katerega pošilja skupinske čeke v Bengalijo, ki ima direktno zvezo s Kalkuto in Delhijem. Naslov patra je:

Rev. Ivan Nikolič s.j.
1101 Carrol, Street.
Brooklyn, N. Y. 11225, USA.

Za vas, moji dragi, se zdi ena komplikacija več. Pa ljubezen vse premore in vem, da mi boste tudi v tem stali velikodušno ob strani. Pristrčna hvala!

Za vse dosedanje darove, ki so zares obilni, pa naj prihajajo iz Kanade ali Združenih Držav ali iz Argentine ali iz zamejstva, Bog povrni; On naj vas oblije z božjo lučjo in prepoji s svojo močjo za Božič in posebno ko vstopate v leto 1980, ki ga nam samo On, Gospod miru, more osrečiti,

Vaš Jože Cukale d.j. iz Bengalije.

Darovati slovenskim misijonarjem, se pravi, sodelovati pri gradnji Cerkve v svetu. Med nami je že pred tisoč leti zaživela; dajmo jo doživeti tudi drugim!

BORNA, BLAŽENA IZGNANKA.

V začetku 17. stoletja je japonski diktator general Iejásu Tókugáua izgnal na otok Kózu v Tihem oceanu Koreanko Julijo Otá, ki jo je dal privleči iz Koreje, da bi postala ena izmed njegovih mnogih žena, a ki se mu je upirala, ker je bila kristjana. Še zdaj je živo izročilo, po katerem je Julija 40 let vsako jutro pozvonila z drobnim zvončkom, ki se je dobro slišal po otoku. Zdaj traja ladijska vožnja iz tokijskega pristanišča do otoka skoraj 12 ur. Otok spada v tokijsko nadškofijo, ki se trudi za Julijino beatifikacijo.)

Če se umirim v podobe na srcu,
gladiola,
te zrem, kako se vzpenjaš v Kózu,
čujem morjé, kako ne jenja nabirati pen
v tekočo strd.

Ko bi ti dano bilo govoriti,
gladiola,
čez prag brezstenske ječe,
bi mi morala pripovedovati, kako je bilo
z Julijo Otá.

Šlutim; tako začno lilije gniti,
črne srnje oči od ur brez sveče mréniti se,
telo svoj kelih zlati ostrgati
v leščerbo
mesà.

Ko bi ti dano bilo mi zapeti,
gladiola,
z oranžnih zvončkov zvokom,
bi te prosil besed
od griča skale k zahodu pod severom neba.

Vsi bi si morali rožnih nadeti halj!
Pod svoda zaprtega obokom, z zvončkom
štirideset let
z vrh obale čakála je
k Maši Jezusa.

o. Vladimír Kos

PREGANJANA CERKEV

IZ DVEH PISEM ANDREJA MAJCENA UREDNIŠTVU
"KATOLIŠKIH MISIJONOV"

Sele na Koroškem, 23. avgusta 1979.

Nahajam se na Selah na Koroškem, kjer nadomeščam župnika sobrata Matka. Le-ta mi je dal v branje april-majsko številko „Katoliških misijonov“, v kateri sem bral članek in videl sliko s Stankom Pavlinom ter tudi ono, kjer je on s svojimi pevci. Ta moj sobrat je imel že tedaj, ko sva bila še v Kunmingu na Kitajskem, velik dar za vodstvo petja in za formiranje pevske discipline v zboru.

KOROŠKI ROJAKI SO DELUJEJO PRI VZGOJI DOMAČEGA KLERA

Tu na Selah in sploh na Koroškem sem bil zelo vesel velikega zanimanja za misijone, zlasti za podpiranje misijskih bogoslovcev, z vzdrževanjem in drugim. Spomnil sem se, kako je pred nekako 25 leti Vaš lazarist Wolbang začel tovrstno akcijo s tem, da je začel podpirati moje kitajske bogoslovce, in kako je isto pot ubral moj sobrat Matko z mojimi kitajsko-vietnamskimi bogoslovci. Vse se je lepo ukoreninilo in razširilo, na Koroškem zlasti po prizadevanju sedanje vodje koroškega misijskega dela Kopeiniga. Kar nekaj neverjetnega se človeku zdi, ko prebira pisma in poročila teh številnih vzdrževancev po vsem misijonskem svetu v Misijonskem listu, ki ga na Koroškem izdajajo! Ponosni so, da je eden od vzdrževanih postal indijski škof, mons. Kunnacker, ki mu usedaj pomagajo pri vzdrževanju njegovih 25 indijskih bogoslovcev.

MOJ DRAGI VIETNAM, KOLIKO TRPIŠ!

Tu na Selah sta imela novo mašo dva filipinska salezijanska bogoslovca, ki bosta šla v misijone med budiste v deželi Taj. Tudi jaz sem svoj čas sanjal in v to pripravljaj bogoslovce v Vietnamu, ki so se navduševali za misijonsko akcijo v Laosu in Kampučiji. Pa je šlo vse po vodi...! O moj ubogi, pa vedno tako dragi mi Vietnam, Koliko trpiš! Končno se je svetovno časopisje le zganilo ter začelo pisati cele strani o težkem življenju v Vietnamu, o beguncih, ki jih toliko potone v morskih valovih ali pod kroglijami, s katerimi streljajo na čolne, da ne bi pristali. Prihajajo mi od vseh strani pisma, tako od onih, ki so še v Vietnamu, kot od onih, ki so ubežali. Kajpada me vsi prosijo pomoči... Pa kaj hočem jaz, revček Andrejček! Kar kje dobim, vse pošljem v Hong Kong sobratu, ki potem odpravlja pomoč v Vietnam, kadar in koder more, posebno pa med begunce. Moj bivši sodelavec Matej Kisu je bil imenovan v Hong Kongu za enega glavnih v hongkonških begunskih taboriščih. V njih je kakih 50.000 beguncev, a se njih število stalno množi. V težjem položaju so tisti, ki so se zatekli v Malazijo in so naltlačeni na malem otoku v Bidongu; kako je tam hudo, mi poroča moj bivši gojenec Be, ki pravi, da se govori o tem, da bodo vseh tamkajšnjih 40.000 beguncev poslali nazaj na morje...

CERKEV V VIETNAMU

Kako se imajo katoličani v Vietnamu, izvem veliko iz pisma bogoslovca Thay, ki je zbežal na Tajsko v 12 m dolgem ribiškem čolnu s 40 drugimi osebami. Piše, kako je bilo nevzdržno v tisti „novi ekonomiji“: morali bi delati na polju brez pravega orodja, ko so jim zasegli vse, samostansko hišo, katoliško knjigarno, itd. Beguncem so na morju vietnamski financarji, ki so jih zalotili, pobrali vso zlatino, a jih potem pustili naprej, na tajski strani so jim pa še pirati ugrabili, kar je količkej vrednega ostalo.

Ta naš bogoslovec mi je napisal 20 strani do'go poročilo o življenju naših sobratov na vietnamski zemlji. Najprej mi poroča o duhovniku Dominiku, ki so ga pri pripravi na duhovništvo podpirale svoj čas goriške dobrotnice pod vplivom g. Wolbanga. Ta gospod je spovedoval, a je bil obtožen, da je pri tem organiziral komp'ot proti obstoječim oblastem. Ker ni hotel nič izdati iz spovedi in tudi škofu ni hotel tega povedati (ker gre pač za spovedno molčečnost!), je bil zaprt za tri leta stroge ječe in ga nihče ne more obiskati. Oblasti so hude nanj, ker je v prvem letu rdečega režima dal posvetiti nekaj bogoslovcev v mašnike in dijakone brez oblastvenega dovoljenja. Poroča mi potem o drugem sobratu, duhovniku Fabjanu Hao, ki je bil v začetku pripravljen kar sodelovati z novimi oblastmi in se je čutil zelo na trdnih tleh, ko je pripravljal 25-letnico mojega prihoda v Vietnam, se pravi 25-letnico salezijancev v Vietnamu. No, na slovesnost sta prišla tudi naša dva bivša sobrata, ki sta potem tam prenočila, ker sta imela predaleč domov. Nista se pa prijavila na policiji. Ponoči so prišli vojaki in ju zvezali ter odpeljali, osumljena kot protirevolucionarja. Gospoda Fabjana pa so zaprli v ječo in je sedaj tam zelo bolan. Vse ostale sobrate so pognali iz zavoda, ki so ga konfiscirali. . .

Gospod Thay popisuje tudi vse predpise oblasti napram tistim, ki bi želeli postati duhovniki: Koliko časa mora biti v bogoslovju, kdaj na delu, koliko časa pri vojaki v socialni službi, kakšnega vedenja mora biti, kake zasluge si pridobiti, itd. Pod takimi pritiski nič čudnega, da se marsikateremu omaja poklic, ne le pri salezijancih, ampak tudi pri kandidatih drugih redovnih družb in škofijskega k'era. V bogoslovju učijo samo še 4 profesorji-duhovniki. Vsi drugi so morali kot nekvalificirani leta 1978 zapustiti poučevanje, pač pa je oblast poslala učiti nekega progresističnega komunističnega duhovnika. . .

Nek moj sobrat mi piše, da gremo tam v Vietnamu v še bolj temne čase in nič ne vemo, kaj prinesejo. Kdo bi si mislil, da se je v borih treh letih, kar sem bil tam (Vietnam sem zapustil 23. VII 1976) vse tako spremenilo na slabše. . .!

Rim, 20. IX. 1979.

Naš vrhovni predstojnik me je poklical v Rim na posvet, zato kar tu oddam tole pismo, ki sem ga bil napisal v domovini:

Koncem avgusta mi je pisal moj ravnatelj iz Tajnana na Formozi, naj pridem nazaj, da me pričakujejo sobratje, sestre, fantje-kristjani,

sirote, bolniška soba, v kateri sem bolnim skušal pomagati... Pisal mi je tudi sobrat iz Boystowna, ki smo ga prevzeli, in ki bi me imel rad tam za pomočnika.

NE VEČ NAZAJ...!

Toda 1. septembra mi je potekel moj Reentry visa. Tisto noč sem slabo spal. Včasih je pokorščina ali božja volja vse drugo kot lahka... Človek se pač naveže na ljudi, na kraje, na apostolsko delo, ki ga je vršil... No, pa saj ni bilo prvič v mojem življenju, da sem moral marsikaj pustiti. Sicer mi pišejo iz Hongkonga, da naj se kar lepo pripravljam na vrnitev čez kaki dve leti..., a to je najbrže le tolažba. Moram se sprijazniti s tem, da se vdomačim v razmere tu, ki so se precej spremenile, odkar Sava teče pod Brežiškim mostom, v teh 44 letih moje odsotnosti.

Stika z mojimi v Aziji nisem opustil in imam vedno kaj pisati temu ali onemu. Dobivam v odgovorih marsikake podatke, ki jih posredujem „Družini“ ali „Salezijanskemu Vestniku“.

KAJ JE S KITAJSKO CERKVIJO

Tu pa imam kar dve pismi iz Hong Konga, ki mi poročata, kako se Kitajska obenem odpira in zapira. Zvedeli smo, da so nekateri naši sobratje rehabilitirani v prave državljane in smo dobili celo njihove naslove. Tako so se nekateri sobratje in sam inspektor odločili, da jih gredo tja obiskat in jim skušati biti v pomoč, če ne materialno, pa vsaj moralno. Mogli so ugotoviti, poleg drugega, da so sobratje na Kitajskem na splošno dobro prestali ta „noviciat“, mnogi so se v preskušnjah utrdili in ojeklenili in so izklesani salezijanci... Ko smo bili veseli teh vesti, smo pa doživeli tudi, kako se na Kitajskem zapira: Eden naših je hotel iti obiskat šanghajškega škofa in mu prinesiti pozdrave njegovega brata iz Hong Konga. To priliko je pa želel izrabiti za sveti poizkus, kako bi morda le pridobil tega shizmatičnega škofa, naj se spravi z Rimom. Toda ni mu uspelo. A mož je bil na vsem potu po Kitajski stalno nadzorovan; ko je bil dva dni pri svojem bratu in sestri, je bil takorekoč ujetnik na njenem domu; domači so imeli toliko sitnosti, da so mu svetovali, naj gre čim prej nazaj... Spet drugi naš sobrat Vincencij je užival več prostosti in je mogel dnevno maševati doma, mogel se je sestati z nekaterimi salezijanci.

Kaj je s takoimenovano kitajsko Cerkvijo? Saj jo je rdeča revolucija takorekoč likvidirala, a ne zamorila, kajti shizmatični duhovniki in sestre sedaj stikajo za katoličani, ki še hočejo to biti, a na zelo previden način. Tisti, ki so ohranili trdno vero, hranijo v svojih hišah male Hostije in se z njimi obhajajo ter veliko molijo. Njih vera je čudovita.

Večina ljudstva živi zelo ubožno življenje. Ne morejo si privoščiti ne letala ne prvega razreda v vlakcu, niti si kupiti teh ali onih potrebnih stvari. Posebno trda gre tistim, ki so se kakorkoli pregrešili proti režmu; ostanejo brez zaslužka in so v breme sorodnikom. To, kar v Hongkongu zasluži delavec na dan, zaslužijo na Kitajskem v enem mesecu. Življenje je pa drago.

Dva sobrata Kitajca, ki sem ju pustil leta 1951 v Kunmingu, sta pa tako: eden je diabetičen in trpi na arteriosklerozi, a ker zna več jezikov, je v nekem hotelu za tolmača; o drugem pa za sedaj ne vemo kaj dosti.

IN VIETNAM?

Kako pa kaj v Vietnamu? Tudi od tam sem prejel pisma, iz katerih naj navedem glavne stvari, da se čuti razpoloženje tistih, ki so pisali.

Najprej pismo mojih bivših novincev:

Predragi naš gospod Andrej! Minilo je že četrto leto, kar smo se solznih oči poslovili od vas. A naša srca so še vedno združena z vami pri sveti maši in v vsakdanjih molitvah. Z velikim veseljem Vam sporočamo našo skupno radost ob večnih zaobljubah štirinajstih od nas. Na ta dan se moramo posebno zahvaliti predragemu gospodu Andreju, ki nas je vodil z besedo, žrtvami in molitvijo ter nam še sedaj pomaga do zaobljub. Obljubljamo vam, da bomo živeli vredno salezijanskega poklica tudi v teh okoliščinah sedanjega Vietnama. Pomagajte nam s svojimi molitvami, da vztrajamo do konca!

Sobrat De pa mi piše:

Večkrat govorimo o vas ob naših sestankih in se vas spominjamo v naših molitvah. Vsi vam zagotavljamo, da smo verni in zvesti ter stanovitni v Don Boskovem duhu.

Ko je država zasegla naš novicijat, smo se razdelili v 4 skupine. Jaz in 8 sobratov smo se podali v malo župnijo s 150 kristjani in 200 sirotami v sirotišču. Skušamo se vživeti v nov način pastore, ki ni lahek. Cerkev imamo lepo. Življenjske okoliščine so težke. Imamo na razpolago le eno sobo z merami 8 x 8 m, ki nam služi za spalnico, delovno sobo, župnijski urad, itd. Manjka nam vse, še mize in stoli. V velikih potrebah smo in hvaležni vam bomo, če nam morete kaj pomagati. Škoda, da nimamo polja, da bi kaj pridelali za boljšo prehrano.

Redovniški duh med nami ni slab, a tudi ne najboljši, kajti pri-manjkuje še salezijanske formacije, pa tudi duhovnikov je še premalo, da bi mogli vsem zadostiti.

Gospod Majcen, hvala vam za vso očetovsko skrb in ljubezen!

Sobrat, duhovnik Marko pa med drugim tole piše: (on je provincialni ekonom in župnik):

Prejeli smo denar, ki ste ga poslali za dva sobrata in njuno mamo. Andrej Hoang je že več mesecev v ječi, kakor tudi oni trije. Delamo pastoralno naprej kolikor moremo. Doslej smo imeli vedno vsak mesec naš posvet, katerega se udeleže tudi tisti od naših, ki vodijo naše pastoralne ali delavske skupine. Koncem junija smo oddali vladi hišo v Tam haju, sobratje pa so se porazdelili v malih skupinah v raznih krajih, kjer moremo pač marsikaj preurediti in prizidati. Hvaležni vam bomo, če nam morete kako priskočiti na pomoč!

Pripomba uredništva:

Darovi za azijske begunce, ki bi jim njih bivši misijonar rad pomagal, se naj pošljejo na naše uredništvo, na ime Ladislav Lenček.

PISMO IZ INDONEZIJE

S. DEODATA HOČEVAR O.S.U.

Jakarta, 24. septembra 1979.

Iskrena hvala za Vaše pismo od 27. 8. 1979. Veseli me, da ste prejeli moje pismo, v katerem sem se Vam zahvalila za dragoceno pomoč, ki ste mi jo namenili iz sklada „Katoliških misijonov“ 1978 in 1979. Ker sem bila takrat zelo zaposlena s šolskimi zadevami, sem morala odložiti daljše poročilo za misijone. Od 20. do 30. avgusta smo imeli prosto radi mohamedanskega praznika „Idulfitri“, pa sem morala zopet odlašati s poročilom, ker so ravno takrat nastale težkoče in nismo vedeli, kako se bo vse izšlo. Sicer zadeve še niso popolnoma urejene, se je vendar nekoliko zjasnilo in upamo, da se bo vse dobro uredilo.

BOJ ZA SVOBODO EVANGELIZACIJE

V lanskem poročilu koncem leta 1978 sem omenila, da je minister za verske zadeve izdal dva dekreta, ki ju tu imenujejo S. K. 70 in S. K. 71.

Prvi govori o razširjanju vere, drugo o inozemski pomoči za razširjanje vere. Dekret pravi v kratkem, da ni dovoljeno razširjati vero med ljudmi, ki že izpovedujejo drugo vero. Vsaka finančna in materialna pomoč mora dobiti dovoljenje od ministra za verske zadeve. Domačini morajo nadomestiti tuje misijonarje in sicer v času dveh let.

Seveda je vodstvo katoliške in protestantske vere začelo močno in neutrudno protestirati. Oba dekreta nasprotujeta verski svobodi, garantirani po zakonih 1945. Indonezija sloni na petih moralnih zakonih „Pancasila“ od katerih je prvi in najvažnejši vera v Boga in popolna verska svoboda. Končno je minister za verske zadeve izdal novi dekret, ki je nekako anuliral prva dva in razložil, da je vsak svoboden sprejeti drugo vero, če želi.

Precej časa je bilo tiho, toda letos smo začutili vpliv onih dveh dekretov, in sicer, ko so misijonarji prosili za podaljšanje dovoljenja ostati v deželi. Po zakonu so misijonarji po 15 letnem bivanju v Indoneziji lahko dobili stalno dovoljenje ostati v deželi. Pred par leti so pa ta zakon anulirali in od takrat naprej morajo misijonarji, ki nimajo tega dovoljenja, vsako leto znova prositi za podaljšanje vize. V zadnjih mesecih je večje število misijonarjev vložilo prošnjo za podaljšanje vize. Nekateri so dobili za šest mesecev s pripombo, da bodo potem morali zapustiti deželo, drugim sploh niso podaljšali viz, kar je pomenilo, da morajo proč. Zlasti za druge otoke npr. Flores, Kalimantan, Sumatra, Sulamesi bi bil to strašen udarec, ker še nimajo veliko domačih duhovnikov – in zelo veliko tujih misijonarjev. Nekateri so se že začeli pripravljati, da zapuste misijon.

Sestra Deodata Hočevar O.S.U. s svojimi na izletu.

Škofje s pomočjo laikov so se začeli znova boriti in iskati vzrok takemu ravnanju. Iskali so stik z državnimi oblastmi in končno tudi govorili s predsednikom. Predsednik je izrazil, da se polagoma morajo tuje moči nadomestiti z domačimi, in da to velja tudi o misijonarjih. Zdi se, da oblasti sploh nimajo pojma, kaj je katoliški duhovnik in kako dolga je pot k duhovništvu. Škofje so jim razložili, da je duhovništvo poklic božji in da ni mogoče kar tako narediti duhovnika. Seveda skušajo nadomestiti tuje moči z domačimi, toda za to potrebujejo še celo vrsto let. Zdi se, da so oblasti vsaj nekoliko razumele stališče katoliških duhovnikov, redovnikov in redovnic.

Vsi uradi za emigracijo so dobili ukaz, da podaljšajo vize misijonarjem kot po navadi. Za sedaj je vse dobro, toda kaj bo prinesla bodočnost, še ne vemo. Prosimo za dobre duhovniške in redovniške poklice!

Škofje so prosili državne oblasti, da naj dovolijo misijonarjem, ki že delajo v deželi, ostati v misijonu in naj dovolijo tujim misijonarjem vstop. Dasi bodo skušali nadomestiti tuje misijonarje z domačimi duhovniki, cerkev v Indoneziji potrebuje pomoč tujih misijonarjev, ker je cerkev božja ustanova in smo vsi eno v Kristusu.

VIETNAMSKI BEGUNCI

Tudi v Indonezijo so in menda še prihajajo begunci iz Vietnama, toda Indonezija jih sprejme le začasno. Dali so jim na razpolago neki

otok, ki je par ur oddaljen od Singapura. Napravili so jim začasne preproste kočice in jim skušajo dati, kar potrebujejo. Te dni sem brala v časopisu, da jim bodo sezidali dve bolnišnici in da jih je sam predsednik obiskal. Begunci tam čakajo, da se preselijo v druge države, ki jih bodo sprejele. Indonezija – pravzaprav le Java je preobljudena in se menda boji sprejeti te begunce, ker ni jasno, če so to pravi begunci. Vprašanje je precej zagonetno. Pravijo, da so ti begunci odšli z dežele z dovoljenjem vietnamskih oblasti in da so jim drago za to plačali. Seveda le Bog ve, kako in kaj.

MOHAMEDANCI HOČEJO ISLAMSKO DRŽAVO

Mohamedanci bi radi napravili iz Indonezije mohamedansko državo, to se pravi, da bi mohamedanska vera postala državna vera. Seveda to nasprotuje osnovnim zakonom „Pancasila“ in začasno ne bodo uspeli. V nekaterih krajih so zelo fanatični, v drugih pa mohamedanci le po imenu. Na otoku Sumatri, v deželi Aceh so lansko leto zažgali neko katoliško cerkev. Kdo?

Šolsko leto smo začeli 16. julija in že čez dober teden smo imeli tri dni prosto, ker so Mohamedanci začeli svoj tridesetdnevni post. Navadno so vse državne šole imele v postnem času prosto, letos pa ne. Tudi otroci se že postijo, to se pravi, da morajo uživati hrano le pred in po sončnem zahodu. Državne šole so skrajšale malo čas pouka, naše šole so pa nadaljevale s poukom kot navadno. 25. in 26. avgusta so praznovali „Indulfitri“ in seveda vse šole, vsi uradi so imeli prosto. V Indoneziji je ta praznik nekak družinski praznik, vsi hočejo v tem času obiskati svoje sorodnike in prosijo odpuščanje za vse, kar ni bilo prav v zadnjem času.

NAŠA ŠOLA

Razredi so prenapolnjeni; radi velikega števila učencev v Jakarti ni mogoče drugače. V šoli gre pa vse po navadi naprej in se še ne čuti vpliv onih dekretov. V naši šoli je katoliško ozračje, dasi je le okrog 40 % učencev katoliške vere. Imamo pa zelo veliko katehumenov: nad 100. Jaz sama jih poučujem in pripravljam na sv. krst. V farni cerkvi imamo štiri velike skupine katehumenov; da bi jih Gospod razveselil in potrdil v veri!

Das je število katoličanov v primeri s številom prebivalcev majhno, bi rekla neznatno, vendar pa vlada čuti, da je to število zelo vplivno. Z neomejenim zaupanjem v moč Križa skušamo sejati božjo besedo; Kristus bo v svojem času zavladal v srcih teh mohamedancev, ki Gospoda še nočejo priznati kot vsemogočnega Sinu božjega.

Najrazličnejše ovire in težave se stavijo na pot misijonskemu delu, zato ni čudno, da se nam misijonarji priporočajo v molitev. Molimo za misijone!

MISIJONAR RUDEŽ POROČA

(Iz „Slovenski jezuiti“, štev. 73, oktober 1979.)

Poleti je bil po petih letih spet na dopustu v Sloveniji zambijski misijonar p. Radko Rudež. Zaposili smo ga, naj nam kaj pove o svojem misijonskem delovanju. Takoj se je vsedel in napisal naslednji sestavek:

Dragi prijatelji!

Po petih letih sem zopet na obisku v domovini, živ še, zdrav pa ne preveč. Tudi mene je prizadela spalna bolezen, ki jo povzročajo muhe ce-ce.

Kaj se je zgodilo v zadnjih petih letih? Vsekakor je bila Zambija zaradi svoje sosede Rhodezije večkrat na prvih straneh svetovnega časopisja. Jaz pa skozi štiri leta na postojanki, ki leži ob meji z Rhodezijo (in Mozambikom). Tudi mi smo bili deležni vojnih dobrot: bombardiranja iz zraka in min na naših cestah. Ubitih okoli 25 naših ljudi. In večkratna preselitve ljudi iz mesteca Feira, kjer stanuje guverner. Pravo begunstvo. Ena šola je bila porušena in vsi ljudje izseljeni. In vendar delo kar lepo napreduje.

Moje delovno področje – dolina 86 km dolga – se nahaja 300 km od glavnega mesta Zambije, Lusake. V dolini smo trije duhovniki: eden skrbi za glavno postojanko in še kar veliko gimnazijo (500 dijakov), drug ima dve podružnici v obsegu 20 km, jaz pa šest v obsegu 70 km (k temu še 4 molitvena središča). Tri dni spim doma, kjer imam tudi vse uradniško delo, ki mi je v nekak odmor, štiri dni pa sem na terenu. V četrtek poučevanje na dveh šolah (220 otrok) in še na treh molitvenih središčih, na potu, ki me po 54 km pripelje v Feiro, sedež guvernerja, v petek zopet dve šoli (230 otrok) in še tri sekcije (molitvene skupine), v soboto tri „nedeljske“ maše s poukom katehumenov, v nedeljo pa zopet tri maše in še eno molitveno središče na poti domov – KATONDWE, naš glavni misijon.

Torej je moje glavno delo katehizacija. V nižjih razredih je kar veliko petja (sestavil sem pesmarico) – v višjih pa skoraj sama katehizacija. Večkrat je navzoč sam nadučitelj.

Neka zanimivost: v mestu se brez krstnega lista ne more k zakramentom, zato je dosti uradovanja s krstnimi listki. Kamorkoli grem, me zanje vprašujejo. Že pred letom sem prepisal vse krščence iz matičnih knjig in jih razdelil po vaseh. Kako mi sedaj to prav pride. V svoji aktovki imam vse podatke za 13.000 ljudi! Če vedo za vas, kjer so se rodili, jih dobim v nekaj sekundah, tudi sredi poti, kjer me zaustavljajo. K temu imam še „žepno“ družinsko knjigo, oziroma male knjižice za vsako vas z vsemi podatki družine. Hobby?

Predno sem prišel na počitnice, sem moral obnoviti potni list in še druge dokumente in seveda prejeti neke injekcije. Tako sem prišel v Lusako in prebil dober teden pri p. Kokalju, ki me je peljal na obisk vseh fara v mestu, da vidim, kako so se razvile v zadnjih petih letih.

P. Mlakar ima – in je sam – župnijo, ki šteje 70.000 ljudi.

P. Kokalj ima najbolj imenitno, aristokratsko župnijo. Vsi izobraženci se vozijo tja. Vsako nedeljo ima šest maš. Tam je naša glavna rezidenca in zato je več duhovnikov, toda le p. Kokalj in še ameriški kaplan sta za pastoralno delo. Drugi imajo specializacije: univerzo, srednje sole, tisk, TV. – Do Kokaljevega prihoda sploh še ni bilo maše v domačem jeziku!!! Po petnajstih letih neodvisnosti! – On jo je uvelodel. Ne boš uspel! Bom! In je. – Okoli 500 nedeljnikov pri njej! Uvedel je še mladinsko mašo. Pravzaprav mladina vodi le petje (s kitarami), navzoči so skoraj izključno odrasli! Ob sobotah ima kar 10 skupin verouka v angleščini, med tednom katehumenat za moške in ženske, v nedeljo pa skupino otrok v jeziku nyanja.

Obhodil sem vse te skupine. Pri eni sem opazil, da so nenavadno plahi. Najprej sem recital z njimi pesmico, ki pomaga odpirati usta: (a, e, i, o, u - a, a, a tikaleke mome - e, e, e, ulesj tileke...) nato smo pa zapeli. V začetku jim kar ni šlo. Potem pa, no, v pol ure sem jih naučil 8 pesmi! K temu še, kako se lepo napravi sveti križ in še štiri vprašanja iz nekega posebno posrečenega katekizma. Ko sem hotel končati, pravi katehist: Go on, go on – dajte še, dajte še. Pa sem moral k mladinski maši. Toda v tiste pol ure je res vse zaživelo.

Torej je Kokalj v tisto aristokratsko župnijo res prinesel nove krvi, novega življenja – kar je bilo vse prej kot lahko. Domača aristokracija se je kar grdo upirala maši v domačem jeziku! Je uspel. – Ima krasen župnijski svet, molitvene skupine, odlične sekcije, 22 osmošolcev-mini-strantov. In še v bolnico hodi.

Župnija *p. Tomažina* je urbanistično najbolj urejena. Šteje pa okoli 50.000 ljudi. Ima indijskega kaplana.

P. Tomažin se je komaj vrnil s počitnic. Lepo je končal prvo cerkev v Chelstonu. Sedaj končuje drugo cerkev v župniji Kamansa in se pripravlja na tretjo v Chaında. – Veliko večerov žrtvuje za poučevanje izobražencev in urejevanje porok. Tudi on ima celo vrsto skupin za katehiziranje otrok ob sobotah, ko ni šole. Navadno prostovoljno poučujejo sami učitelji. Brez sodelovanja laikov bi bilo naše delo v misijonih nemogoče. Člani župnijskih svetov so res aktivni in tudi iniciativni. Katoliška akcija obiskuje ljudi in skrbi, da pridejo k maši, urejujejo poroke, da pošiljajo otroke h krščanskemu nauku, da se zbirajo na sekijske sestanke.

Sekcije? Kaj so to? Prva stvar duhovnika, ko pride na novo župnijo, je, da si kupa topografsko karto in jo razdeli v sekcije. Pri vsaki dobi enega ali dva katoličana. Vsak od njih mora obiskati vse sosede v isti ulici in poročati duhovniku. Ta jih kasneje obišče, izpolni družinsko kartoteko in vabi k rednemu srečanju v določeni hiši. Prava dru-

žinska srečanja za medsebojno spoznavanje in pomoč, posebno ob bolezni in smrti (največji dogodek v življenju Afrikanca). Počasi se uvede petje, rožni venec, akcija, katekizem. Od časa do časa je pri njih tudi maša. Župnija je zgrajena na sekcijah! Največ porok se urejuje skozi te sekcije. Njim se moramo zahvaliti za večino nedeljnikov in veroučnikov.

V mestu živi še *gdč. Mlakar* – vzorna v vsem, posebno koristi p. Kokalju v dopisovanju z zaledjem. Njen brat Janez Mlakar stanuje zraven nje. Sedaj je dobil zemljišče za cerkev in ga obdal z zidom. Kupil je jekleno ogrodje za dve cerkvi. (Potreboval jih bo še več! – Fara šteje 70.000 ljudi.) Tudi on ima župnijski svet in prostovoljne katehiste, ki mu pripravljajo na krst kakšnih 400 odraslih. Ti naši laiki!! Brez njih bi bili nemočni.

P. Stanko Rozman je v mestecu Mumbwe, 140 km zahodno od Lusake. Ima kaplana Hrvata Gerovca. Oba poučujeta na gimnaziji, ki ima okoli 1000 študentov. Tudi redovnice poučujejo tam. – Na svojem področju pa ima še 50 šol. Samo deset od njih more obiskovati kot podružnice! Prosite Gospoda žetve!

Br. Rovtar, ekonom v semenišču Mpima, je miljenček vseh zambijskih škofov – ker je semenišče medškofijsko in vsi škofje vedo, komu se morajo zahvaliti za dober uspeh semenišča.

Trije semeniščniki iz bogoslovja v Mpima, kjer vse ekonomsko drži pokoncu naš br. Rovtar.

IZ SONČNE ZAMBIJE

LUSAKA, 6. oktobra 1979

POGOVOR Z BARICO

Po več mesecih smo se spet srečali z Barico Rous, ki je iz 630 km oddaljene bolnice pripeljala dve sestri v Lusako na prvo narodno konferenco karizmatikov.

— Kako ti gre?

— Vedno več in več je dela. Ker so nas zapustili trije zdravniki, imamo zdaj le enega za 230 bolnikov. Tu so operacije, porodi, številni oddelki, seveda tudi bolniki, ki vsak dan prihajajo od zunaj – tudi do 50 na dan. Le najtežje bolnike odpeljemo v Lusako. Imamo tudi misijonsko radijsko zvezo, ki povezuje oddaljene postojanke Belih očetov. V nujnih slučajah nam pomaga „leteči zdravnik“ z avijonom.

— Tako kot Kristina si tudi ti že kar udomačena v Zambiji. Ali so tudi drugi laiški misijonarji tako dolgo v Zambiji?

— Ne. od vseh, ki delujejo v moji bolnici, sem jaz najdalje v misijonih. Drugi pridejo večinoma le za dve leti, potem se vrnejo. Plačujejo jih misijonske organizacije, predvsem v Avstriji, Švici in na Nizozemskem. Navadno se ne vračajo v misijone, ker si morajo preskrbeti delo v domovini. Njihov namen je – dati dve leti za misijone.

— Ti si žrtvovala mnogo več. Čestitamo ti in se veselimo s teboj. Zdi se nam, da bi brez dela za bolnike nekaj manjkalo naši misijonski ekipi.

Občudujemo veliko skrb, ki jo zambijska država posveča trpečim državljanom.

Pogovarjal se je J. Kokalj.

TUDI KRISTINA MLAKAR

Že deset let sodeluje z brati Marijanisti, ki vodijo gimnazijo, na kateri poučuje. V znak priznanja so jo sprejeli kot pridruženo (častno) članico svoje redovniške družbe. Takšno pridruženo članstvo pa ne pomeni nobenih posebnih obveznosti.

Iskreno čestitamo!

Še na mnoga leta!

SREČANJE Z JOŽETOM ROVTARJEM

— Koliko let si že ekonom v bogoslovju?

— Že peto leto. Gotovo bom še dve leti, tako se je provincijal dogovoril z rektorjem bogoslovja.

— Še vedno gradiš?

— Moram, ker vedno potrebujemo nove sobe za nove bogoslovce. Tudi letos jih je več kot prejšnja leta, zato so tudi skrbi nekoliko večje.

— Zakaj jih zdaj več stopa v bogoslovje?

— Gotovo je več vzrokov. Predvsem je razveseljivo, da zdaj žup-

Brat Jože Rovtar D.J. pred sadnim drevesom, ki ga je spravil do sadeža.

nije bolj skrbijo za poklice. Dvakrat na leto zberejo fante, ki se zanimajo za poklic, na desetdnevni tečaj, kjer fantje spoznavajo drug drugega in se navdušujejo za duhovništvo. Tudi redovniške skupnosti organizirajo srečanja z mladimi.

Slovesne nove maše gotovo širijo misel na duhovniški poklic. Letos smo imeli z Zambiji štiri novomašnike, eden od njih je jezuit Paul Lungu, ki je letos obiskal Slovenijo in Slovence v Avstriji. Pri njegovi pošvetitvi je bilo 3000 ljudi in sorodniki so prišli pred oltar in plesali pred svojim Pavlom. Gotovo si je več mladih zaželelo, da bi tudi oni doživeli podobno novomašniško slavlje.

Težko je reči, koliko pomaga k misli na poklic tudi splošna ekonomska stiska.

— Še veliko fotografiraš?

— Zdaj pa res ne več. Ni fotografskega papirja, zato ne sprejemajo črno-belih filmov za razvijanje.

— Kaj pa znamke?

— Redno jih zbiram in imam z njimi veliko veselje.

Pogovarjal se je J. Kokalj.

DRAGI PRIJATELJI,

oglašam se vam iz Velikega povodnega konja ali Chifuba, kot mi v jeziku bemba pravimo našemu predmestju.

Verjetno vas bo zanimalo, kaj tukaj počnemo. O, veliko stvari, med katerimi je ena ta, da se prebujamo iz „zimskega spanja“. Zam-

bijsko zimo smo srečno preživel, nobeden ni zmrznil v snegu ali mrazu, le veter nam je včasih prišel do kosti, kar ni bilo težko pri nas suhkih. Sedaj pa smo začeli prekrasno poletje. Drevesa so se prebudila, listje odpada in pokazalo se je prekrasno cvetje, ki naznanja prihod dežja. Trava je porjavela, popolnoma se je posušila in zdaj spi, da tako pričaka prve kapljice dežja. Potem bo z vso močjo pognala ter zdivjala tudi do tri metre visoko. Pravijo ji „slonova trava“ ker v njej niti slona ne vidiš. Usoda te trave je – požig. Trava ni za drugo kakor da se požge, zato so sedaj celi predeli črni, požgani.

Morda vas bo zanimalo, zakaj ta požiganja, če vas pa to ne zanima, pa teh vrstic ne berite.

Če se pelješ v marcu ali aprilu po podeželski cesti, kjer le vsake kvatre vidijo avtomobil, imaš občutek, kakor da bi se peljal po tunelu. Zaradi močnega dežja in vetra trava poleže in prekrije cesto, voziti moriš torej po pameti (če je kaj). Področje je treba očistiti. S košnjo ne gre, ker je trava pretrda in bi bilo preveč dela. Požgati pa se ne da, ko je zelena, zato je suha doba najprimernejši čas, da to delo v miru opravijo. Pridelki so pospravljeni, vode ni, da bi ponovno začeli obdelovati polja, ogenj pa tudi lahko omeji, če bi ogrožal koče.

Ogenj je tudi najboljše sredstvo za preganjanje mrčesa, kač in druge pohlevne laznine. Ta se tako udomači, da pride v kočo tudi brez trkanja ali napovedi, tudi v posteljo, če ji prej ne posvetiš z gorjačo ali pa jo prikrajšaš za glavo, če ti seveda uspe.

Da se kače preveč ne udomačijo, prostor okrog koče očistijo z ognjem.

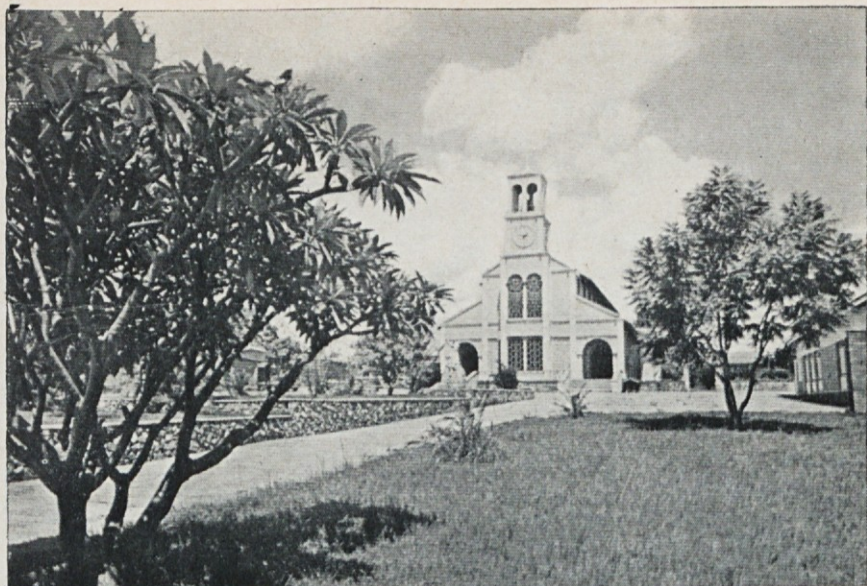
K požiganju pomaga tudi sistem „citemene“ (res ne vem, kako bi to besedo prevedel; najprimernejša beseda bi bila „posek“). Pa še nekaj besed o tem sistemu.

Ob koncu deževne dobe, ko je drevje najbolj polno listja, posekajo drevesa kakšen meter nad zemljo, v upanju, da bo drugo leto spet pognalo vejevje. Veje služijo za gnojilo, stebila pa za kurjavo.

Vejevje nanosijo na prostor, kjer naj bi bila nova njiva. Tam čaka ter se suši vse do začetka deževne dobe, ko vse skupaj požgo in pepel služi kot gnojilo. Prvo leto posejejo „male“, to je neke vrste proso, ki navadno zelo dobro obrodi in služi za jedačo in pijačo, saj iz tega prosa naredijo zelo močno pivo, ki ga pijejo ob nedeljah in praznikih ob igranju bobnov in narodnih plesih. To je tudi edino redno razvedrilo po vaseh.

Drugo leto posadijo koruzo, tretje pa kakšno zelenjavo in potem ta sistem obdelovanja – citemene ponovijo na drugem mestu. To delo opisujem, kakor da bi bil kmet. Sicer pa se mi zdi, da sem res pravi kmet v Božjem polju, ki je zelo veliko in kjer je malo delavcev.

Da nas je res premalo, vam lahko pove število otrok, ki jih imam pri verouku. Več kot tisoč jih je. V treh mesecih sem vse otroke uspel obiskati le enkrat. Veliko bi radi slišali in zvedeli od duhovnika, toda redka je priložnost, da se lahko osebno srečajo in pogovorijo z njim. Ves verouk je v rokah katehistov, ki so navadni delavci, ki ves dan

Cerkev sv. Antona v Ndoli, Zambija; tu župnikuje minorit Miha Drevenšek.

držijo za rep kramp ali lopato, po osemurnem delu pa morajo prijeti za knjigo...

Glavno je, da imajo globoko vero. Če je toliko vere kot je veliko gorčično zrno, bodo lahko gore prestavljali. (Meni to še ni uspelo.)

Lep pozdrav in obilo prijaznih, sončnih, ljubezni polnih dni vam želi.

vaš Miha Drevenšek.

NA TRNJU

Če bi me kdo vprašal, kako se počutim, bi mu odgovoril, da sem kot na trnju. Organiziral sem veliko romanje vseh župnij v čast Fatimski Mariji. Težko delo me izredno veseli, ker mi je pobožnost do Marije zelo pri srcu. Na kraju, kjer je bilo 8. septembra romanje, bo škofija zgradila romarsko cerkev. Izbrali so prostor v župniji, ki jo vodim, in sem tudi v odboru za gradnjo tega velikega svetišča.

Obenem končujem z gradnjo dveh podružnih cerkva. Vsak dan moram po večkrat na gradbišči, saj zidarjem in mizarjem vedno česa manjka.

To je materialna stran mojega dela, ki me postavlja na trnje. Duhovno delo pa je še zahtevnejše. Primanjkuje nam plačanih katehistov, zato si poskušamo pomagati s prostovoljci, ki jih je seveda treba pripraviti na odgovorno delo učitelja verouka. Začeli smo s tečajem za katehiste. Imamo dvajset kandidatov. Dobro se zavedam, da brez katehizacije ni krščanstva. Posebno mladini je treba vcepiti vero, da se ne

Ob obisku provinciala slovenskih jezuitov o. dr. Šefa;
od leve na desno Kristina Mlakar, dr. Šef, Jože Kokalj in Lovro Tomažin.

bodo oprijemali le cerkvenih navad, ampak da jim bodo le-te pomagale k pravemu krščanskemu življenju.

Trnji, ki me zbadajo, so tudi številni sestanki, saj je naša doba res doba sestankov in srečanj. V dobro organizirani župniji se sestanki vrstijo drug za drugim. Laiški apostoli so povezani v mnoge skupine, občestva pa v „mala krščanska občestva“.

Pa ne mislite, da se zaradi vseh trnjev pritožujem. Ne, zelo sem vesel, da lahko delam – naj bo vse Jezusu in Mariji v čast.

Vaš Lovro Tomažin.

ŠE O LEVIH

Bralci našega skupnega lista morda pričakujejo, da bodo slišali nadaljevanje poročila o levjih dogodivščinah v Mumbwa. Moram takoj povedati, da iz tistega lova na leva ni bilo nič. Ne le, da nisem dobil puške, ampak sem se tudi ustrašil mrcine, ki so jo bili pripeljali na policijsko postajo v Mumbwo. Tri metre je bil lev dolg, šape pa debele kot moje bedro. No, če bi zagledal takšno pošast, zagnano v napadu name, kdo ve, če mi ne bi puška padla iz rok in bi ne odrevenel kot gazela, ki jo lev preseneti. Je le prav, da so leva zastrupili.

Takoj za prvim levom so pripeljali na ogled še drugega, ki je prav tako poginil od strupa. Zanimal sem se in vprašal kmeta, ki je izgubil nekaj krav: „Zakaj niste posuli strupa po prvi kravi, ki jo je zverina napadla, raztrgala, del požrla in se še vračala k mrhovini?“ Debelo

in nejeverno me je pogledal in nič ni vedel odgovoriti. Od prijatelja sem potem zvedel, da je v ljudeh vera, da je treba leve pustiti pri miru, ker so v njih duhovi pokojnih. Če pridejo in delajo škodo, lahko le vrača dovoljenje – ali pa poglavar –, da gredo nad leva.

Naš poglavar je vrača pregnal. Ker krave niso imele miru pred levi, je poslal sla k izgnanemu vraču z naročilom, naj pove, če je on tisti, ki pošilja leve na kravje črede. Ko je vrač izjavil, da ni on kriv, so se upali lotiti levov in so od takrat tri „spravili na oni svet“.

Živali nasploh igrajo važno vlogo v življenju zambijskih ljudi. Želva velja za modro žival in uči otroke. Zajec je prebrisan kot naša lisica, hijena je prevarljiva itd. Moderni utrip industrijskega življenja pa navade spreminja, tako da ljudje v naravi ne gledajo več tistih skrivnosti, na katere so bili navajeni skozi stoletja, ko so bili z naravo tesneje povezani.

Vsak teden grem dvakrat ali trikrat na podružnice. Na eno od potovanj sem vzel ministranta. Pogovarjala sva se tudi o tem, kaj bi naredila, če bi nama lev skočil na pot. Fant mi je z veliko resnobo povedal, kaj se je pripetilo njegovemu stricu, ko se je vračal z ene od naših podružnic v Mumbwo. Avtobus so napadli trije levi v trenutku, ko se je avtobus pripeljal na vmesno postajo. Levi so začeli skakati do avtobusnih oken. Šofer je bil priseben, strah potnikov ga je celo zabaval. Počasi je potegnil s postaje in pustil zveri za sabo... Nejeverno sem majal z glavo, ko sem poslušal to pripovedovanje. Je pa le res, da levi živijo v domišljiji ljudi, v pripovedkah in v veri v duhove.

Sonce prijazneje greje v Mumbwi, odkar se mi je pridružil mladi hrvaški misijonar o. Ivan Gerovac. Prevzel je poučevanje na gimnaziji in si deliva odgovornost za župnijsko delo. Odkar je on tu, nisem

Vaš Stanko Rozman.

Cerkev sv. Ignacija Lojolskega v Lusaki; župnikuje v njej naš o. Jože Kokalj D.J. K nedeljski službi prihaja vsa lusaška katoliška „smetana“, a naš misijonar je vpeljal sveto mašo tudi za preprosto ljudstvo.

MALGAŠKE NOVICE

Na tem „rdečem otoku“ imamo Slovenci največjo skupino naših misijonarjev. Nekateri oziroma nekatere delujejo na področju takozvanega slovenskega misijona, drugi pa izven tega področja. A vsi in vse, razen *Ivana Štanta CM*, delujejo v eni in isti škofiji Farafangana.

Ivan Štanta je bil prvi slovenski misijonar, ki se je v tem času po vojni podal na misijsko delo tjakaj. A ker je primorski rojak in je postal lazarist v okrilju turinske province Misijonske družbe, se je pridružil turinskim italijanskim misijonarjem, ki so šli ustanavljat tja njihov misijon, kateri je potem kmalu postal škofija. Od tam, kraj Ihosy, nam Ivan Štanta, doma iz Mirna pri Gorici, piše koncem avgusta 1979 pismo, v katerem se nam najprej zahvaljuje za denar, ki smo mu ga poslali, potem pa dodaja:

„Slovesnosti ob posvečenju nove katedrale so končane. Vse je prav lepo uspelo. Na posvečenje je prišlo 14 škofov, kardinal Razafimahatra in papeški nuncij. Od slovenskih sobratov je bil navzoč Franc Buh, ki je v ta namen prišel s svojega misijona Vondrozo.“

Upamo, da nam bo misijonar štanta o posvečenju katedrale še kaj več poročal in tudi poslal slike.

Od misijonarjev, ki delujejo v takozvanem slovenskem misijonu, južno od misijona italijanskih sobratov Ihosy, imamo tudi nekaj glasov.

Iz domovine, kjer je bil na dopustu, nam prekmurski rojak *Janez Puhana CM* piše pred povratkom na Madagaskar med drugim tole:

„Spodobí se, da Vam pošljem vsaj pozdrav iz domovine, preden se vrnem nazaj. Počitnice so kar splahnele. Dosti sem hodil okrog po Sloveniji, da bi našo misijsko stvar postavil bolj na realna tla. Vse preveč površnosti in nekritičnosti je pri tej stvari. To je zopet pokazalo nedeljsko srečanje v Celju, o katerem boste gotovo brali v Družini. Upam, da ste z našimi na Madagaskarju stalno v stikih. Izgleda, da se nam obetajo premestitve, ker nas je zapustil po petih letih dela tudi Franček Kraner. Z menoj gre najprej v Pariz, potem pa na Madagaskar škofijski duhovnik Klemen štolcer iz ljubljanske škofije.“

Kajpada je gospod Puhana že davno spet na Madagaskarju, kjer do sedaj še ni bilo kakih sprememb.

V začetku decembra nam lepo poroča o svojem misijonu Manambondro:

„Ko vam to pišem, skozi okno vame in v ta stroj sveti nekaj parov črnih oči, to so dijaki tukajšnje nižje gimnazije, ki preko mojega dvorišča gredo v šolo in se seveda vsakokrat ustavijo. Prav nerodno je zjutraj in opoldne, ko je človek pri kosilu in kar brez sramu kukajo notri; sram je človeka jesti riž, ko ve, da ga mnogi med njimi nimajo. Čudna je ta naša politika. Vse hoče v šole, po polju vidiš le starce in

ženske delati, vsi pa stradamo in le od časa do časa moremo kupiti kako kilo kitajskega riža. Če ne bo država začela kaj bolj zares, z nekaj zdrave prisile in discipline, bo šlo vse navzdol.

Včeraj sem se celo dopoldne pekel na soncu 20 km južno od Manambondra na poti proti moji južni postojanki. Ta cesta je že tri leta pretrgana zaradi porušenih mostov. Do nedavnega sem jaz še nekako prišel čez na začudenje vseh, sedaj je pa še zadnje ostanke voda odnesla, tako da sem moral že nekajkrat 40 km peš. Tako sem se odločil, da s fanti iz bližnje vasi naredimo zasilen most, brv, da bom mogel vsaj z motorjem čez in pa ljudje peš. Včeraj zjutraj smo ga dokončali. Vsaj 15 m ima dolžine. Potem sem še podrezal v drugi vasi, da so enega krajšega popravili. Tako upam, da bom za božič, ki ga letos mislim praznovati na jugu, že srečno prišel tja, seveda, če ga prej velika voda ne bo odnesla. Ta nam namreč brez usmiljenja vso sproti podira. Tukaj v Manambondro bodo verjetno sestre letos za božič „maševale“. Ljudje bodo imeli vsaj obhajilo. Sicer so pa naši ljudje tako vajeni moliti ob nedeljah brez duhovnika. V novembru sem bil le eno nedeljo tukaj v Manambondro.

Otroci že pridno vadijo pesmi, s katerimi bodo pričakali polnočnico in ustvarili praznično razpoloženje. Skromen, kot vedno, bo ta naš letošnji božič, tembolj, ker je letošnja suša pobrala precej pridelka. Pa upajmo, da bo zato duhovno bolj bogat. Da bi se Kristus zares rodil v srcih naših ljudi, jih osvobajal, odreševal vsake mizerije, materialne in duhovne. Prava revščina je pravzaprav duhovna, katere posledica je potem tudi materialna. Lenoba, slepo in preživelo nadaljevanje starih navad, ki so ovira napredku... vse to je revščina. Kako ne bomo lačni, če ob vsakem mrliču moramo bedeti vsaj dva dni, in Bog ve, da nam mrličev tukaj ne manjka. Ne samo, da ta čas delo ne gre naprej, vsakokrat je treba dati svoj denarni prispevek...

Po novem letu zopet nameravamo zbrati v Vangaindrano vse predsednike župnijskih svetov in katehiste na našem področju in ponovno pregledati položaj Cerkve na tem „slovenskem“ sektorju. Istočasno bo treba ugotoviti, v koliki meri smo uresničili sklepe prvega takšnega sestanka. Delo katehistov, pouk verouka in poglobitev vere bo verjetno osrednja tema našega razmišljanja. Na drugi strani pa postavljanje Cerkve na lastne noge.“

Dočim se misijonarja Gider in Kraner nista po petih letih vrnila na Madagaskar, je pa misijonar *Janko Kosmač*, ki je tudi škofijski duhovnik in se je tudi zavezal samo za pet let, prišel po počitnicah lani spet nazaj za novo petletno dobo, odkoder se nam je sredi oktobra takole kratko oglasil:

„Hvala Bogu, srečno sem spet prišel nazaj na Madagaskar in znova prijel za delo, za pluj na tem koščku Gospodove ledine.

Zlasti zdaj pred Misijonsko nedeljo se Vam ponovno lepo zahvaljujem za vse, kar naredite za misijone. Vsemogočni naj Vam bogato povrne!“

Župnik v Vangaindranu, ki je središče slovenskega misijona, *Peter Opeka CM* je pisal svojim domačim v Argentino v drugi polovici junija sledeče:

„Pri nas smo začeli počasi z zidanjem farne dvorane. Težimo za tem, da bi domačini sami naredili čim več in da bi bila dvorana tudi v tem pogledu njihova ter bi se tega tudi zavedali. Že celo leto jih vzpodbujamo tudi k nabiranju sredstev in moram reči, da so razmehoma že precej nabrali. V nedeljo, 24. junija imamo neke vrste „kermesse“ in vsi kristjani izdelujejo in iščejo dobitke in nabirajo denarne prispevke, da bi prireditev čim bolj uspela. Na sporedu bo tudi veliko kosilo; vstopnica bo stala 3 dolarje. Pričakujemo, da pride okrog 80 ljudi. Seveda so to samo državni delavci, ker le ti imajo možnost plačati toliko. Zaenkrat smo radi gradnje zadolženi, a upam, da nedeljska prireditev toliko prinese, da bomo dolg poravnali in še kupili železa in cementa za kak mesec dela. Na žalost je cement zelo težko dobiti. Zaenkrat ga imamo še 40 vreč, kar pa bo hitro pošlo, kajti temelji veliko požró, posebno ker zemljišče ni ravno. Stavba bo dolga 28 metrov in deset metrov široka. Tako sem po dolgem času spet zaposlen z zidavo, a sem kar vesel tega, saj sem zidanja vajen že od mladih nog.

V nedeljo 1. julija bomo imeli krst malih otrok, ki jih bo okrog 50. Pri nas imamo krst samo enkrat na leto, kajti zahtevamo, da se starši skozi mesec dni preje ob sobotah udeležujejo krščanskega nauka. Starši, ki ne prihajajo, ne smejo prinesiti otroka h krstu. Pa vidim, da si starši zelo prizadevajo, da se udeležujejo. Zato je pa potem krst tudi vzrok velikega veselja, ker so tudi starši in svojci sploh nekaj žrtvovali. Sicer pa so starši zelo potrebni občasnega temeljitega pouka o veri in vzgoji svojih otrok. Ob nedeljah se v naši cerkvi že pozna, da kristjani bolj resno jemljejo nedeljsko dolžnost. Tako naša župnija počasi le napreduje. Je pa še vedno življenje po veri za naše ljudi težka stvar. Mi moramo sejati, zato smo bili sem poslani... Bog ve, kdo bo žel za nami in kdaj pride tisti čas...“

Dočim ima Peter skrb za samo mesto Vangaindrano, pa skrbi njegov *sobrat Rado Sušnik CM* pred vsem za podeželje, ki tudi spada v vangaindransko župnijo. Ta misijonar je doma iz Slovenske vasi in je svojim staršem tam pisal koncem julija med drugim tudi tole:

„Pišem Vam iz Fort-Dauphina. V ta kraj na skrajnem južnem koncu otoka (kraj se zdaj imenuje Tolagnaro) sem prišel pred 14 dnevi. Tu je naša provincialna hiša, kjer smo se številni sobratje zbrali na letne duhovne vaje, ki jih je vodil naš škof iz Farafangane. Po duhovnih vajah sem ostal tu še nekaj časa, da si popravim zobe.“

Z istim pismom nadaljuje misijonar, ko se je vrnil v Vangaindrano, dne 2. avgusta:

„Vrnil sem se pred tednom dni (26. julija). V nedeljo sem bil v Manasi, v ponedeljek smo šli pa v Farafangano na sestanek vseh duhovnikov škofije, ki ga imamo vsaka dva meseca; vrnili smo se včeraj popoldne.

Cerkev v Ankarani, ki jo je zidal laični misijonar Fredi Žitnik iz Slovenske vasi, kamor se je po treh letih zastojnega dela na Madagaskarju vrnil.

Tu je v gospodarskem pogledu vse neurejeno, cene rastejo iz dneva v dan; a tudi politično se ne ve, kako se bo vse skupaj končalo. Zaenkrat je še kar mirno, čeprav je iz dneva v dan bolj vidno, da oblast ni v rokah „oblasti“. Vsak dela, kar hoče, in sovražnikov sedanjega režima tudi ne manjka. Politično-ekonomska negotovost ima menda vpliv tudi na naše oznanjevanje evangelija . . .

V sosednji škofiji Ihosy, kjer deluje Slovenec Ivan Štanta, imajo veliko duhovno preobnovo pred slovesnostjo posvetitve katedrale, ki so jo zgradili. Tam imajo veliko volov po vaseh, a je zdaj vedno več tatov živine, zadnje čase tudi veliko umorov, kar se včasih zlepa ni zgodilo. Orožniki nič ne storijo proti, dostikrat so celo v sporazumu s tatovi.“

O tem ali onem drugih malgaških misijonarjev bomo zvedeli to in ono iz pisem, ki nam jih pišejo slovenske sestre usmiljenke tamkaj.

S. Marjeta Mrhar je svojim sosestram v domovini marca meseca 1979 med drugim pisala sledeče:

„V marcu sem šla na duhovne vaje v Fort-Dauphin. Tedaj sem prvič videla provincialno hišo. Stoji čisto na samem sredi velike gmajne med drevjem in grmovjem, na dveh straneh jo pa obdajajo gore. Stavba je pritlična, ima štiri krila, v sredini pa vrtilček, tako da je res pravi srednjeveški samostan. V njej je semenišče, v katerem je trenutno pet seminark; postulantinj imajo devet, aspirantinj 60. Vprašanje pa je, koliko jih bo vztrajalo do konca!

Duhovne vaje je vodil italijanski lazarist v malgaškem jeziku. Osnovna misel govorov je bila: Ljubiti Jezusa v naših vsakdanjih delih ob razsvetljenju Svetega Duha.

Lepo je bilo, a jaz sem že četrti dan zbolela za malarijo, združeno s hepatitisom (vnetje jeter). Zdravil me je škof in zdravnik mons. dr. Zevacco. Sedaj mi je boljše, paziti pa moram na dieto. Prišla sem do Farafangane, kjer sem na okrevanju; domov v Tangainony me še ne puste. Saj mi ni nič hudega, le s. Terezija Pavlič se mi smili, ker je sama v dispanzerju, bolnikov pa vedno veliko. Večkrat premišlujem, kako bi zboljšale zdravstveno službo in se bolj posvetile posameznemu bolniku, a je težko najti pravo rešitev ob prevelikem navalu bolnikov. Tudi v duhovnem oziru bi nam bilo treba več dinamike, da bi se bolj prilagodile sedanjim razmeram in iskale novih možnosti za oznanjevanje Kristusove blagovesti. . . .“

Uredništvu „Katoliških misijonov“ pa je koncem avgusta lani pisala sledeče, že iz Tanganonija:

„Najprej se Vam in vsem misijonskim dobrotnikom zahvalim za dar, ki ste mi ga poslali! Naj Vam dragi Bog stotero povrne. Mi se Vas vseh spominjamo v molitvi.

Zelo me je razveselila vest, ki ste mi jo dali, da pride zopet eden gojencev Misijonskega zavoda kot laik za tri leta misijonarjem v pomoč. Le škoda, da bo sam. . .

Pravite, da se pozna v Katoliških misijonih vrzel v poročilih z Madagaskarja, odkar so Vaši fantje odšli od nas. Res bo to, zato je upravičena Vaša želja, da bi kaj več pisali. Toda naše delo tu je bolj enostavno, en dan je podoben drugemu v skrbi za zdravstveno in gmotno pomoč ubogim bolnikom. Vsak dan jih pride k nam okrog 200, včasih tudi do 250, kadar je vroča sezona. Seveda bi rade vsakemu dale, kar najbolj potrebuje, da si okrepi zdravje, zraven pa tudi kakšno vzpodbudno besedo o Bogu. Zdravila so vedno bolj draga, pa še teh včasih ni mogoče dobiti. Paketov, ki jih pošilja francoska misijonska organizacija, že deset mesecev ni bilo, kar se mi zdi sumljivo; najbrže jih je tu država zaplenila, čeprav nam ne stavijo direktnih ovir, a jih le v oči bode naše delo.

V mesecu maju so priključili našemu dispanzerju tudi gobavce našega področja; zaenkrat jih imam zapisanih le 54, ki prihajajo redno mesečno po predpisana zdravila. Polagoma bomo skušali spoznati tudi njihovo ekonomsko stanje, saj vidimo, da so nekateri od njih taki reveži, da nimajo ne za pod zob ne za obleko.

Pa tudi ostali ljudje, razen nekaterih izjem, so polovico leta bolj lačni kot siti, zato je tudi zdravje prebivalstva zelo ogroženo in je umrljivost velika, zlasti pa med otroci. Treba bo še veliko časa, da se ti ljudje res postavijo na noge, zlasti na podeželju, seveda kakor mislimo mi o življenju. Sami se počutijo srečne v svoji revščini in v izpolnjevanju raznih običajev in prepovedi prednikov.

Versko življenje je tudi tu pod vplivom omalovaževanja vere, zlasti med mladino, seveda je precej odvisno od kraja, okolja in duhovnega

Pred cerkvijo v Ranomeni na Madagaskarju, kjer delujeta Rok Gajšek CM in s. Marija Pavličič.

pobudnika. Kjer je kak mlad in goreč duhovnik, kakor so naši slovenski, tudi mladina bolj zraven pride.

Tudi me se po svojih močeh trudimo za razširjanje božjega označila, vsaka pri svojem delu in po svojih močeh. S. Terezija Pavlič gre skoraj vsako nedeljo ven na deželo, kjer vodi molitve, petje, krščanski nauk, pa tudi da zbere Marijine družbenice, ki jih navdušuje za pravo krščansko življenje in da bi bile sol zemlje med svojimi in v okolju. Res pa je bolj malo uspehov. Toda Bog lahko stori, kar hoče, zato delajmo in molimo za širjenje božjega kraljestva!

S slovenskimi misijonarji se midve bolj redko vidiva, ker smo vsak na svojem koncu. Hvala Bogu, da vsi pogumno delujejo in nič se ne ustrašijo, če se zdravje s kom malo poigra; v njih telesih je pač duh, ki je stalno močan in pripravljen za odzive božjemu klicu.“

Tudi s. Pavlič Terezija nam piše. A ko je pisala, je bila v Farafangani, ne v Tangainonyju, kjer običajno živi in deluje; piše pa koncem septembra 1979:

„Obljuba dela dolg. Čeprav sem v zadregi, kaj naj bi pisala, bom vseeno pobrskala po prtljagi, morda se bo le kaj našlo.

Najprej srčna hvala za poslani denar! Bog naj bo Vam in vsem dobrotnikom plačnik! Vsi skupaj nam veliko pomagate pri našem delu.

Poleg dela v dispanzerju sem ob nedeljah navadno zunaj na podružnicah. Vsako nedeljo grem drugam. To je moje veliko veselje, ker na

ta način tudi apostolsko delujem. Pri delu v dispanzerju ni vedno miru in prilike za kak duhovni pogovor. Vesela sem tudi zato, ker s tem delom po podružnicah dam ljudem razumeti, da nisem prišla med nje samo zato, da jim pomagam v telesnih tegobah, ampak da jim dam veliko več: Boga. Ker imam od škofa dovoljenje, nosim bolnikom in starejšim tudi sveto obhajilo, kadar me kdo prosi. Tako delava z Jezusom kar lepe turneje po blatu in dežju, soncu in vročini.

Ko bi imela vsaj nekaj literarne žilice, bi Vam mogla napisati cele romane o vseh doživetjih. Pred kratkim mi je umrl moj dragi možiček, kateremu sem največkrat nesla Najsvetejše. Star je bil preko 100 let. Sam mi je povedal letnico svojega rojstva: 1866 leta. Bil je do zadnjega pri polni zavesti. Ko sem mu zadnjikrat prinesla Jezusa, je sedel zunaj na soncu, čisto sam doma. Ko je začul moj glas, je takoj vstal in šel z menoj v hišo. Ker sem jaz pred Bogom pokleknila, je pokleknil tudi on; ko sem mu rekla, naj on kar sedi, ker mu je težko klečati, mi je odgovoril: Zakaj pa ti klečiš, jaz pa ne bi smel? Ko sva po zahvali malo pokramljala, mi je potožil: Sestra, Bog je pozabil priti pome... Ne morem pozabiti to živo vero nad stoletnega starčka. Vedno mi je naročal, naj spet in spet pridem, kajti rad bi prejel Nasvetejše vsak dan. A kako naj jaz napravim vsak dan poldrugo uro tja in poldrugo uro nazaj, ko pa moram pomagati ljudem v dispanzerju. Ko sem mu zadnjič nesla obhajilo, pri slovesu ni mogel spustiti moje roke, morda je slutil, da se na zemlji ne bova več videla. Umrl je, da nihče ni vedel, kdaj. Bog je prišel ponj. Živel je v skrajni zapuščenosti. Žena in otroci so ga zapustili; živel je pri daljnih sorodnikih. Prepričana sem, da je šel naravnost v nebesa.“

V Vangaindrano deluje tudi več usmiljenih sester, ki so večinoma domačinke; med njimi deluje tudi Slovenka s. *Amanda Potočnik*, ki se v pismu koncem julija tudi zahvaljuje za poslano pomoč, zraven pa še doda:

„Letošnje leto so od tu kar trije naši misijonarji-duhovniki odšli na dopust v domovino, da si naberejo novih moči in zdravja: Janez Puhane, Janko Kosmač in Franček Kraner (op. ur. prva dva sta se že vrnila, tretji pa ne pride več nazaj, je končal dogovorjeno petletno dobo). Seveda se tu v dušnem pastirstvu odsotnost treh moči, ki so bili vsi delavni, kar pozna. Od ostalih tukaj si pa vsak po svoje prizadeva, kako bi čim več dobrega napravil.

Jaz se imam kar dobro, zdravje mi še kar služi. Moje delo je še vedno pri ubožcih, katerim skušam pomagati, kolikor pač morem.“

Ista misijonarka pa nam piše tudi koncem oktobra, in sicer iz Fort-Dauphina:

„Naš misijonar Janez Puhane se je poln dobre volje vrnil z dopusta, kakor tudi Janko Kosmač, ki nas je s svojim prihodom prijetno presenetil, ker je prišel predčasno. Nisem še imela prilike, da bi kaj več z njim govorila.

Zanimata se glede gobave bolezni, ali je nalezljiva ali ne. Oboje velja, ker ste namreč dve vrsti gobavosti, ena ni nalezljiva in je lažje ozdravljiva, druga pa je nalezljiva in skoraj neozdravljiva in bolnik

Škof naših misijonarjev pri posvečenju cerkve v Matangi na Madagaskarju;
ob njem Peter Opeka CM

mora jemati vse življenje zdravila. Pri nas na Madagaskarju sta obe vrsti gobavosti.

Tudi tu ne ločijo otrok od gobavih staršev, pa četudi so v stanju bolezn, ki je že zelo napredovala. Bil je primer v vasi: oče je bil zelo bolan na gobavosti in je radi tega tudi umrl. Po očetovi smrti se je opazilo, da je vsa družina postala gobava.

Cel mesec oktober se nahajam v Fort-Dauphinu, kjer imamo sestre z 10 - 16 let poklica poseben duhovni tečaj, kakor da bi se za mesec dni vrnile nazaj v novicijat. To zato, da si obnovimo prvotno vnemo in se duhovno okrepimo in potem z novim pogumom in obnovljenimi duhovnimi močmi obnovimo svoje delovanje. Za zaključek tečaja bodo duhovne vaje, katere bo vodil naš farafanganski škof.“

Končno imamo pismo tudi od četrte usmiljenke, s. *Marije Pavlišič*, ki je predstojnica usmiljenk v Ranomeni, kjer župnikuje sobrat Rok Gajšek. Ta misijonarka nam je sredi avgusta pisala sledeče:

„Kolikokrat sem že prijala za pero in nekajkrat tudi že nekaj napisala, a nisem mogla nadaljevati in končati. Oprostite!

Naj se Vam najprej lepo zahvalim za darove! Naj bo vsem dobrotnikom veliki Misijonar bogat plačnik!

Zanima me, kako se imata Fredi in Janko; Tone se mi je oglasil iz Pariza. (Ti trije so tisti trije iz Misijonskega zavoda, ki so po končani gimnaziji delovali tri leta na Madagaskarju brezplačno v pomoč slovenskim misijonarjem; op. ur.) Ali pride še kdo na njih mesto?

Tu se imamo po navadi. Ker smo še v zimskem času, ni posebne vročine. Od 2. do 10 avgusta smo imeli škofa na obisku. Obiskal je tudi nekatere misijonske postaje. Iz Ranomene smo se podali na pot v petek 2. VIII, po kosilu in prišli do Motavoy. Do tja ni ceste, zato smo morali peš. V soboto zjutraj po sveti maši smo se poslovili in šli naprej v Vohit-rapanely, do kamor smo hodili skoraj pet ur. Bilo nas je cela procesija: škof, misijonar Rok, katehist, trije možje iz župnijskega sveta in 11 deklet, članic Marijine družbe. Domačini so nas pričakali blizu vasi in potem smo šli vsi skupaj v vas, prepevajoč svetopisemske pesmi. Ob vstopu v cerkev je bil najprej pozdrav, nato je vstal starejši mož in govoril: Moje oči vidijo, česar še niso videle, star sem že, veliko stvari sem že doživel in marsikaj videl, a škofa še nisem videl, da bi prišel med nas. Sedaj ga vidim in ga moram dobro pogledati. Velika je tvoja ljubezen do nas, sicer nas ne bi obiskal. Nisi prišel v avtomobilu, ne z avionom, prišel si peš, enak si nam. Hvala ti, hvala... Nato smo imeli kosilo in po kratkem oddihu sestanek s starši. Zvečer pa spet petje z besedili iz zgodb svetega pisma. Šele okrog 11 ponoči smo šli k počitku.

V nedeljo smo imeli sveto mašo na prostem, kajti cerkev je pre-majhna. Bil je tudi krst dveh malčkov in odraslega fanta, kateri je prejel tudi prvo sveto obhajilo. Po sv. maši so darovali vola, ki so ga ubili in meso razdelili. Popoldne so nastopili otroci in mladina, nato smo imeli skupne večernice, zvečer po večerji pa taborni ogenj s petjem in narodnimi plesi.

V ponedeljek zjutraj po sv. maši smo se poslovili in šli na naslednjo postajo Hazomeno, kjer je bil podoben delovni spored, le da smo ostali samo en dan. Naslednji dan smo se poslovili in šli naprej, se mimo-grede ustavili v Makeriakohu, kjer so nam postregli s kosilom, in okrog 4. popoldne prišli v Mataway, že počteno utrujeni. Po kratkem oddihu je bil sestanek za starše, po večerji pa so dekleta prikazala Marijino rojstvo in detinstvo do oznanjenja, in pa prikazovanje Brezmadežne sv. Katarini Laboure. Nato je spet sledilo petje do 11. ure ponoči.

Zjutraj smo imeli sv. mašo in krst 11 otrok. Po sv. maši smo se poslovili. Spet so nas spremljali kritjani več kot uro hoda daleč. 5 km pred Ranomeno nas je čakal avto. Utrujeni, a veseli smo se vrnili domov.

Naslednji dan je bil sestanek z župnijskim svetom in popoldne z mladinskimi organizacijami; enako tudi v petek. Popoldne tega dne pa se je škof poslovil in vrnil v Farafangano sam, brez spremstva; bolje rečeno, si je spremstvo vzel, ker je sprejel na avto več potnikov, ker tu sicer ni nobenega rednega prometnega sredstva. Tako mu med potjo na sedež škofije pač ni moglo biti dolg čas...

Naš misijonar Rok gre po 15. septembru za 10 dni na misijon Midony, ker tam po odhodu Giđerja in Kranerja ni zdaj nikogar.

Vse misijonske prijatelje in dobrotnike lepo pozdravljam! V molitvi ostanimo združeni in prosimo drug za drugega, da bi mogli biti vedno voljno orodje v Njegovih rokah!“

Takole je na prireditvah med Malgaši...

AZIJSKE MISIJONARJE SEM OBISKAL

L. L. C.M.

PRI S. FRANČIŠKI NOVAK O. S. U.

Kar lepo svetlo, čeprav še ne solnčno, je bilo ob 7 zjutraj, ko je avtobus, ki je obiskovalca vozil iz Bangkoka v Čiengmaj, ustavil na bolj skromni avtobusni postaji v tem mestu na severu dežele Taj. Že skozi okno sva z br. Kešpretom gledala, če naju kaka sestra čaka, ker je vendar s. Ksaverija Pirc telefonsko napovedala s. Novak najin prihod. Izstopiva. Nobene sestre ni bilo na spregled, ne z evropskim ne s tajskim obličjem. Malo počakava, če le kdo od kod pride, potem pa se spraviva na vozilo, ki ni bilo ne taksi ne avtobus, niti ne podobno argentinskemu kolektivu, ki je za mal denar posamezne potnike razvažalo na domove. Čez kake pol ure voznje je kot ena od zadnjih potnikov izložil tudi naju pred Zavodom Regina Coeli (Kraljica nebes). Po cesti in pred Zavodom je bilo še vse tiho in mirno. Malo s skrbjo stopiva proti vhodu in pokličeva. Pride tajska deklica, ki ji br. Kešpret po angleško pove, koga iščeva. Gre in se vrne s tajsko sestro. Ta se začudi, da sva sama, da ni s. Novak z nama, kajti šla naju je čakati na avtobusno postajo. Kaj se je moglo zgoditi? Tajska sestra naju pelje k zajtrku, in ko se krepčava, pride s. Novak. Čakat naju je šla po nesporazumu na drugo avtobusno postajališče. Tako smo bili oboji tisto jutro razočarani, a se ob srečanju v Zavodu toliko bolj drug drugega razveselili.

Sestra Frančiška Novak je Ljubljankanka, dcma iz Trnovega, stara kakih 65 let. Na Tajskem misijonari že nad 30 let. O sebi je sama marsikaj povedala v julij-avgustovski številki „Katoliških misijonov“. Po postavi je pravo nasprotje s. Ksaverije. Le-ta velika močna žena, dočim je s. Frančiška bolj drobna pojava. A obe razodevata silno bister um in bogato znanje, a s to razliko, da je s. Ksaverija bolj mirna v pripovedovanju, dočim je s. Frančiška vsa prekipavoča, znanje in poznanje kar lije iz nje.

Stopili smo na šolsko dvorišče v notranjosti Zavoda. Prav kar so prihajali otroci v šolo. Postavljali so se lepo v vrste, razred ob razredu, in pred vsako učiteljica. Ko je bilo tako nekaj sto otrok razporejenih, so dvignili tajsko zastavo in nekaj skupaj recitirali, potem pa, vsi stoječ na mestu, kakih pet minut telovadili. Pred vsemi je stala učiteljica z bobnom in dajala takt. Ko so se tako vsi razgibali, so odšli v notranjost obširnega poslopja k pouku. Vsi so bili v uniformah: bele bluže in temnomodra krila, samo da so imele nekatere povrhu še jopico, kajti jutro je bilo tedaj še kar hladno. S to mladino se torej ukvarja naša misijonarka, ki sodeluje pri vodstvu celotne šole, pri poučevanju jezikov in v katehezi. A ta dan si je kajpada vzela prost, popolnoma samo za oba obiskovalca. Saj res, to moje srečanje s s. Frančiško je bilo moje prvo osebno srečanje: nikdar prej se še nisva videla, razen na fotografijah; prav tako je bilo tudi z br. Kešpretom...

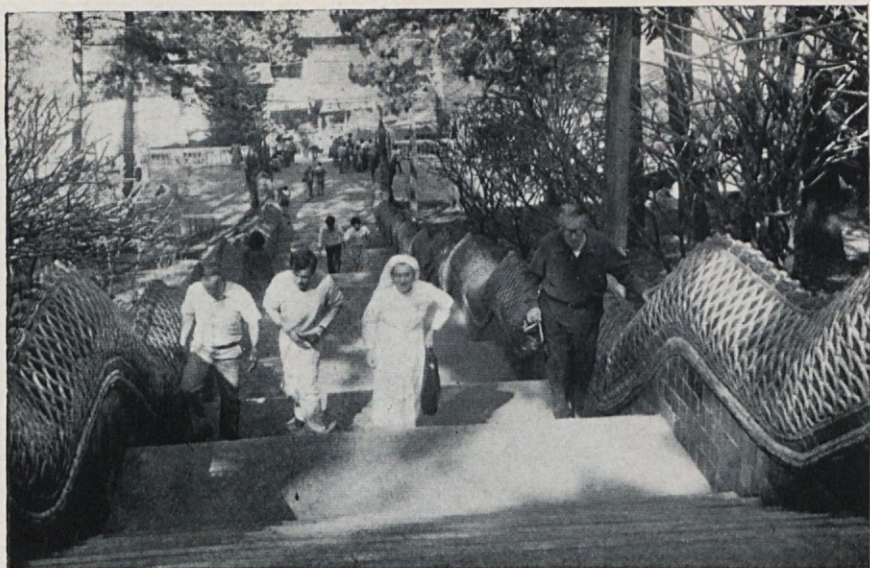
Sestra je zelo obžalovala, da misliva ostati samo en dan pri njej in da greva že z večernim avtobusom nazaj. Ta dan pa nama je v Čiengmaju hotela čim več pokazati. In nam je tudi imela kaj pokazati!

Na dvorišču šole
uršulink v Čiengmaju;
deklice se zbirajo
k pouku

Kar kmalu nam je bil na razpolago zavodski avtobus, da nas popelje na ogled najbolj sloveče budistične pagode v tajski deželi. Čiengmaj je bolj podeželsko mesto in kmalu smo bili izven hiš ter se bližali kakih 10 km oddaljeni, menda 1100 m visoki gori, pokriti z bujnim zelenjem. Na nje vrhu je kar celo budistično naselje z več templji in tempeljčki. Pridemo skoraj do tja in že vidimo ob cesti, ki se vzpenja proti vrhu, vse polno stojnic, kjer so prodajali najrazličnejše spomine, suho in sveže cvetje, kadilne paličice, razglednice, fotografske potreščine in v malih restavracijah razna okrepčila. Kakih 50 m pod vrhom gore zagledamo visoko gori vzpenjajoče se stopnišče, ki ga stražita dva več sto metrov dolga zmaja, katerih strašni glavi stražite vstop, desno in levo, dolgi kačji trupli pa se dvigata ob stopnišču čisto proti vrhu, kjer se z repoma izgubljata v goščavi cvetja in zelenja, ki obdaja obsežna tempeljska poslopja. Kar zavzdihnil sem, ne radi zmajev, ampak radi tolikih stopnic, preko katerih se bom moral povzpeti, če hočem priti na vrh. Kajpada, saj sem ponoči le malo podremaval in je bila 11 urna vožnja le utrudljiva za telo... A počasi se daleč pride, sem si mislil in s počasnim koracanjem po stopnicah navzgor, opirajoč se na kačje truplo zmaja, sem le prilezel do vrha... Pa se je splačalo.

Vrh gore je ves zazidan s številnimi budističnimi templji, stolpi, stolpiči, razstavnimi hodniki in drugem. Vsa zunanost je pobarvana z rdečim ali prekrita s pristinim zlatom. Posebno nekaj izrednega je kakih 15 m visoki zvončasti stolp, ki se ves blešči v čistem zlatu. Po dvoriščih so nastavljene

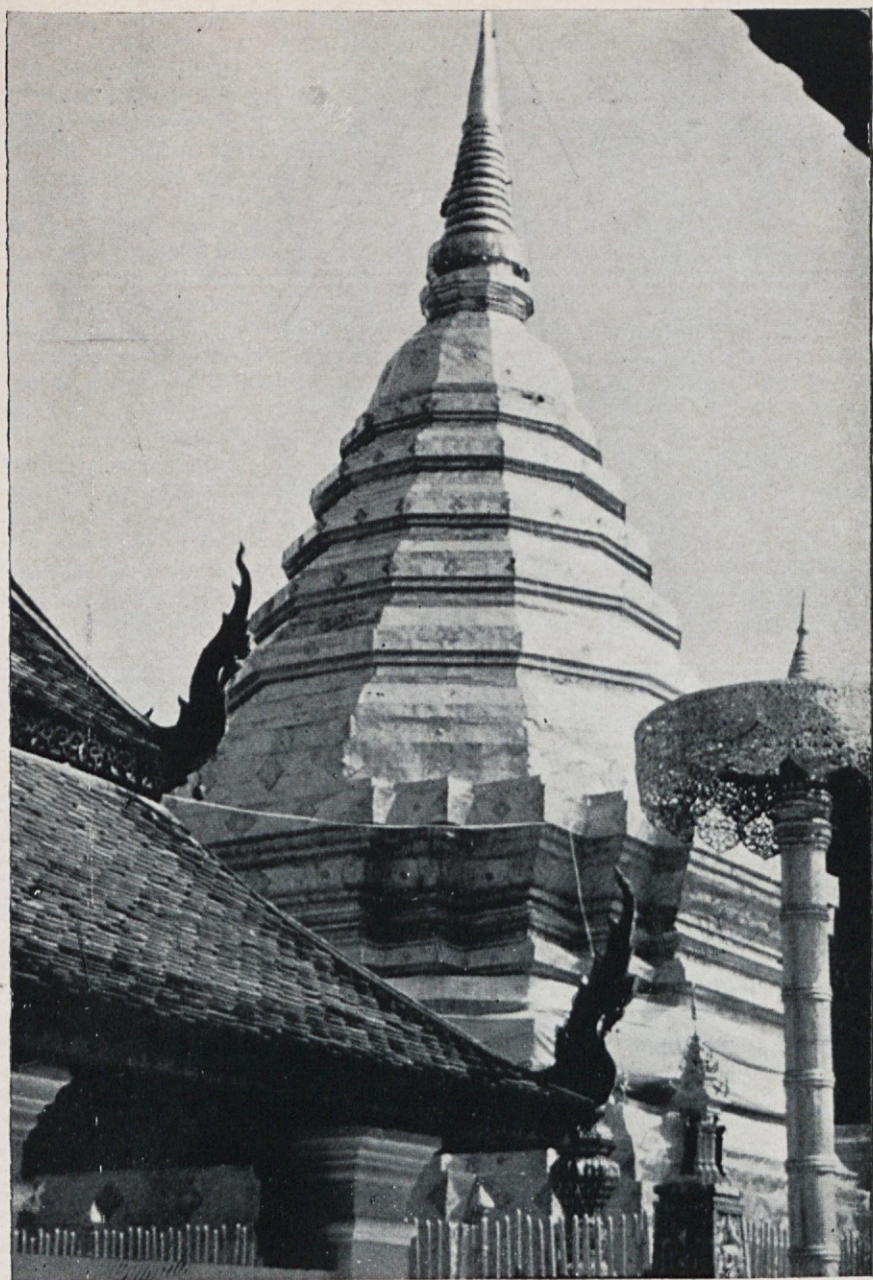

Opirajoč se na kačje truplo zmaja, sem s s. Novak koračil proti vrhu.

Misijonarka z dvema budističnima redovnicama

— Desno: eden od pozlačenih temeljskih stolpov.

dolge vrste po 20 ali 30 bronastih manjših in večjih zvonov tipične budistične oblike, na katera prihajajoči romarji pozvanjajo, in to pozvanjanje jim je molitev, prošnja k božanstvu. Notranjost templjev je večinoma brez vrat, v njih je navadno en večji kip sedečega Bude, zraven pa več manjših kipov in kipev, pred vsemi pa gore sveče in kadilne paličice, ki jih romarji prižigajo ali vtikajo na to pripravljena mesta, zraven pa polagajo cvetje, tu in tam puščajo tudi novce in listke zlate pene, s katerimi se znova in znova prekri-vajo budovi kipi in vse drugo, kar je pozlačenega. Tu in tam sedi v templju tudi v žolto haljo zaviti menih z obrito glavo. Enega smo srečali, ki je prebiral dnevnik in kadil cigareto, vsekakor modernizirani Budov svečenik. S sestro sva naletela tudi na dve budistični redovnici v snežnobelih haljah, a prav tako ostriženi kot menihi. Misijonarka se je z njima spustila v razgovor, med tem ko sem jaz to redko videno skupino fotografiral, saj je budističnih redovnic bolj malo. Stopili smo še po razstavnih hodnikih, ki so okrog in okrog tempeljskega prostora; imenujem jih „razstavnih“, ker so po stenah freske, izražajoč Budovo filozofijo in moralo; nekaka pridiga v slikah za pobožne romarje. A le-teh smo po hodnikih srečavali le malo...

Stopili smo na ploščad, odkoder se je videlo na drugi konec gorskega vrha in tempeljskega prostora. Tam sem zagledal, kako so se pripodili nekateri budistični gojenri, kakih 10 let stari fantiči, tudi v žolte halje odeti in obriti, pa razigrani kot mladina povesod; spustili so se po bregu nizdol neznanokam; pomislil sem: tudi budistični menihi morajo skrbeti za naraščaj...

Ko smo se tako razgledovali, fotografirali in filmali, je prišel čas, da se spustimo spet dol po stopnišču med dvema zmajevima kačjima trupoma. Sédel sem v okrepčevalnico in si naročil pijačo, med tem ko je moj filmski operater filmiral romarje, ki so v vedno večjem številu začeli prihajati in se povzpenjati h templjem. Sestra je pa stopila pogledat, če se je avtomobil, ki je med tem opravil še nek drug prevoz za Zavod, že vrnil. Že nas je pričakoval in polni vtisov z obiska slovitega budističnega naselja smo se spravili v voz in se po asfaltirani gorski cesti spustili v dolino.

Nazaj grede nam je sestra želela tisto dopoldne še marsikaj pokazati. Peljali smo se skozi univerzitetno mesto, kompleks številnih stavb, v katerih žive in študirajo visokošolci severnega dela tajske dežele. Obiskali smo zelo veliko pagodo, ki je bila izredno svetla, v nasprotju z drugimi budističnimi templji, tako da sem zlahka slikal notranjost brez umetne osvetljave, ki je itak nimam. V ozadju templja, mi bi rekli, v glavnem oltarju, je ogromen Budov kip, največji, kar sem jih dosedaj videl, ob strani pa spet še več večjih ali manjših kipov. Od tam naju je misijonarka odpeljala v poseben budistični gaj, kjer ni druge žive duše kot le budistični menihi in redki obiskovalci; takrat smo bili samo mi, le še neki parček se je po gaju, ki je prav za prav prostran gozd z lepo nadelanimi potmi, sprehajal. Tu želi v čim večji tihoti in zbranosti živeti večja skupina menihov. Stopali smo navzgor po hribovitem gozdiču in prišli do nizke stavbe Budovega nauka. Kot smo že na gori videli po hodnikih, je tu v isti namen čisto posebna stavba z nešetetimi poslikanimi predeli v notranjosti; vse slike izražajo takorekoč budistično teologijo in moralo. Mislil sem si: Ta način razlaganja nauka je bil pač zelo aktualen in je morda še za tiste budiste, ki so bili ali so nepismeni: Z zgovornimi slikami se pouče o Budovem zveličavnem nauku. Nikjer nisem naletel na kakega bu-

Sestra Novak v razgovoru z dvema budističnima menihoma, ki sta Nemca.

Misijonarka in brat Kešpret stopata po svetli notranjosti velike pagode.

dističnega meniha, da bi kaj pridigal ali razlagal, niti na gori ne, kjer je bilo toliko romarjev.

Ko smo si ogledali to razstavo upodobljene Budove modrosti — poslopje je bilo na stežaj odprto in brez vsakega čuvaja, če izvzamemo velikega petelina, ki je imel v sredi dvorane svoje mesto, s katerega se ni ganil ob naši navzočnosti — sta se misijonarka in brat Kešpret podala ogledat še pagodo, katere velika zvončasta kupola se je odražala na nebu vrh hriba iznad visokega tempeljskega zidu. Jaz sem se pa radi utrujenosti temu ogledu odpovedal in sedel na klopico v senci pred razstavnim poslopjem. Kake pol ure sem sam tam sameval, le dva meniha v žoltih haljah sta prišla mimo, me da bi se zmenila zame. Med tem sta s. Frančiška in brat Kešpret, kot sta mi kasneje pripovedovala, pri pagodi naletela na dva debelušna meniha z evropsko fiziognomijo; brž sta ugotovila, da nista vzhodnjaka. Ne vem, kako je prišlo do razgovora, a dejstvo je, da se je s. Frančiška spustila z njima v razgovor in je ugotovila, da govorita tudi nemško, kajti bila sta po rodu Nemca, ki sta prišla iz Nemčije, iskat v Budovi modrosti o življenju srečo, sprejela budizem, se napravila meniha in bivata zdaj v tem Budovem gaju... Vsekakor zanimiv primer. Morda nista pred spoznanjem budizma dobro spoznala globine krščanstva... , pa sta šla iskat resnico in mir drugam.

Ko sta se misijonarka in spremljevalec vrnila, smo se po nekaj minutah vožnje pripeljali nazaj v Zavod, kjer nas je že čakalo kosilo. Po okrepcilu sva se zleknila h kratkemu počitku.

Popoldne naju je s. Novak najprej peljala k misijonarjem, ki skrbje za misijonsko delo v Čiengmaju in okolici, posebno pa še med primitivnimi rodovi po hribih naokrog. To so takozvani betharamski misijonarji, došli iz Francije, kjer je njih družba zaživela. Med njimi je zelo delaven tudi Slovenec **Mirko Tružnjak**. Njegovi starši so se z otroci vred iz krajev beneške Slovenije, ko je bil Mirko šele nekaj let star, odselili na delo v Francijo, kjer je pač Mirko obiskoval samo francoske šole, živeč izven vsake slovenske skupnosti, zato je slovenski jezik, ki ga je govoril kot dete, kaj lahko pozabil. V Franciji je vstopil v to Družbo betharamskih misijonarjev, ki ga je na njegovo željo poslala na delo v deželo Taj. V Čiengmaju je bil dolgo vrsto let župnik stolnice, zadnjih nekaj let, kakor že leta preje, pa misijonari po vaseh Karijancev, ki se vse lažje oklenejo krščanstva, saj se jih je budizem komaj dotaknil. Ko smo šli k betharamcem na obisk, smo že vedeli, da Mirka tam ne bomo našli, kajti deluje visoko gori v hribih, kamor običajna obveščevalna sredstva ne sežejo tako hitro; ne midva ne sestra Frančiška ga ni mogla tako na hitro obvestiti, da bi morda on sam stopil doli v Čiengmaj in bi se srečal z nama; še manj je bilo misliti, da bi midva prišla do njega v tistem pičlem čnevu, ki sva ga imela na razpolago, dasi bi bilo to zame silno dragoceno doživetje. V lepi misijonski naselbini čisto blizu stolnice smo pozdravili dva izredno ljubezniva Mirkova sobrata, Francoza, ki sta obžalovala, da imava obiskovalca tako malo časa. Od patrov smo se podali k stolnici — v Čiengmaju je škofija in škof je domačin —, ki je lepa, zunaj in znotraj bela stavba, katere arhitektura vsebuje tudi nekaj tajskih motivov. Pri katedrali imajo neke španske sestre svoj samostan; pomagajo misijonarjem pri katehezi in službi božji; so pa kar v civilni obleki, v nasprotju z uršulinkami, ki sem jih povsod videl strogo redovno oblečene.

Sestra Novak naju je peljala pogledat še kip ležečega Bude, kakih 5 m dolg, ki leži v zidani, v eno stran odprti lopi sredi malega budističnega gaja. Nato smo se vrnili v Zavod. Tam sem ob 18 maševal v slovenščini v njih samostanski kapeli, nakar so nama postregli z večerjo. S Kešpretom sva ugovarjala, koliko sva videla in doživela na en sam dan po dobroti s. Frančiške. Po večerji sva se pripravila za slovo od Čiengmaja in sestre Novak. A glej presenečenje: s. Novak skupaj s s. prednico-Tajko naju je želela spremljati, da bi bila še kak dan v družbi z obiskovalcema, kar sva seveda z navdušenjem pozdravila. S. prednica pa je imela itak nekaj opraviti v Bangkoku, pa se nam je pridružila. Odpeljali so nas vse štiri na avtobusno postajo, kjer smo vstopili na vozilo za Bangkok. Spet čisto lep avtobus s spremljevalko. Tudi to pot smo že proti polnoči ustavili prav blizu birmanske meje; povabili so nas v okrepečevalnico, kjer so nam to pot postregli s kitajsko jedjo in jedilnimi paličicami... Poskusila sva, tako jaz kot br. Kešpret, a ni šlo... Na srečo je najino zadrego opazila spremljevalka in nama prinesla — žlice, s katerimi sva jedačo kar hitro in še pravočasno pospravila. Sestri sta bili ostali kar v avtobusu. Med vožnjo naprej je mene premagal spanec in sem samo toliko slišal, da sem zavidal br. Kešpretu, ki je sedel zraven misijonarke in bil toliko svež, da se je mogel vso vožnjo bogatiti s poslušanjem misijonarkinih razlag o razmerah v tajskem misijonu in deželi sploh. Res mi je še danes žal, da mi utrujenost tedaj ni dovolila budnosti, čeprav sem tako daleč prišel, da bi v osebnem srečanju z misijonarko mogel spoznati čim bolje problem evangelizacije v budističnem svetu.

Ko smo zjutraj srečno izstopili, sva se midva s taksijem odpeljala naravnost k salezijancem, potem ko smo se s sestrama dogovorili, ob kateri uri prideva spet v Zavod k sestri Ksaveriji. Pri salezijancih sva šla najprej k počitku, potem sva se pa uslužnim Kešpretovim sobratom pridružila pri obedu. Pri mizi je bilo kakih 10 salezijancev, ki so bili z izjemo dveh bratov laikov Tajcev vsi Italijani, tako da sem prišel do besede tudi jaz. Čeprav imajo tudi tu salezijanci obsežen in zelo lepo urejen zavod s šolo za moško mladino in z nedeljskim oratorjem še za sto in sto drugih mladih fantov, vendar ne dobe duhovniških poklicev. Kajpada, saj je katoličanov komaj kot kapljica v morju: Med kakimi 40 milijoni prebivalcev je komaj 180.000 katoličanov po vsem Siamu in v več milijonskem Bangkoku po skoraj 100 letnem misijonskem delu komaj 40.000 vernikov.

Po kosilu sva se peljala v Zavod Kraljica sveta k s. Ksaveriji Pirc. Na prostranem vrtu pred kapelo so se zbrale ob njej in s. Frančiški Novak še druge, siamske sestre: provincijalka, s. prednica in več novink, ki so vse že učiteljice ali profesorice, saj je glavno delo uršulink vzgoja in šolanje. Pokramljali smo, se filmali, slikali, da tudi rojakom po svetu pokažem te dragocene Kristusove pričevalke v budističnem morju tajske dežele, kjer ni veliko spreobrnjenj, zato malo tolažbe, a sveta vztrajnost pri sejanju božjega semena bo dala, da bo vzkliko, kadar bo hotel Gospod...

Potem smo se vsi štirje v zavodskem avtomobilu podali še na ogled mesta in njegovih zanimivosti, kolikor bi se dalo to doseči v pičlih urah, ki so nam še ostale. Doživeli smo globoko pobožnost tajskega ljudstva pred takozvanim čudežnim tempeljkom: Na najbolj prometni cesti s krasnimi, zapadno grajenimi stavbami je na oglu neke trgovske hiše na posebnem

prostoru tempeljček indijskega božanstva s štirimi glavami na vse strani sveta; to božanstvo sicer budistični prebivalci časte s posebnim zaupanjem in se mu priporočajo v svojih problemih. Pred tempeljčkom so klečavniki, kupi krasnih cvetličnih girland, vrste kadilnih paličice, da se dim kakor vroča prošnjaja dviga proti obličjem štiriglavega božanstva. Ženske so prinašale svoje otročiče, polagale cvetje pred kip, prižigale paličice, prilepljale zlato peno na skulpturo, vso v zlato. Na klečavniku je s sklonjeno glavo in k molitvi sklenjenimi rokami zaupno prosila starejša žena. Molilci so prihajali in odhajali...

S. Ksaverija je prav tu doživela nekaj, kar je potem pripovedovala. Tam pred tempeljčkom se je je prijela neka žena srednjih let, Tajka, in jo z nadležno vztrajnostjo rotila, naj jo vzame seboj, češ da hoče tudi ona postati sestra... Nič ni pomagalo razlaganje, da mora preje postati kristjana, da mora ostati pri možu in otrocih in jih ne zapustiti, da je treba najprej prestati preskušnjo, da se v njih družbi samo izobražene učiteljice, profesorice, itd in je zato treba najprej študirati... Žene vse to še zanimalo ni, le vedno je silila v našo misijonarko in jo prosila, da jo kar na lepem vzame seboj, kar se seveda ni zgodilo. Misijonarka nam je še pripovedovala, kako tudi budistični verniki spoštujejo katoliške redovnice. Ljudje da so sploh nagnjeni k duhovnosti in vernosti. To tudi katoliškim tajskim dekletom olajša vstop v samostan in tajske sestre živé globoko duhovno življenje.

Nato smo se peljali na ogled kraljeve palače. Za mogočnim obzidjem je med številnimi Budovimi templji z značilnimi zvončastimi stolpi velika, krasna palača v stilu francoskega stavbarstva preteklega stoletja. V tej palači živi kraljeva obitelj in tudi sam kralj, kadar ne potuje po deželi. Po prostranih dvoriščih pred palačo in templji smo mogli brez skrbi pohajati med oceladanimi in obožanimi stražarji, le prav v bližino palače nismo mogli.

Ko smo zapuščali ta kraljevi dvor, se je sonce že nagibalo k zatonu. Sestra Ksaverija je naročila zavodskemu šoferju, ki nas je vozil, naj nas pelje večerjat kar v neko restavracijo v središču mesta. V malem, a lepo urejenem lokalu so nas odlično postregli — in ne predrago. Obe sestri, oba obiskovalca in šofer smo se pošteno okrepčali, za kar je sestra plačala za vse 300 bath, to je kakih 15 dolarjev. V vsakem drugem večjem mestu bi taka večerja stala veliko več, v Buenos Airesu pa še celo. Še malo smo pokramljali, nato pa sta naju sestri odpeljali v najino bivališče, k salezijancem. Tam sem maševal ob prisotnosti br. Kešpreta, nato sva se pa vsak v svoji sobi pripravljala za nadaljnje potovanje, kajti naslednje jutro sva morala odleteti na Javo. Obe sestri, ki sva ju obiskali, sta obljubili, da bosta zjutraj tudi oni dve prišli in naju spremljali na letališče, da se tam od naju poslovite in da nama naročite pozdrave za tretjo slovensko uršulinko, ki jo bom obiskal na tem koncu Azije, s. Deodato Hočevar OSU, ki je v Djakarti odločilna pri vodstvu tamkajšnje velike uršulinske šole.

Nekaj radi močnih vtisov doživetega, nekaj v mislih na spet novo, bajno deželo Javo, nekaj radi vročine, nekaj pa radi hrupa avtomobilskega prometa, ki je brzel celo noč pod oknom po preprometni cesti — nisem mogel takoj zaspati; no, končno me je pa le premagal okrepčevalni spanec.

(Sledi.)

PO MISIJONSKEM SVETU

DAJTE NAM MISIJONARJEV! To pravzaprav je bilo edino, kar sta želela v Sloveniji povedati dva črnska škofa Noel Kokora-Tekry in Pierre-Maria Coty. Obiskala sta vse tri slovenske škofije in pripovedovala, kako je tudi gmotna pomoč potrebna, a vse bolj potrebni so Afriki misijonarji. Oba škofa sta iz Slonokoščene obale, kjer sta že dva brata misijonarja Pavel in Ivan Bajec ter sestra Štefanija Sever in je bila še do nedavnega tam sestra Magdalena Černe.

MATI TEREZIJA Z NOBELOVO NAGRADO ne bo imela težav. Ima že v načrtu gradnjo gobavskih domov in pomoč najbolj potrebnim. Morda je kdo z zavistjo sprejel to novico, a ne le katoliški svet, ves krščanski svet pa celo hinduistični se je je razveselil. Saj je v Indiji ena najbolj poznanih osebnosti. Prihodnje leto bo ta čudovita misijonarka izpolnila sedemdeset let, pa je polna svežine, dela in načrtov. Ko je odhajala iz Skoplja, jo je blagoslovil svetniški škof Gnidovec. Danes postajata oba znana – ne po učenosti, pač pa po svetosti. Čudovita so božja pota.

MACIA, eden živih malikov dvajsetega stoletja, ki je z grozo preplaval vso Ekvatorialno Afriko, je odigral, kot je odigral Amin, ki je prav tako strahoval Ugando. Obe državi imata že močno razvito domačo Cerkev.

In v obeh so katoličani veliko pretrpeli. Pod Maciem je tretina prebivalstva pobegnila, druga tretina se je znašla v zaporu ali bila pobita, vse cerkve so bile zaprte. Patološki Macia se je proglasil za edino božanstvo, ki naj ga v šolah kot takega častijo. Počasi se pod novo vlado, ki je strmoglavila nasilnika, država umirja in znova se ureja tudi življenje Cerkve.

PAKISTAN, AFGANISTAN, IRAN – te tri muslimanske države so postale predmet svetovne pozornosti. Pakistan in Iran sta za podlago vsega socialnega življenja vzela koran, ki naj ne bo samo vodilo za versko življenje naroda, ampak prav za vse: tudi za gospodarstvo, sodstvo, vojaštvo, politiko. Komeini v svoji naivni zagrizenosti postaja breme svetovnim politikom, pa postaja tudi bolj in bolj osvražen v domovini. Prav tako v Pakistanu zlasti izobraženci s strahom gledajo, kam bo pripeljalo vodstvo države, ki se je pomaknilo za tisoč let nazaj v zgodovino. V Afganistanu pa nasprotno vlada Taraki, ki ga podpira Sovjetska zveza. Položaj je tudi zanj vedno težji, ker verni muslimani ne prenesajo brezboštva. Tako je gverila vedno močnejša. V vseh treh državah nastaja zmeda in v Afganistanu je razmere že izrabil komunizem, ki povsod rad ribari v kalnem: Sovjetska zveza je z močno

vojsko vdrla v deželo, postavila novega državnega predsednika, ki ji je še bolj vdan, in skuša obvladati položaj, kar je pa sprožilo novo svetovno napetost.

SVETO PISMO V JEZIKU ZULU je izdala Biblična družba v Južnoafriški republiki. Jezik je sodoben. Niso pa prevedene vse knjige nove zaveze, ampak le Markov evangelij, Apostolska dela, ter dve Pavlovi pismi: Efežanom in Solunčanom. Naslov knjige so dali „Veselo božje oznanilo“. Knjiga pa je razkošno ilustrirana z motivi domačega življenja, zlasti iz rodu Zulu.

LETO OTROKA je minilo. Razmere pa se niso nič spremenile. Po podatkih Organizacije Združenih narodov (UNICEF) na svetu vsak dan strada 200 milijonov otrok, zaradi lakote jih vsako leto umre 15 milijonov. Torej vsako minuto 30 otrok. Prihodnost ni kaj prida obetajoča. Več kot 40 držav je v takem gospodarskem stanju, da pride na osebo manj kot 300 dolarjev letnega dohodka. Papež je v Združenih narodih s „prstom pokazal“ na to rano. Razmere so kričeče: 90 % vsega zemskega bogastva ima v rokah 10 % ljudi. Dočim je v bogatih deželah letni dohodek na osebo porastel za 130 dolarjev v zadnjih desetih letih, je v istem času v revnih deželah porastel za dva dolarja.

INDIJA po mestih napravlja vtis, da je krščanstvo že globoko poseglo v Indijski narod. Pogled pa je lahko varljiv. Indija je hinduistična. Ta čistokrvna indijska religija šteje 84 odstotkov Indijcev. Kristjanov je le 2,5 odstotka. Ne smejo motiti veliki šolski zavodi, ponekod mogočne katedrale v evropskem slogu, če o slogu sploh moremo govoriti. Nedvomno: ogromno delo so opravili misijonarji. Prav tako je razveseljivo, da je ve-

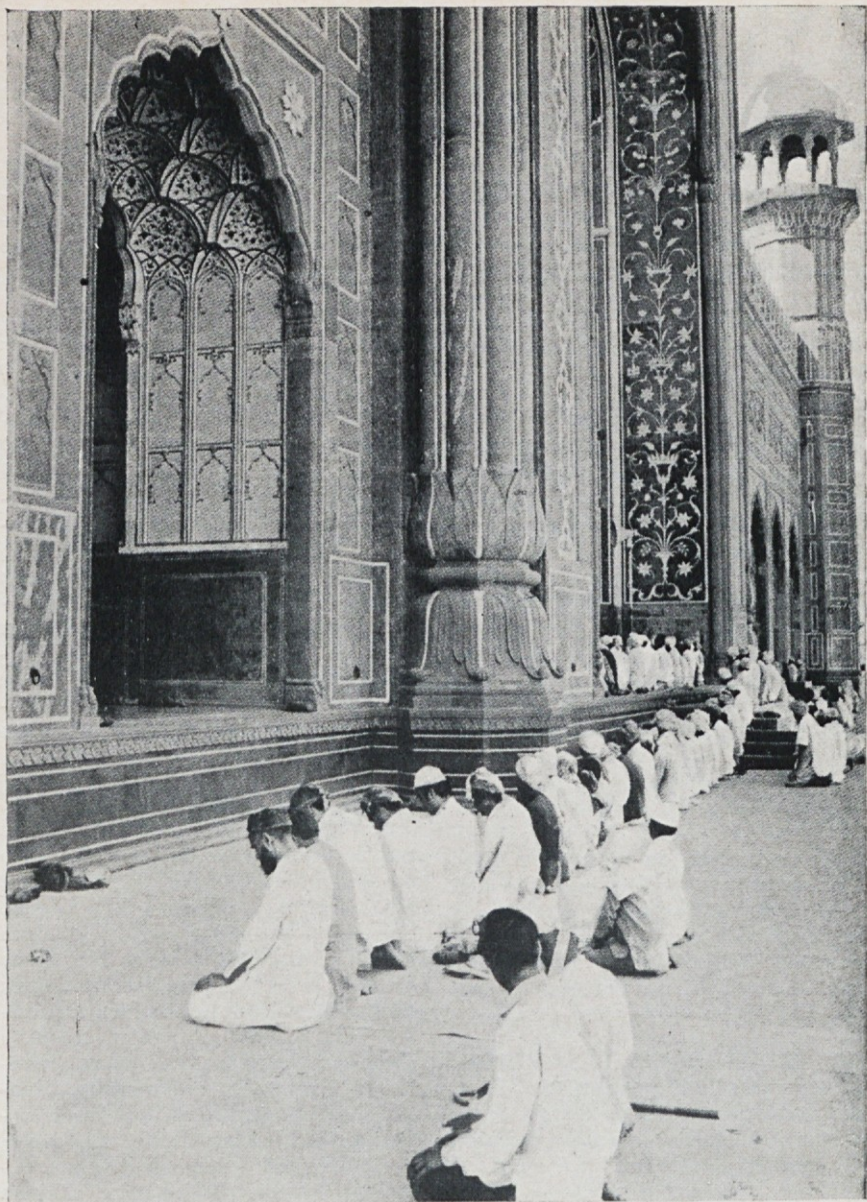
liko domačih poklicev, zlasti na jugu Indije. A kljub temu danes ne moremo reči, da je krščanstvo poseglo v indijsko dušo. Tako imenovani „ashrami“ so le poizkusi. To so žarišča, kjer naj bi iskala stik hinduistični svet in krščanska miselnost. Nekaj takega kot je v 18. stoletju začel misijonar De Nobili. Toda to delo je dolgoročno.

MALI je država v Afriki. Njena usoda je pogosta suša. Ljudje se ne starajo. Saj je povprečna starost ljudi 37 let. Od tisoč novorojenčkov jih že v prvem letu umre 160, do petnajste ga leta jih umre pa že kar 500. Zdravstvene razmere so siromašne, saj je za 300.000 prebivalcev praktično le ena sama bolnica, ker drugih 45 zdravstvenih ustanov ne moremo niti imenovati bolnica. Torej ena tistih malih držav Afrike, ki je samostojna, toda skrajno revna.

IZ POLJSKE je v preteklih štirih letih odšlo v misijone 290 misijonarjev. V preteklem letu jih je šlo 93: 45 redovnih duhovnikov, 9 škofijskih, en redovni brat, 4 bogoslovci in 25 redovnic.

AFRIKA V BRAZILJI. Tako bi mogli reči sekti „macumba“, ki je mešanica afriških, indijanskih in krščanskih sestavin. Na žalost sekta bujno raste in dobiva vedno bolj divje oblike. Računajo, da je med 110 milijoni Braziljancev že tretjina privržencev te sekte, ki pa seveda v raznih krajih dobiva svoje oblike in se poslužuje različnih magičnih sredstev pri svojih shodih in obredih.

MISIJONARJI V MOZAMBIKU na veliko preizkušnjo, ki jo preživljajo, gledajo optimistično. Duhovnik, ki je bil zaprt, ker so njegovo čisto duhovniško delo razglasili kot subverzivno, je pisal iz zavora: „To doži-

V islamskem svetu molijo...

vetje je za nas dobro. Velikokrat smo o stiskah pridigali drugim, pa je sami nismo doživljali. Verjemite mi, da je zame milost, da sem tu. To je čudovita šola za duhovnika.“ Gotovo ne moremo misliti, da so vsi, ki trpe, taki optimisti, a vendarle ves notranji odpor mozambiške Cerkve priča o njeni življenjski moči. Nadškof iz Maputo, do Santos je poročal papežu o težkem položaju in dejal, da postopanje režima dokazuje, da želi zatreči vso vero. Sveti oče je kmalu nato prosil, da naj molimo za preizkušeni Mozambik.

MALAZIJA nima problema revščine, ampak na svojski način problem rase diskriminacije. Navadno govorimo o rasni diskriminaciji le v Južni Afriki in v Rodeziji. V Malaziji je večina prebivalstva Malazijci, pa je med njimi, kar 35 % Kitajcev in 10 % Indijcev. Neverjetno se sliši, kako se ta diskriminacija čuti v šolah. Najprej mora v vsaki šoli, da sme obstojati, več kot polovica dijakov biti Malazijcev. Pri redovanju ti z lahkoto dobivajo dobre rede, dočim Kitajci in Indijci le s trdim delom. In kar je še težje: ko doštudirajo, težko pridejo do službe. Ta diskriminacija zadeva tudi katoličane, ki so v šolah v taki manjšini, da ne predstavljajo nič. Na univerzi v Pennangu je med 3 tisoč akademiki le 70 katoličanov, na univerzi v Kuala med 7 tisoč dijaki 350 katoličanov. Treba je imeti pogum študirati na univerzi in biti scela katoličan.

NA PAPUANSKI NOVI GVINEJI, ki je postala 1972 samostojna država, je misijonsko delo lepo uspelo. In je število katoličanov v večjem porastu kot porast števila prebivalcev. Leta 1972 je bilo med 2 milijona in pol prebivalci 670.000 katoličanov, torej 27 odstotkov. Lani pa jih je bilo med

dva milijona sedemsto tisoč ljudi čez 800.000, torej 28 odstotkov. Na žalost pa je porast vernikov veliko večji v primeri z misijonarji, ki jih je vedno manj. Leta 1972 jih je bilo v 15 škofijah 508, lani pa v 16 škofijah 504. Razlog? Domačih duhovnikov še ni, dasi je že 60 domačinov izšlo iz semenišča v Bomani. Tujih misijonarjev pa je vedno manj in večinoma so že ostareli.

NA FORMOZI ALI TAJVANU, po sebnost od tedaj, ko so Združene države navezale diplomatske stike s Pekingom, vlada strah pred prihodnostjo. Tudi sicer je Cerkev v upadanju. Dočim je bilo leta 1968 300.000 katoličanov, kar je višek v misijonski zgodovini Formoze, je lani bilo katoličanov le še 285.000. Tudi število duhovnikov je upadlo od 834 v letu 1968 na 742 v letu 1978. In k temu je treba dodati, da je povprečna starost duhovnikov 58 let. Formozo gotovo čaka nova preizkušnja. Gre za ves kitajski narod, ne le za Formozo. In če bo treba zaradi Cerkve na kitajski celine navezati stike, bo s tem gotovo prizadeta Formozo.

ALAH mora postati gospodar sveta. Ta zavest živi v muslimanih, danes vedno bolj. Zato se mnogi upravičeno sprašujejo, ali je dialog z muslimani, zlasti dialog katoliške Cerkve, iskren. Ali ni to samo pretveza, da islam lažje osvaja. Kajti noče biti samo religija, ki osvoji posameznika, ampak mora biti religija države, kratko, uvesti hoče teokracijo, kot se trenutno dogaja v Iranu in Pakistanu. Seveda je vprašanje, koliko se ta fanatična muslimanska država more obdržati za dalj časa v sodobnem svetu, ki je vendarle vedno bolj povezan, obveščen in vedno bolj odločno zahteva svobodo vesti in demokratično življenje, pa nikakršnih monopolov.

MISIJONSKI OPAZOVALEC

O. Jože Grošelj D.J., ki je pred leti že bil dve leti v Zambiji, pa je šel potem, kot domala vsi mlajši zambijski misijonarji, nadaljevat svoje študije, to pot bogoslovne, v Kanado in bil potem posvečen, je zdaj že spet v Zambiji kot sedelavec o. Mlakarja D.J. v župniji sv. Kizita. Kot pravi o. Kokalj v listu „Iz sončne Zambije“, mu dela ne bo manjkalo, saj Janez Mlakar pripravlja novo župnijsko središče in novo cerkev.

V Kanadi še študirata o. **Janez Mujdrica** in bogoslovec **Lojze Podgrajšek**, oba prav tako jezuita. Prvi je že imel novo mašo in študije le dokončava, drugi pa študira bogoslovje. Njuno misijonsko polje bo tudi Zambija, kjer sta oba že bila za dve leti.

Misijonska poverjenica v Angliji ga. **Rehberger** nam v pismu, v katerem podaja letno misijonsko poročilo tamkajšnje male slovenske skupine, o čemer poročamo na drugem mestu, javlja tudi, da se v Londonu pripravlja na odhod v misijone duhovnik **Andrej Zarnik** iz Argentine, ki je nazadnje deloval v Argentini na župniji v Paso del Rey. Od sorodnikov pa smo zvedeli o salezijanskem bratu **Štefanu Burju** iz Slovenske vasi pri Buenos Airesu, da so ga tudi poslali v Anglijo na študij angleščine, ki jo bo potreboval v misijonu v Keniji, kamor je končno namenjen.

V Parizu pa čakata na malgaško dovoljenje za delovanje tamkaj še vedno oba, duhovnik **Štolzer** in laik **Vilfan**. Morda sta med tem, ko to pišemo že odpotovala.

Bivši misijonar, jezuit **Franc Pregelj**, se nam je oglasil iz Škotske, kjer deluje v Domu duhovnih vaj. Piše, da ga predstojniki radi pomanjkljivega zdravja ne pustje več v misijone. Po povratku iz Sudana je imel dve operaciji; povrhu pa še neke vrste tifus. Pravi, da se mu tamkaj dela ne manjka, samo sonca pogreša (ki ga je v Sudanu imel preveč), kajti na Škotskem kar naprej dežuje, kot pravi.

Z misijonskega polja se je tudi morala vrniti radi zdravja s. **Magdalena Černe**, ki je že več let tako lepo delovala med črnci Slonokoščene obale. Težko ji je bilo sprejeti tudi to božjo voljo, a tako njej kot drugim misijonarjem, ki radi tega ali onega vzroka ne morejo več ostati v misijonih, čeprav bi radi, zveni v duši slovenski rek: Božja volja je najbolja..., in se sprijaznijo ter darujejo tudi to žrtev za misijone.

Se ena misijonarka je zapustila misijonsko polje. To je s. **Ernesta Kosovel**, kanosijanka, ki je dolgo delovala v Hongkongu, zadnjih deset let približno pa v afriški Tanzaniji. A obstoji še možnost, da se povrne, če se ji zdavje zadostno zboljša. Sama nam piše v začetku decembra 1979 iz Vimarkate pri Milanu v Italiji: „Ne vem, kdaj in če se bom vrnila v Afriko, kajti zaradi pomanjkljivega zdravja sem še pod zdravniškim nadzorstvom.“ Bog ji daj okrepitev, da se bo mogla vrniti na misijonsko polje, saj žetev je posebno v Afriki velika, delavcev pa malo... S. Ernesta je rodna sestra naše zveste in delavne poverjenice pri Marijini družbi na Via Risorta 3 v Trstu, Dore Kcsovel.

Na misijonsko polje se je pa vrnila s. **Bogdana Kavčič**, ki vodi misijon usmiljenk v Burundiju. Pred svojim odhodom na počitnice v domovino je razveselila domačine s tem, da jim je organizirala nekaterim tekočo vodo,

drugim zdrave vodnjake; po povratku pa namerava po vaseh področja napeljati celo elektriko...

Hči Marije Pomočnice, ki je dolgo delovala v Assamu na severu Indije, zadnje čase pa v Bandelu pri Kalkuti, s. **Terezija Medvešček**, zdaj deluje v kraju Dum-Dum, tudi v bližini Kalkute. Dočim je bila doslej predstojnica, je v Dum-Dum namestnica predstojnice, saj ji visoka leta, posebno pa pomanjkljivi vid, ne dovolijo prevelike obremenitve.

Ena od dveh sester **Šteh, Terezija Benigna**, ki obe delujeta v Južni Afriki že desetletja, je slavila zlati jubilej redovnega življenja, skupaj s še tremi drugimi sosestrami, ki tudi delujejo v J. Afriki. O lepi slovesnosti poročamo in prinašamo slike na drugem mestu tega lista.

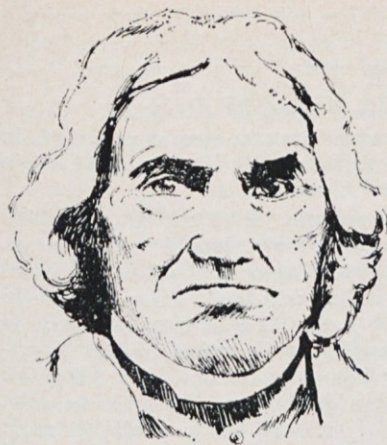
Zlati jubilej poklica za redovnika je pa praznoval prav tako bivši misijonar brat **Karel Kerševan CM**, in sicer v Belgiji, kjer že nekaj let živi. V bivšem Belgijskem Kongu, zdaj Zaire, je izredno sposobni brat deloval okrog 30 let. Tam pa še vedno deluje njegov mlajši brat **Marcel Kerševan CM**, ki je pa šel v Afriko veliko prej kot brat Karel. Sobratje so temu priredili lepo slovesnost, na katero so povabili tudi slovenskega dušnega pastirja v Belgiji in Holandski, Vinka Žaklja.

Mons. dr. Jezernik, ki ima vplivno mesto v Zavodu Propagande v Rimu in je obenem rektor SLOVENIKA v Rimu, je morda še bolj kot kdo drug „svetovni popotnik“. Vsake počitnice izrabi, da obiskuje bogoslovja in univerze po misijonskem svetu in tudi drugod, da potem posreduje vodstvu Urbaniane, kot se imenuje papeška misijonska univerza v Rimu, v Zavodu Propagande, svoja spoznanja in ugotovitve glede načina študija na misijonskih študijskih zavodih po svetu. Zadnje počitnice je monsijnor uporabil, da je obiskal misijonska duhovna učilišča po več afriških deželah in je bil v Zambiji skupaj s slovenskimi misijonarji, od koder so pisali tudi našemu uredništvu.

Oglasila se nam je ena od štirih bivših misijonark med Čulupi Indijanci v Paragvaju, ki so bili tedaj, ko so one tam delale, še v veliki meri poganski. To je šolska sestra **Tobija F. deršek**. Pravi, da je še vedno med živimi, čeprav so jo zadnje čase dvakrat operirali. Spominja se obeh preminulih misijonark, s. **Efrozine Jureš**, ki je prva od njih odšla v večnost, in s. **Sefarine Černe**, ki je umrla pred nekaj leti. **S. Maksencija Vresnik** je pa zelo bolna, kot ve povedati s. **Tobija**. Med Čulupiji zdaj od Slovenk deluje samo še s. **Franciška Flajšman**, saj pa področje nehava biti misijonsko, ker je večina ljudi že pokristjanjena.

Z misijonarjem iz družbe Maryknolcev, o. **Levom Dečmanom**, ki je pred meseci umrl, deloval pa na Koreji, nismo mogli nikdar dobiti pismene zveze, a smo o priliki nekaj o njem poročali. Bil je iz znane slovenske župnije v Jolietu v USA. Kot poroča predsednica Misijonske znamkarske akcije v Jolietu **Jeretinova** v Ameriški domovini v Misijonskih srečanjih in pomenkih, je bil doma na dopustu, a komaj mesec dni po vrnitvi na Korejo je na cvetni teden prenehalo biti njegovo srce. Zelel je biti pokopan tam, kjer je skoraj 20 let deloval, med svojimi ljubljenimi Korejci.

V popisu potovanja našega urednika po misijonskem zaledju izven meja domovine v eni prejšnjih številkih se je urinila pomota, ki jo s tem popravljamo: Potnik je med drugimi obiskal tudi misijonskega sodelavca **Mateja TEKAVCA**, a ne v Chicagu, kot je pomotoma povedano, ampak v Clevelandu, kjer zvesti misijonski pomočnik živi.

VEST SO NAM VZBUDILI

OB „BARAGOVEM DNEVU“
V CLEVELANDU

„Katoliški misijoni“ so v prvih desetletjih dela za Baragovo beatifikacijo veliko sodelovali. Izseljenski „Katoliški misijoni“ so v prvih letih obstoja pobudili med izseljenci, zlasti v Argentini, živo zanimanje za Baragovo zadevo in bistveno pripomogli k ustanovitvi Južnoameriške Baragove zveze. Ko je ta stopila v življenje in začela delovati, so „Katoliški misijoni“ opustili vodstveno vlogo pri tej stvari, zanašajoč se, da so predali poslanstvo dela za Baragovo beatifikacijo novoustanovljeni Južnoameriški Baragovi zvezi, ki je dejansko več let zelo živahno delovala, med drugim izdajala Baragov vestnik v visoki nakladi, s katero je dosegala bolj ali manj vse rojake v Južni Ameriki, pa tudi v slovenskem zamejstvu.

A opustitev zanimanja za Baragovo zadevo pri „Katoliških misijonih“ ni bila najboljša iz več razlogov. Najprej: Baraga ni le po svojem življenju in delovanju vreden oltarja, ampak je bil in je najvišji vzor za slovenskega misijonarja in njegov zgled more vplivati tudi na delo misijonskega zaledja; zato naj bi ga vsi misijonski delavci imeli stalno pred očmi in misijonski list naj bi jim vedno znova osvetljeval njegov lik. Prav slovenski misijonarji in drugi misijonski delavci med nami bi morali biti tudi najbolj zvesti in učinkoviti delavci za Baragovo beatifikacijo; največ bi morali moliti za to stvar, v prvi vrsti bi morali njemu priporočati svoje in svojih vernikov probleme; verjetno bi v misijonih preje doživeli kak čudež... Poleg tega je Baragov vestnik zadnje čase izhajal komaj po enkrat na leto, kar pa nikakor ni dovolj za pobujanje zavzetosti za Baragovo beatifikacijo.

Zato smo se pri uredništvu KM odločili, da bo skušal list v letu 1980 po možnosti v vsaki številki priobčiti kaj tudi o Baragovi zadevi. In kot nalašč nam je prišlo vabilo od Južnoameriške Baragove zveze, katere predsednik je dr. Filip Žakelj, da bi v bodoče Baragov vestnik, ki ga izdaja ta ustanova, izhajal vključen v „Katoliške misijone“. S tem je načrt uredništva, da obnovi pisanje o Baragovi zadevi, zelo podkrepjen.

Za začetek „Katoliški misijoni“ v naslednjem žele obvestiti svoje bralce o lanskem Baragovem dnevu v Clevelandu, ki priča, s kako žilavo vztrajnostjo se rojaki v Združenih državah in v Kanadi zavzemajo za to sveto stvar.

„AMERIŠKA DOMOVINA“ ZA BARAGOV DAN

Pred seboj imamo številko tega časnika za slovenske izseljence v ZDA in Kanadi, ki sedaj izide nekajkrat tedensko; pričujoča številka je od 31. maja 1979. List izhaja v Clevelandu, kjer je največ Slovencev.

Nađ naslovom je z velikimi črkami zapisano: BARAGOVA IZDAJA. Številka obsega 12 časopisnih strani velikega formata. Ima dva dela, enega v slovenščini, drugega v angleščini, kakor je tudi sicer vsaka številka Ameriške domovine zdaj delno tiskana v tem jeziku Združenih držav. Slovenski del obsega to pot 4 strani, angleško pisani 8 strani. V slovenskem delu je nekaj več kot ena stran gradiva posvečena Baragovi zadevi, dočim je angleški del domala cel njej posvečen. Če pomislimo, da slovenski del Ameriške domovine berejo vsi v Ameriko došli rojaki, ki Baragovo življenje in delo, pa zadevo njegove beatifikacije že od nekdaj poznajo, dočim mlajši, ki se je že tam rodil, večinoma Barage še toliko ne pozna, zato najdemo zelo primerno, da je pred vsem angleško pisana Ameriška domovina ob Baragovem dnevu spregovorila o tem slovenskem misijonarju ameriških Indijancev. Sicer pa je v tej številki Ameriške domovine skoraj 5 strani prostora zavzetega s številnimi oglasi raznih slovenskih društev, ustanov, podjetij in posameznikov, pod naslovom: „Podporniki Baragove zadeve“. Vseh oglasov je skoraj dvesto, večinoma iz ZDA, zlasti Clevelanda, pa tudi iz Kanade jih je precej. Verjetno so prav ti oglasi pripomogli, da je ta obsežna številka Ameriške domovine v tako mogočni obliki povdarila pomem Baragovega dne. Iz teh oglasov je razvidno dvoje: Da so se severnoameriški Slovenci, tako od preje naseljeni kot novejši izpred 30 let nazaj, zelo zavzeli za prireditev Baragovega dne, in pa da je Ameriška domovina razvila učinkovito akcijo za financiranje podviga te posebne Baragovske izdaje, kar je očitno lepo uspelo, saj beremo v isti številki, da je Ameriška domovina od dohodkov teh oglasov oddala vicepostulatorju Baragove zadeve župniku Viktorju Tomcu 1.500 dolarjev za namene Baragovega dne.

V slovenskem delu posebne izdaje Ameriška domovina objavlja: Uvodnik Jožeta Melaherja „Baragov dan — praznik vseh Slovencev“. Pod zaglavjem „Beseda iz naroda“ je objavila Eda Vovk Pušl članek: Slovenec Baraga — oče Indijancev. Objavlja se tudi kratek Baragov življenjepis in razpored vseh svečanosti Baragovega dneva, vključno predvečera.

V angleško pisanem delu pa najprej zaslužni Baragov zgodovinar inž. Jože Gregorič objavlja izpis iz knjige Edwarda Jackerja o Baragovem življenju. Janez Urbančič podaja življenjsko podobo sedanjega vicepostulatorja Baragove beatifikacije, župnika Viktorja Tomca. E. A. Kovačič objavlja daljši sestavek o delu slovenskih misijonarjev med severnoameriški Indijanci. Misli k Baragovem dnevu in Baragovi beatifikaciji podajata tudi Agnes B. Rufus, urednica angleško pisanega Baragovega vestnika, ki izhaja v Marquettu, in tamkajšnji postulator Don Rupp. Eda Vovk Pušl je napisala sestavek: Slovenski duhovnik Indijancem. Objavlja se ponatis članka, ki ga je objavil leta 1958 duhovniški list The Priest. E. A. Kovačič poroča o dveh knjigah v zvezi

z Barago: o mons. Jezernikovi razpravi o Baragu kot prvem marquetteškem škofu, ki jo je napisal že pred leti na podlagi virov iz arhiva Kongregacije za širjenje vere, in o drugi, ki jo je napisal sam Baraga o Indijancih Čipeva.

Kot vidimo, so objavljeni povečini članki, ki podajajo že znane življenjske podatke o Baragu in njegovih naslednikih ter drugih slovenskih misijonarjih med Indijanci in pa misli v zvezi z delom za Baragovo beatifikacijo. Nič posebno novega, a nad vse pomembno za osveženje poznanja tega izrednega Slovenca in njegovega dela in za obnovo zavzetosti za njegov beatifikacijski proces. Prav primerno pred Baragovim dnevom.

Posebna Baragova izdaja Ameriške domovine podaja tudi spored slavnosti, ki ga v naslednjem ponatiskujemo, da vidimo, kako je bil Baragov dan zamišljen:

Soboto, 1. septembra:

Ob 7.30 uri zvečer — Procesija s svečami in pete litanije Matere božje pri Lurški Mariji na Chardon Hill, Euclid, Ohio.

Škof dr. Alojzij Ambrožič, Toronto, Kanada, bo pridigal pri svečanostih v soboto zvečer.

Nedelja, 2. septembra:

Ob 11.50 uri predpoldne kosilo v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clairju in 65. cesti.

Ob 2.30 popoldne bo slovesna pontifikalna koncelebrirana sv. maša v stolnici sv. Janeza — St. John's Cathedral. Pridigal bo nadškof Joseph L. Bernardin iz Cincinnatija.

Procesija — sprevid se zbira od 1.45 ure popoldne naprej na pločniku Superior Avenue ob stolnici med 12. in 9. cesto.

Ob 2.15 krene procesija v katedralo po sledečem vrstnem redu: Križ, Katoliški veterani, K.S.K.J. kadetke, Ženska Zveza, Borštnarji, narodne noše. Pripravljalni odbor za Baragov dan, častni gostje, darovalci pri sv. maši, Kolumbovi vitezi, duhovščina. Društva naj po možnosti pridejo s svojimi zastavami.

Okrog 4. ure popoldne — čim se bodo ljudje vrnili od sv. maše — bo slavnostna AKADEMIJA v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clairju.

Ponovno prosimo narodne noše, da se udeleže sprevida v stolnico.

Da bomo imeli vpogled tudi v vsebino slavnostne akademije, objavljamo iz iste Ameriške domovine tudi napovedani nje program:

PEVSKI ZBOR KOROTAN

1. The Star Spangled Banner
Naprej zastava slave
2. POZDRAV — REV. VICTOR TOMC, VICEPOSTULATOR, CLEVELAND, OHIO

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Pevovodja inž. F. Gorenšek

3. ROŽIČ NE BOM TRGALA — Solo Mimi Rezonja - Narodna ZNAMENJE — Solo Martina Kosnik — F. Venturini
ŠKOFU BARAGU V SPOMIN — Ivan Zornan
4. RADI BI TE POZNALI

SLOV. ŠOLA PRI MARIJI VNEBOVZETI

MLADINSKI PEVSKI ZBOR

Pevovodja M. Vrenko

5. PASTIRC PA PASE OVCE TRI — Narodna
KJE SO TISTE STEZICE — Narodna
GOR ČEZ IZARO — Narodna

PEVSKI ZBOR FANTJE NA VASI

Pevovodja J. Sršen

6. O KRESU — P. Jereb
TRIGLAV MOJ DOM — Jakob Aljaž

PEVSKI ZBOR SLOVAN

Pevovodja I. Rigler

7. TI, KI SI USTVARIL — P. H. Satner
NA DAN SLOVAN! — Jakob Aljaž

MLADI HARMONIKARJI

Dirigent Rudi Knez

8. VENČEK NARODNIH
PASTIRČEK — V. S. Avsenik — Klarinet Janez Nemeč, duet — Dominik
in Emily Gorse

FOLKLORNA SKUPINA KRES

Bernarda Ovsenik

9. GORENJSKI VALČEK

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA

10. MOLITEV OČIPVEJSKEGA POGLAVARJA — V vlogi Indijanca Janez
Hauptman, sestavil Tom White Cloud

SLOVAN — FANTJE NA VASI

11. ZGODNJA DANICA — F. Kimovec

UČENCI SLOVENSKE ŠOLE PRI FARI SV. VIDA

12. SPOZNALI SMO PRELEPI VZOR

ZDRUŽENI PEVSKI ZBORI

13. ČUDO VIT SI V SVOJIH SVETNIKI — Matija Tome

Iz obeh objav razvidimo, kdo vse je imel pri Baragovem dnevu sodelovati. In program akademije nam kaže, da so se prireditelji zadovoljili le z nekaj vložki v zvezi z Baragom, dočim je večina točk povsem splošnega značaja.

Kako je Baragov dan dejansko uspel, upamo poročati v prihodnji številki.

Ko smo prebirali to posebno Baragovo izdajo Ameriške domovine in bili veseli prizadevanja pripravljalnega odbora v Clevelandu (nikjer nismo zasledili, kdo ga je sestavljala...) za čim boljše izvedbo Baragovega dne, smo pomislili: Kje so tisti časi, ko smo tudi argentinski Slovenci prirejali Baragove proslave, in take, ki so imele na programu izključno baragijansko gradivo?— Zadnja Baragova proslava je bila združena s proslavo misijonske nedelje leta 1977, kjer pa se je glede Baragove zadeve bolj jadikovalo o nazadovanju zavzetosti za Baragovo stvar med nami v Argentini in tu in tam, kot pa se proslavljal Baraga. Naši rojaki iz Severne Amerike nam v Argentini, pa tudi marsikaterim drugim vzbujajo nemirno vest...!

L. L. C.M.

Misijonarka Anica Miklavčič s svojo sestro pred cerkvijo v Nagasakiju, kjer je padla atomska bomba v zadnji svetovni vojni.

naši misijonarji pišejo

INDIJA

S. TEREZIJA MEDVEŠČEK, Hči Marije Pomočnice, nam je iz Indije, še iz Bandela, kjer je dolga leta delovala in jo je tudi naš urednik obiskal, pisala 1. avgusta. Sporoča nam, da je premeščena na drug misijon. Takole piše:

„Ne vem, kako bi se Vam zahvalila za tako dobrodošel ček. Ljubi Bog in Marija Pomočnica naj vsem dobrotnikom povrne z duhovnimi in gmotnimi darovi!

Pišem Vam iz Bandela, pač zadnjičkrat od tu, kajti v teku enega tedna zapustim ta lepi misijon, na katerem sem delovala šest let, in grem v Dum Dum, tudi blizu Kalkute in le nekaj minut od letališča. V novem delokrogu ne bom imela odgovornosti kot predstojnica, ampak bom le namestnica predstojnice, vikarija, kot pravimo. V tej hiši sem pred leti že delovala kot predstojnica, zato zame tu ne bo nič novega. Hvala Bogu, sem še kar zadosti zdrava, le vid mi nagaja, kajti tudi na drugem očesu mi raste mrena, pa tudi oko, ki je bilo operirano, še ni dobro. Upam, da vsaj oslepim ne, sicer je pa tudi to lahko božja volja.

V maju smo imele tu tečaj za poklice. Udeležilo se ga je 61 odraslih deklet, od katerih je ena že vstopila k nam, druge morajo pa še končati X. razred. Upam, da se jih bo za prihodnje leto prijavilo še več. Kajti po-

trebujemo veliko gorečih sester, ker povsod nas vabijo, da bi odprle postojanko. Če Bog da, bomo blizu Dum Duma odprle hišo, ki bo imela dispanzer, bengalsko šolo in cdkoder bomo obiskovale bližnje vasi. V Dum Dumu imamo veliko učenk, revščine pa tudi. Tako da se Vam tudi na tej novi postojanki priporočam za kako pomoč.“

Iz bližnje Goe, kjer deluje na farmi Don Bosco brat LUDVIK ZABRET SDB, nam je koncem julija od njega prišlo tole pismo:

„Poročal sem Vam, da so pogani izgubili tožbo, ki so jo naperili proti nam, ko jim nismo dovolili na ozemlju naše fare graditi svojega templja. No, zdaj so se obrnili na višje sodišče, kajti našli so na farmi ostanke starega templja, pa se zdaj na to sklicujejo.

Ta okolica je vsa poganska, katoliške družine so bile tiste, ki so prišle z menoj iz Madrasa, ko smo tu začeli ledino orat. Večina teh družin si je prihranila potrebno in so si kupili lastno zemljo v svojem kraju in so odšli nazaj. Tako je sedaj tu od trideset družin le 10 krščanskih.

V šoli imamo sedaj 40 učencev. Začeli smo tudi z revnimi fanti, ki imajo že 15 in več let, pa niso dokončali šole. Zanje smo odprli delavnico, v kateri se učijo varjenja in kleparske obrti sploh. Teh imamo 30 in bodo dve leti ostali v tej šoli; bomo videli, kaj bodo po dveh letih znali...“

Tam še vedno deluje skupaj s sosestrami v gobavskem naselju pri Tabrizu kot predstojnica s. CECILIJA RODE. Najprej je uredništvu lista pisala koncem julija in v pismu tole povedala:

„V iranski islamski republiki gre življenje naprej, vsaj na videz. A mnogo ljudi je nezadovoljnih. Posebno Kurdi, ki so na zahodnem delu Irana ob meji z Irakom, delajo, da bi se osamosvojili. Vzeli so že precej mest, tudi mejna črta napram Iraku, Turčiji in nekaj ob Rusiji je pod njihovo kontrolo. Zadnje dni so zlasti veliko napredovali. Nadeli so si ime: Volki: podnevi so skriti, ponoči pa napadajo, uničujejo. Pravijo, da hočejo privedi kralja nazaj na prestol in da bodo pobili vse „mollahe“, ki jih je 80.000. Molahi so kakor nekaki islamski duhovniki. Skoraj vsi imajo po več žena in otrok, pa avto, itd. Vse to vzdržuje verno mohamedansko ljudstvo, iz česar se vidi, kako verujejo islamci. Ti molahi prav za prav danes vladajo po celi deželi. Vsak večji urad ima na vrhu enega ali več molahov. Ker pa ti navadno niti niso kaj študirani, si lahko mislimo, kakšne so odločitve. Vsako obsodbo mora podpisati eden od molahov. Tudi v bolnišnicah odločajo oni, kdo je lahko operiran, kdo ne, koga sprejmejo na zdravljenje, koga ne. Zdravniki so jih siti. Zanimivo: Alkoholne pijače po zapovedi te islamske republike sploh ne smejo eksistirati, a eden od tabriških molahov je na skrivaj prodajal zaplenjeno vino in močne alkoholne pijače, in sicer kar v kletih sestre izgnanega šaha... Kaj se je z njim zgodilo, se ne ve...“

Pri nas v gobavskem naselju ni veliko sprememb. Dela nam ne manjka, ker bolnikov je celo več kot prej.

Imeti pa moramo veliko več potrpljenja...“

Iz pisma, ki ga je misijonarka poslala gojencem Misijonskega zavoda v odgovor na njihovega, zvedo, da so nove oblasti obnovile uradno dovoljenje, da sestre ostanejo na delu v naselbinu. V deželi je bil sicer izdan zakon, da jo morajo vsi tujci zapustiti, le tisti, ki jih dežela res potrebuje, morejo ostati. Tako torej kaže, pravi sestra, da so nje in Male Jezusove brate (Charla de Faucoulda) spoznali za potrebne.

Dne 30. septembra pa nam je misijonarka spet pisala; kajpada še nič o tem, kar bi nas najbolj zanimalo, o problemu, ki je nastal v Iranu spričo zajetih severoameriških talcev; o tem nam bo misijonarka gotovo kasneje poročala.

„Pri nas je še vedno isto: Živimo v negotovosti glede režima. Pravijo, da tako ne more iti naprej, da je dežela ekonomsko na tleh, da so že vsi naveličani teh „mollah“, ki so povsod zasedli najvažnejše položaje. Televiziji tu pravijo drugače: molla-vizion, kajti vedno se vidijo na njej ti bradati možje. Pri lazaristih v Tabrizu, kjer ste Vi bivali, ko ste me obiskali, je na začetni dan šolskega pouka lepo meni nič tebi nič vstopil v šolo mollah in zasedel pisarno ravnatelja.

Enega glavnih je zadela srčna kap, a ljudje pravijo, da so ga ubili v atentatu. Ob njegovi smrti so bili vsi ljudje v črno oblečeni in žalovali. Videla sem dolge sprevide mož, ki so žalovali, peli žalostinke z besedilom, ki ga še sami niso razumeli, padali na kolena, spet vstajali, se bili po prsih. Po radiju so igrali samo žalobne melodije, in to cel teden. To je žalostna vera... Če seštejemo dni, v katerih oni celo ob običajnih razmerah žalujejo in ne delajo ob spominu na smrti

prerokov svoje vere, bi verjetno dalo skupaj polovico leta. Tej veri manjka veselja Kristusovega vstajenja. Njih molitev v mošejah nima nobenega vpliva na njihovo vsakdanje življenje. Mož moli in posluša mollaha, morda več kot eno uro skupaj, ko pa pride domov, pretepa ženo ali žene, če jih ima več... Tudi to je veljavno: Lahko kradeš, se napiješ in karkoli, samo da te nihče ne vidi. Čudna vera!“

ZAMBIJA

O življenju in delu naših zambijskih misijonarjev piše v tej številki že v sprednjem delu. Tu, pod tem zaglavjem naj navedemo nekatere podrobnosti iz pisem, ki smo jih preljeli.

Tako se nam misijonar o. JOŽE KOKALJ S.J., ki je nekako združevatelj vseh slovenskih zambijskih misijonarjev, tudi tistih, ki niso jezuiti, v imenu vseh zahvaljuje za poslani jim darove iz sklada KM za vse slovenske misijonarje. Potem pa pravi:

„Ko se srečujem z našimi misijonarji, vidim, da smo vsi zelo zadovoljni in ne mislimo na vrnitev domov. Misijonska domovina je res postala domovina, ki jo ljubimo in z njo čutimo v veselih in težkih časih.

Zdi se mi, da je posebna značilnost našega dela, da si medsebojno pomagamo in se posvetujemo, da smo res kot bratje in sestre. Povezani smo v ekipno delo, čeprav ne na istem teritoriju, saj smo v službi domače Cerkve in nimamo svojega „področja“. „Slovenski misijon“ je v naši medsebojni povezanosti.

Z zanimanjem berem o potovanju po Aziji okrog slovenskih misijonarjev. Kdaj pridete na obisk k nam? Upamo, da se bodo razmere ob naši južni meji le uredile, čeprav ne vemo, kako in kdaj. Mislim, da bomo v prihodnjih šestih mesecih imeli boljše

sliko o položaju južno od Zambije. Posebno v misijonu p. Rudeža je nevarno, ker je povsod veliko ljudi z orožjem, na cestah naletiš na mine, doživljajo vdore iz Rodezije, in podobno. Vendar na drugi strani uživamo versko svobodo in naklonjenost ljudstva in voditeljev.“

Naš pridni misijonski dopisnik o. STANKO ROZMAN S.J., ki se intervjuja z zambijskimi misijonarji in nam te razgovore pošilja skupaj s slikami v objavo, je 5. novembra napravil večne zaobljube skupaj s hrvatskim sobratom; poslal nam je tiskano vabilo na to svojo največjo družbeno slovesnost, zraven pa nam dodaja, da je zelo zaposlen: poleg duhovnih vaj za večne obljube je napeljal vodovod, začel z gradnjo cerkve, zraven pa katehiziral in opravljal vse drugo župnijsko delo. Pripominja tudi, da se je dosedanjim zambijskim misijonarjem oktobra pridružil tudi o. Jože Grošel S.J., ki je zaključil svoje študije. V pismu z dne 13. VIII., v katerem nam je poslal intervju z br. Rovtarjem (ki smo ga že objavili v prejšnji številki), pa tele pove:

„Danes sem prišel v Lusako na sestanek duhovnikov in sester v naši dekaniji. Govoril sem tudi s p. Tomažinom. Veliko dela, pravi da je kot na trnju. Dokončuje gradnjo dveh cerkva in že so tu načrti za romarsko cerkev. Zanimiv mož! A za pisanje ni! Škoda!

Po sestanku grem na letne duhovne vaje, nakar se napotim k Tomažinu in g poprosim za razgovor. Tudi z intervju z Barico Rous, laično misijonarko, bom poskrbel. Ona je zelo oddaljena od nas. A pride njen brat na obisk in tedaj bomo gotovo prišli skupaj. Če ne bi dobil sobrata p. Ivana Gerovca za pomoč, ne bi mogel nič več pisati...“

Laična misijonarka BARICA ROUS, višja bolniška sestra, se nam je tudi oglasila, in sicer dvakrat, enkrat v zahvalo za poslano ji pomoč, drugič pa z lepim božičnim voščilom.

V pismu z dne 26. avgusta med drugim pove:

„Pred 14 dnevi sem bila v Lusaki, a p. Tomažina nisem srečala, je preveč zaposlen in bila sem le tri dni tamkaj. Pripeljala sem bolnika v Lušaško bolnico in pa dve sestri na dopust.

Zelo sem bila vesela, ko sem spet po dolgem času govorila slovensko, saj od začetka aprila se nisem srečala z nobenim Slovencem.

Na poti nazaj sem se ustavila tudi pri p. Rovtarju v Mpimi, a samo za eno uro, ker me je čakala vožnja še za šest ur. Drugo leto grem na dopust domov, mislim, da v začetku maja. V istem letu gre tudi p. Korkalj, a mislim, da odide takoj po Veliki noči.“

ZAIRE

Iz te afriške države, ki se je preje imenovala Belgijski Kongo, imamo pismo od s. MOJCE KARNIČNIK iz iste misijonske družbe Kristusovih sester kakor s. Marija Sreš v Indiji. Deluje v misijonu Kole, kjer so edine redovnice v celi škofiji štiri sestre njene družbe. Takole piše dne 27. avgusta:

„Točno pred tremi tedni, 6. avgusta smo zadnjič prejeli pošto in z njo je prišlo tudi Vaše pismo z datumom 21. VI. Torej je prispelo še kar hitro. Prav lepo se Vam zanj zahvaljujem! Spet ste mi priložili ček in tudi zanj vsem dobrotnikom tisočkratni Bog plačaj! Naj Vam takoj omenim, da je bil prejšnji ček, katerega ste mi poslali novembra lani, prejel, pa sem ga maja letos, v redu vnovčen. Sedanjega bom ob prvi pri-

liki poslala v Kinshaso in sem pričana, da tudi z njim ne bo težav.

Istočasno kot Vaše pismo sem prejela tudi šest številK Katoliških misijonov. Najstarejša je bila za november/december 1977, najnovejša pa za letošnji avgust. Torej razlika za 21 mesecev! Seveda, to zadnjo številko ste poslali letalsko. Mislim, da se spleča, kljub visoki poštnini. Hvala tudi za to!

Smo v zadnjem tednu počitnic. Čez nekaj dni se bodo spet odprla šolska vrata in v Kole-ju bo kar mrgolelo mladine, saj mnogo dijakov pride od drugod. Tudi razne druge dejavnosti bodo oživele ob tem, na primer pastoralno delo. Kako bo vse to letos potekalo, Vam bom opisala v naslednjem pismu, ko bo vse že v teku; sedaj delo komaj načrtujemo.

Pa tudi med počitnicami nismo povsem mirovali. S sestro, ki je tudi pastoralna delavka, še več, je celo škofov „vikar“, sva sodelovali na dveh seminarjih. Prvega smo organizirali v sosednjem misijonu, 40 km od tukaj, in sicer za katehiste. Zbralo se jih je okrog 40, kar je zelo veliko za naše razmere. Zame je bila to po sedmih mesecih prva prilika, da sem prišla iz naše vasi.

Drugi seminar smo imeli pred dobrim tednom tukaj v Kole-ju, za ravnatelje osnovnih in srednjih šol. Bilo jih je 28, navzoči pa so bili tudi predstavniki oblasti, da so kontrolirali. Tudi naš škof nas je počastil s svojo navzočnostjo. Jaz sem govorila o Cerki in prosveti, o tem, kakšna mora biti katoliška šola, o katehezi na šolah, o vlogi in potrebnih lastnostih katehistov. V skupinskem delu smo skušali oceniti, kaj smo dosegli v teh dveh letih, odkar je država ponovno zaupala vodstvo šol Cerki. Naj omenim, da so rezultati zelo klavrní. Poligamija se je silno razpasla med

prosvetnimi delavci. Niso redki primeri, da so med učitelji in profesorji katoliških šol tudi pripadniki vseh mogočih sekt, ki seveda vlečejo „vodo na svoj mlin“. Saj bi se lahko zaposlili na šolah, ki niso katoliške, a je stvar v tem, da na tistih šolah plače še vedno niso urejene (na vsem lepem jih nehajo plačevati za več mesecev), na katoliških šolah pa so bolj ali manj plače redne.

V teh počitniških mesecih je bil naš škof, ki ima skoraj 80 let, za več vasi edini duhovnik. Vsako nedeljo je imel mašo v treh različnih vaseh, seveda povsod tudi pridigo in spovedovanje. Tudi vse pisarniške zadeve urejuje sam ter sprejema ljudi od jutra do večera. Človek se resnično čudi, odkod toliko moči v tako slabotnem telesu.

Še o eni potezi naših sicer zelo dobrih ljudi. Silno ljubijo pijačo. Pridelujejo jo doma (in tudi prodajajo), in sicer iz rafije, včasih pa tudi iz palm. Zelo mladi se navadijo nanjo, vdani ji pa niso samo moški, ampak v veliki meri tudi ženske. Ni redek pcjav, da se opijejo do nezavesti. Mogoče je v veliki meri krivo to, ker pijejo na prazen želodec. Veste, za hrano zlepa ne bodo ničesar izdali, med tem ko za pijačo denarja nikdar ne manjka. Sicer pa se ne smem zgražati ob tem, saj tudi naša „civilizirana“ slovenska družba ni dostikaj boljša.“

KAMERUN

Zahodno od Zaire je vrsta bolj majhnih držav, Slonokoščena obala, Ghana, Kamerun, itd. Tudi v teh državah imamo Slovenci misijonarje. V Kamerunu na primer deluje šolski brat ZDRAVKO KRAVOS, ki nam je v dneh 15. in 16. avgusta pisal tole lepo pismo, po precej dolgem času, ker je bil na dopustu v domovini:

„Ko tole pišem, sem v gozdu, na gorah, kakih 150 km od Ombesse, kjer sicer živim in delam. Tu sem že dva meseca. Ljudje so plemena Balum, ki sploh ne vedo, kaj je avtomobil. Naši misijonarji so se vrgli na to, da deželi pomagajo kam naprej. Poprej so k njim hodili vedno peš, zdaj si pomagajo z džipom, a je tudi to težko in se povsod sploh ne da, ker ni mostov, ni poti. In jaz sem zdaj tu med počitniškim časom in pomagam delati mostove. Tri smo že naredili preko reke Mbama. Delo je težko, ker ni kamenja. Kamenje je tu dragocenost. Včasih je treba iti tudi po pet km daleč v gozd, da naletimo na kaj kamenja, ki ga potrebujemo. Ljudje so dobri in prijazni, a kajpada trdi, pravi gorjanci. A to mene ne moti. Če črni fant dvigne velik kamen, ga belec tudi lahko in še ga vrže pet metrov daleč. Sem kot Tarzan v gozdu...“

V teh krajih misijonarji nekdanji bafijski škof msgr. Loucheur, Francos po rodu. A sedaj je bolan, ker si je zlomil nogo. Neke ose so krive. Kako gre misijonsko delo naprej? Tako kot po celi Afriki. Mi belci smo neumni ljudje. Zakaj delati tako hitro? Zakaj sploh delati? In take reči kot poti, mostove, in drugo? Mi hodimo vedno peš, pravijo. Pa jim pravim: Dragi moji, čas gre naprej, sedaj je vse drugače. Vaši otroci bodo morali v šolo. Zakaj nositi vaš kakav do 50 km daleč, namesto da bi to vrnjak prišel do vaše vasi in ga naložil. Saj res, misijonar ima prav. Vsi na delo!

Res je, da Vam že lep čas nisem pisal. Življenje postaja zelo monotono in senzacionalnih novic kar ni. Šolsko leto je prešlo kar v miru in redu. Veliko se povsod govori proti belim v Rodeziji in Južni Afriki, kar tudi nas bele tu zadene. Polagoma

Marijina Legija na misijonu br. Kravosa v Ombessi. Spodaj: matere so prišle z otroci na misijon; na levi sedi naš misijonar Zdravko Kravos.

nas mladina gleda malo postrani in včasih čujem pripombe, ki nam dajo misliti. Doslej ni nič nevarnega, a gledati moramo, kako bomo začeli prepuščati vodstvena mesta domačinom in se sami umakniti v ozadje, čisto v evangelijskem smislu, delati stvari, ki domačinom ne diše, služiti, in v službi ljubiti. Po župnijah se zelo trudijo za poglobitev verskega življenja. Je pa delo težko, kajti Afrikanci sicer hodijo v cerkev, pojejo, plešejo, se obhajajo, a doma potem še vedno upoštevaajo čarovništvo, se predajajo svobodni ljubezni, mnogoženstvu. A za svoje otroke iščejo krst, kljub temu, da so sami sicer tudi krščeni in cerkveno poročeni, a žive s štirimi ženami in ob 35 otrocih. Belci pač vsega tega ne razumemo... Cerkev v iskanju, kako prodreti v miselnost domačinov, se tudi tu drži evropskega sistema: mnogo sestankov in konferenc, mnogo mladinskih taborenj, itd. Udeležba pri maši pojenjuje, kajti začenja čas zabave: nogomet, kolesarjenje, motorji, igranje kart, branje revij in pred vsem poslušanje radija... To zajema mladino.“

SLONOKOŠČENA OBALA

Iz Morestela v Franciji se nam je dvakrat oglasila misijonarka sestra MAGDALENA ČERNE, ki je šla v Evropo na dopust, a nam v prvem pismu poroča o gradnji cerkve v misijonu Gbagbanu (Fresco na Slonokoščeni obali v Afriki), kjer je ona delovala:

„Iskrena hvala za pismo in poslani denar, katerega so naše sestre prejele v Frescu in vložile v banko, kot imamo tu navado. Smo namreč ena družina in vsak dar gre v skupno blagajno, iz katere potem uporabljamo za naše delovanje. Zdaj denar, ki pride zame, porabimo za gradnjo cerkve v Gbagbanu. Prilagam Vam sli-

ko, kjer bo stala cerkev. Vaščani, ki so Vam za Vaš dar zelo hvaležni, bodo mogli s tem kupiti precej več cementsa za izdelovanje blokov. Domačini sami zbirajo tudi denar, seveda ne v milijonih, po malem, saj iz malega raste veliko. So ponosni, da bo to njihova cerkev.

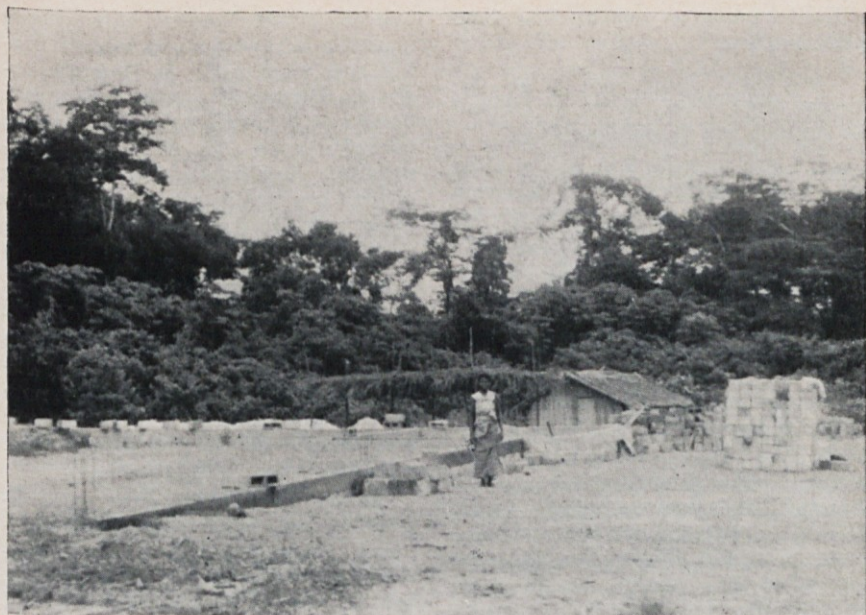
Kot vidite, sem na počitnicah. Ta teden sem na duhovnih vajah. Da se vseh misijonskih prijateljev in dobrotnikov spominjam v molitvi, mi ni treba povdarjati.“

V naslednjem krajšem pismu za božič nam pa misijonarka sporoča, kot omenjamo tudi na drugem mestu te številke, da so predstojniki odločili drugače kot je ona pričakovala: Ne vrne se več v Afriko, radi bolehnosti. Misijonarka se je sicer težko, a rada upognila pred najsvetejšo voljo božjo.

Ostanejo pa na Slonokoščeni obali še vedno trije slovenski misijonarji. Najnazadnje je prišla tja sosestra te, ki se je morala misijonu odpovedati, s. Černe — ŠTEFANA SEVER, ki se nam je tudi oglasila s pismom z dne 4. novembra 1979:

„Danes Vam pišem, da se Vam iskreno zahvalim za poslana čeka! Bog povrni rojakom-dobrotnikom!

Spet smo začeli delati s skupinami; junija in julija smo namreč tudi mi „uživali“ počitnice. V tem času je tu deževna doba in so ceste še bolj prehodne kot ponavadi. Jaz delam s skupino 35 deklet in mladih mater, ki niso poročene, pa imajo otroke. Nekaj o tem delu sem Vam že pisala. Letos bi rade začele z delom na plantaži. Želela bi, da se te dekleta in mlade matere opogumijo za zadruge, v kateri bi našle možnost zaslužka za vzdrževanje sebe in svojih otrok, saj same se sicer ne morejo prebijati skozi trde življenjske razmere.

Takole počasi rastejo iz tal temelji cerkve v Gbagbanu, ki jo je pomagala graditi s. Magdalena Černe, dokler je bila še tam.

Danes slevimo v tej vasi vel'k praznik: Bilo je šestih 6 mladih deklet, dva fanta in dve ženi. Kakšno veselje je bilo! Ti ljudje se znajo veseliti!“

V isti deželi kot s. Štefana Sever delujeta tudi dva brata BAJEC, IVAN in PAVEL, ki sta oba škof'jska duhovnika. Pavel je prišel tja za Ivanom. V zadnjem času nam je dvakrat pisal, in sicer iz misijona Divo, kjer deluje. Prvo pismo se glasi:

„Po dobrem mesecu bivanja tukaj v Afriki je prav, da se Vam vsaj kratko oglašim. Dosedaj sem bil na župniji, kjer deluje moj brat Ivan, to je v Frescu, sedaj pa sem nameščen za pomočnika v sosednji večji fari v Divo. Vsaj malo sem si že ogledal življenje v tem misijonu, počasi se privajam, opazujem in se učim. Tu v Divo delujejo sedaj trije duhov-

niki, dva Italijana in župnik-domačin. Nič preveč nas ni, saj upravljamo še eno župnijo, ki je tudi zelo obsežna in bi morala biti samo zanjo dva duhovnika. Tako se mi ni treba bati, da bi mi zmanjkalo dela.

Kako sem se vživel v novi način življenja v Afriki? Ko sem se že dcma seznanjal z misijonskim delom, je zgledalo, da je okolje in zunanji način življenja glavna težava. Sedaj pa vedno bolj spoznavam, da je tu rajtčje, premostiti velikansko razliko, ki je med mišljenjem Afrikancev in nas. Razumeti te ljudi, sprejeti njihovo mentaliteto in način življenja, to je verjetno nujen pogoj, če hočem uspešno prinašati okolju Kristusa, kar je moje glavno delo. Treba je pustiti času čas, prepustiti se božji milosti in skrbno izrabljati svoje skromne talente.

Koliko mi bo to uspelo, Vam bom pisal pozneje.“

Proti koncu julija nam je isti misijonar spet pisal, in ko se zahvali za poslano mu pomoč, poroča:

„Jaz se imam tu kar dobro. Časa mi vedno zmanjkuje, saj je dela zelo veliko, čeprav smo v počitniškem času. Saj sva sedaj tukaj le dva duhovnika, župnik, ki je domačin, in jaz. Po počitnicah bo že lažje, ker se bosta z dopusta vrnila ostala dva, katerih je eden Italijan, drugi Francoz.

V župniji je tudi pet sester, štiri Italijanke in ena Francozinja. Dve delata v dispanzerju, ostale pa pomagajo pri pastoralih.

Za vse nas je dela dovolj, saj je župnja velika. Po tukajšnjih statistikah ima 90.000 prebivalcev, od katerih je 13.000 katoličanov. Meni se zde te številke kar prevelike, pa bo že tako.

Zanimivo je, da je v župniji pet etničnih skupin in vsaka od njih ima svoj jezik. Tako nas povezuje skupni jezik, francoščina, ki je uradni tukajšnji jezik.

Središče župnije je Divo, mesto, ki leži ob asfaltirani cesti, katera vodi iz Abidjana (glavno mesto države) proti severozahodu. Mesto samo je razmeroma novo in ima lepo bodočnost, ker obstoji tu možnost za razvoj industrije. Razen mesta samega pa spada v našo župnijo tudi okrog 70 vasi s cerkvicami ali kapelami, ali, kot bi pri nas rekli, s podružnicami. Te vasi skušamo redno obiskovati, saj v mnogih skoraj še ni kristjanov ali pa so samo kateumeni.

Kako sem se znašel v tem okolju? Moram reči, da sem še novinec. Drogih težav kot z jezikom nisem imel. Zdravje je kar dobro. Tudi s sodelavci se dobro ujamem. Kljub počitnicam imamo dovolj dela, kakor sem zgoraj

omenil: Razne duhovne vaje, obnove in srečanja. Letos bomo imeli v župniji tudi novo mašo, in sicer 26. avgusta. Slovesnosti naših novih maš doma so v primeri s tukajšnjimi nekaj malenkostnega. Tu se namreč pripravljajo velikanske slovesnosti. Pa o tem Vam bom še pisal, ko bom novo mašo v Afriki doživel...“

GHANA

V tej deželi že kakih deset let deluje kot voditeljica bolniške lekarne s. SILVA ŽUŽEK iz Družbe misijonskih zdravnic. Po dolgem času se nam je spet oglasila, in sicer iz Berekuma, kjer deluje, 12. novembra leta 1979. Tole piše:

„Letos smo imeli čudno leto. Ogromno dela, pomanjkanje najosnovnejših potrebščin, več državnih udarov, itd. Šele sedaj prihajam do sape, kot rečemo, in sem se spravila nad korespondenco, ki jo moram rešiti še od lanskega leta. Ni bilo mogoče preje nikamor pisati!

Pred nekaj tedni smo dobili fantadomačina, ki smo ga me študirale za farmacevta. Končal je študije in je sedaj pod mojim nadzorstvom za leto dni, nakar bo povsem usposobljen za vodstvo lekarne. Tako imam zdaj nekoliko več časa. Odkar mi list pišljate z letalsko pošto, vsako številko prejmem še isti mesec in jo kot vedno z velikim zanimanjem in hvaležnostjo preberem in se čutim povezana z vsemi misijonarji po svetu.

Prihodnje leto bomo v Ghani praznovali 100 letnico prihoda prvih misijonarjev katoliške Cerkve. O tem Vam bom sproti poročala. Te dni pa ima naša Družba generalni kapitelj (občni zbor), in sicer v Indiji, v New Delhi; čez dva tedna bomo volile novo glavno predstojnico. Mislimo, da bo na novo izvoljena sedanja, zdravnica iz Belgije, s. Godoline Prosé.“

TANZANIJA

IZ glavnega mesta te dežele Dar Es Sallam nam je pisala v začetku avgusta s. ERNESTA KOSOVEL, ko je bila še tam; kasneje se nam je oglasila že iz Evrope, kamor so jo poklicali. Tudi ta misijonarka se najprej zahvaljuje za poslano ji pomoč iz sklada KM za vse slovenske misijonarje in pravi:

„Denar sem skoro porabila za naše reveže, kupile smo tudi mnogo katekizmov za tiste otroke, katerih starši nimajo možnosti, da bi sami kupili. Ker imajo otroci le pol ure tedenskega šolskega pouka v verouku, je slabo, če nimajo katekizma, ker vse pozabijo; če pa imajo katekizem, se pa lahko tudi doma uče; isti katekizem lahko služi tudi drugim domačim.

Tu se je vojna končala, a vlada med mnogimi nezadovoljstvo in pomanjkanje potrebnega je še večje kot pred vojno. Me sestre smo zelo zaposlene, a primanjkuje nam trdnega zdravja. Tudi jaz se čutim zelo slabo, in če ne bo prišlo kaj vmes, bom konec meseca odpotovala v domovino in ne vem, če mi bo mogoče priti spet nazaj na misijon. Naj se zgodi volja božja!

Čese res moje misijonsko življenje konča, nj Vam izrečem veliko hvaležnost za vse kar ste v tem času storili zame; prav tako se zahvalim tudi vsem dobrotnikom, zlasti družbenicam iz tržaške Marijine družbe na Via Risorta!“

JUŽNA AFRIKA

Od tam nam piše pater ALBIN Kladnik FSC iz kraja White River dne 14. avgusta:

„Vaše drago pismo z dragoceno prilogo treh čekov po 400 dolarjev sem hvaležno prejel. Na banki so mi čeke takoj zamenjali. Dali so mi lepo

vsoto 333 Raudov za vsakih 400 dolarjev. Sobratoma p. Bratinu in br. Pozničiu bom denar takoj poslal. Gotovo se Vam bosta zahvalila.

Jaz še vedno boleham. Po operaciji se je kar nekaj podrlo v meni. Stalno imam bolečine v križu in desni nogi. Le s težavo vršim svojo službo. Dobro, da še lahko vozim moj mali Volkswagen. Naj dobri Bog sprejme tudi mojo bolezen za spreobrnjenje ljudi!

Drugače pa ni nič posebno novega. Mi še, hvala Bogu, delamo popolnoma svobodno in v miru. Kalvinci, ki so na vladi, nas katoličanov sicer ne marajo, pa nas tudi ne preganjajo. Sicer se pa položaj hitro spreminja. Vlada si res prizadeva in hiti, čeprav precej pozno, da reši komplicirano rasno vprašanje. Saj so si sami vse tako zapletli. Črncem dajejo po njih plemenskih razlikah male državnice. Upamo, da se ne bo kje pojavil kak novi Amin...

V misijonskem pogledu, se mi zdi, bo kmalu postal največji problem ta, da ne bo misijonarjev. Misijonskih poklicev ni. Cerkev bo počasi primorana posvetiti zanesljive družinske može v duhovnike. Ostati neporočen, je pri črncih skoraj sramota in je proti plemenskim navadam in postavam.“

Tudi br. POZNIČ VALENTIN nam je pisal iz Glen-Cowieja in se zahvalil za dar in pravi o sebi, da je za silo kar zdrav, seveda, „starost prinese razne težave, jih moram pač vdano prenašati, ker vse pride od Boga,“ kakor sam pravi v pismu.

V Južni Afriki delujejo poleg treh Sinov misijonarjev Presvetega Srca tudi štiri slovenske oblatinje sv. Frančiška Saleškega. Ena od njih, sestra TEREZIJA BENIGNA ŠTEH, je 30. septembra, skupaj s še drugimi tremi sosestrami obhajala zlati jubilej svo-

jega poklica. V pismu z dne 5. avgusta nam sama to napoveduje, v kasnejšem pa nam o slovesnosti že poroča in nam tudi pošilja slike.

„Septembra, in sicer 30. bomo štiri sestre skupaj obhajale 50 letnico svetih redovnih obljub s slovesno sv. mašo, v kateri se želimo Bogu zahvaliti za vse milosti, dobrote in varstvo.

Že več tednov smo tu brez duhovnika. Naš dobri pater misijonar je neozdravljivo bolan. Med tednom pride za sestre nek drug, mlad duhovnik, v nedeljo pa kardinal koga pošlje, saj so itak že vsi zelo zaposleni.

V novicijatu imamo eno novinko, 3 kandidatkinje in eno aspirantkinjo, ki bo šele novembra 16 let stara, pa mora še čakati. Sedem novink je pa že naredilo obljube, a morajo še študirati.“

Drugo pismo:

„Z veseljem Vam bom vsaj kratko opisala, kako smo obhajali zlati jubilej. To je bilo v cerkvi tu v Keelenhofu.

Pripravile smo se z osemdnevnimi duhovnimi vajami; ker je prišlo tudi nekaj starejših sester z drugih misijonov, nas je bilo v obednici kar 12. Vsak dan smo imele konference in premišljevanja, pa veliko smo molile.

V nedeljo 30. septembra smo 4 jubilatke vstopile v svetišče med petjem 32 sester in ljudstva, ki je napolnilo cerkev, posvečeno sv. Duhu. Vodil je slovesnost kardinal, ki je imel nagovor, v katerem je zahvalil Gospoda, da nas je izvolil, vodil in ohranil zveste v njegovi službi. Zahalil se je pa tudi nam za vse dobro, ki smo ga storile v prid mladini in ljudstvu te naše drage afriške dežele. Kardinal nam je podelil blagoslov svetega očeta, ki je naslednji dan tudi po telegramu sporočil ta svoj blagoslov.

Po končani službi božji je vsak od navzočih prejel hlebček belega kruha in čokolado. Odlične goste pa smo postregli v dvorani. Popoldne smo se v družbi sester veselile naše skupnosti, v hvaležnosti in ljubezni. Srečni in nepozabni dan je zaključil blagoslov z Najsvetejšim.

Kajpada je bila navzoča tudi moja sestra s. Alojzija. Pogovarjale smo se in obnavljale spomine iz davnih let, vesele, da sva skupaj, in v mislih na ostalih sedem najinih sestra, ki so doma, a so bile v duhu povezane z nama.

Danes na Misijonsko nedeljo, 21. oktobra sem darovala vse žrtve in molitve za misijonarje po vsem svetu, zlasti za naše rojake in za naše rajne misijonarje, katere sem prosila, naj prosijo Boga za nas in naše ljudi, da bi vsi vztrajno živeli po evangeliju.“

Jubilantka, kateri tudi vsi slovenski misijonski prijatelji častitamo, je od 50 let življenja v zaobljubah preživela 48 let v misijonih, vedno v Južni Afriki. Bog ji daj delovati, moliti in trpeti tam še dolgo vrsto let!

Pisala nam je tudi njena sestra TEREZIJA ALOJZIJA ŠTEH iz kraja Ceres, tudi v Južni Afriki, in sicer sredi septembra leta 1979:

„Prav lepo se Vam zahvalim za pismo in lepo vsoto, ki ste mi jo poslali po s. Vincenciji Novak. Bog plačaj vsem dobrotnikom!

Saj mi je vsota zelo prav prišla, kajti takole v starosti oči pešajo in zobje izpadajo, in to v red spravljati, nekaj stane. Drugače gre pa življenje kar lepo naprej, ker sem tako zaposlena, da ni časa za kake malenkosti. Vprašate, če sem že obhajala 50 letnico poklica kakor moja sestra. Ne, kajti odšla sem v novicijat kar 10 let kasneje od nje. Tudi

Južnoafriški kardinal s štirimi sestrami-jubilantkami; naša T. Benigna Šteh je prva od leve.

jaz se bom udeležila te lepe njene slovesnosti. Z njo bodo obhajale ta jubilej še tri sestre, ena iz Afrike, druga iz Švice in tretja iz Avstrije.“

Tretja oblatinja nam je pisala koncem aprila lanskega leta. To je s. VINCENCIJA NOVAK, ki deluje v Keimoesu. Zahvaljuje se v imenu vseh za poslane darove in pripoveduje, kako ji je bilo lahko vnovčiti naše

čeke in kako je vsem sosestram od dala vsaki njen delež. Piše, da posebno molijo za koroške rojake, ki so tako izdatno prispevali. Tudi misijonar se po njej zahvaljuje. Sestra še tole zapiše:

„Naša stara sesterska hiša nam je skoraj razpadla. Morali smo si napraviti lepo novo cerkev, ki obenem služi za dvorano, za hišo je pa zmanjkalo sredstev.“

Pri nas imamo sedaj hudo zimo. Samo škoda, da si ti ljudje tu ne znajo ničesar prihraniti za težke zimске dni. Vse, kar zaslužijo, porabijo naenkrat, in ko pride huda zima, so brez čevljev, brez tople obleke in odeje. Naši ubogi otroci pridejo od daleč v šolo napol zmrznjeni, brez čevljev in večina, ne da bi preje kaj toplega zavžili. Mi storimo vse, kar moremo, da bi ljudi pripravili do varčevanja.“

Končno imamo pismo tudi od s. ELIZABETE POGORELC iz Upingtona; njeno pismo je s konca julija:

„Zaradi slabega zdravja in raznih okoliščin jaz skoraj ne morem okrog po hišah k ljudem, čeprav je to potrebno.“

Zato že več let uvajamo študente, da postanejo vodniki v raznih krožkih, da izvajajo apostolat med šolsko

mladino, pa tudi med odraslimi, starimi, onemoglimi in bolniki. Molimo k Svetemu Duhu, da jim da moč za to bodoče apostolsko delovanje med ljudmi. V veliko pomoč nam je posebno Marijina Legija; ko nje člani obiskujejo ljudi, odkrivajo ne le telesno, ampak tudi moralno revščino.

Vprašali ste me, kako je kaj v naši družbi glede počitnic za misionarke. Na to Vam odgovorjam:

Pri nas pogoste počitnice še niso v navadi. Naše sestre drugih narodnosti so po svetovni vojni šle na obisk svojih domačih, katere so si pač to želele. Naši dve sestri Šteh sta skupaj odšli in nazaj prišli pred nekaj leti. Jaz si tega nisem privoščila, kajti moji starši so že 20 oziroma 30 let, upam, pri Bogu v nebesih. Pa tudi zato mi ne kaže na pot, ker nimam primernega potnega lista ozi-

Štiri jubilanke; na skrajni desni sedi s. Benamina Šteh. Pred vsako gori sveča, kot simbol, kako so se 50 let izgojevala njihova leta življenja...

roma dovoljenja, da bi, ko enkrat zapustim Južno Afriko, mogla spet nazaj. Tako dovoljenje mi je že pred več leti poteklo. Jugoslovanski konzul, ki ni Slovenec, je v Lusaki v Zambiji, ker je moral še pred 30 leti zapustiti Južno Afriko.“

PARAGVAJ v JUŽNI AMERIKI

V tej južnoameriški deželi deluje med Čulupi Indijanci, kot zadnja od slovenskih šolskih sester, ki so desetletja tamkaj delovale, ko je bilo misijonsko delo še v povojih, zdaj še s. FRANČISKA FLAJŠMAN, ki nam iz misijona San Leonardo tole piše dne 1. julija 1979:

„Pred kratkim so nam vzeli našega dosedanjega misijonarja, ki je bil po rodu Nемеc, in nam poslali drugega, ki je po rodu Argentinec. Mladi pater je vesele narave ter ga imajo Indijanci radi.

V našem misijonu napredujemo. Zgradili so dve veliki novi delavnici, mehanično in mizarско. Tako so sedaj mogli sprejeti tudi večje število učencev in delavcev.

Na veliko soboto ponoči smo imeli slovesnost svetega krsta. Imeli smo 16 odraslih novokrščencev. Bog daj, da bi ostali stanovitni do smrti! Kakšno veselje je gledati novokrščence, kako prihajajo vsak dan k sveti maši in sv. obhajilu. Prav gotovo je duhovni napredek našega misijona sad tudi molitev misijonskih prijateljev! Dobri Bog bo nekoč vsem vse poplačal, kar so pripomogli za rast božjega kraljestva in rešitev duš.

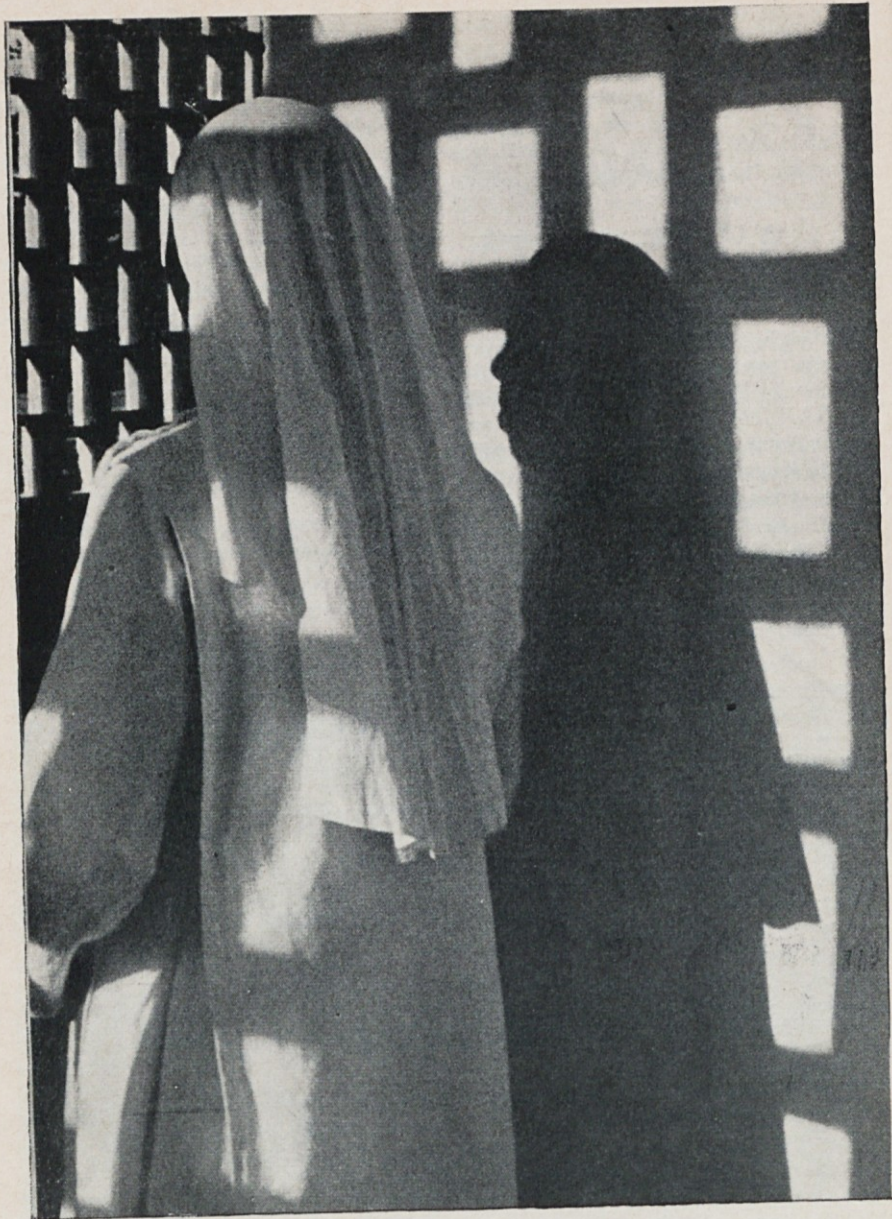
Na binkoštno nedeljo smo imeli sv. birmo. Bilo je 70 samo odraslih birmancev. Tudi se ljudje v vedno večjem številu cerkveno poročajo. Neko nedeljo smo imeli kar devet parov novoporočencev. Indijanski novoporo-

čenci si ne delajo skrbi, da bi si zgradili novo hišo, ampak živi po več družin v eni koči. Seveda v isti koči žive z njimi tudi domače živali: ovce, koze in kokoši. Letos je vstopil prvi indijanski fant v bogoslovje. Naši patri imajo bogoslovje v Asuncionu. Imajo mnogo naraščaja, a jih tudi mnogo izstopi.

Jaz se imam dobro, le zdravje mi je začelo nekam pešati. Tako srečna se počutim med svojimi bolniki ter želim do zadnjega delati med njimi.“

Sestra Janja Žužek je k tej sliki napisala: „Muslimanska žena v Etiopiji, ki trdi da živi Mohamedov duh v njenih laseh in ljudem prerokuje. Pod ruto ima dolge lase, stlačene skupaj z umazanijo, polne najrazličnejših uši; 30 let si jih ni umila ali ostrigla.“

Črna redovnica...

TUDI V NAJBOLJ TEMNI URI.

Velika noč je, tudi danes, tudi jutri!
rečem
naši dolgi, črni reki Ára –
s cvetjem češnje se obda.

Velika noč je, ne le danes, ne le jutri!
vzklidem
naši rahlo travnati ravnini –
vetru v žolti ples se vda.

Velika noč je, tudi v najbolj temni uri!
šepnem
svodu, stiskajočemu zaveso –
v sivi dež zajokata.

Reka Ára — po japonsko Arakáua — izvira v severni Japonski in se pred izlivom v morje razdeli v severno-vzhodnem Tokiu na dva močna rokava, katerih bregovi so polni skladišč in tovarniških delavnic.

Žclti pesek se vali aprila, včasih tudi že marca, iz daljnih kitajskih step, ki se talijo in ki jim površine razpadajo.

Le kristjan ve, da je celo leto Velika noč.

o. Vladimir Kos

KAKOR SOLZA NA LICU MARIJE.

Davi sem videl roso pod češnjinim cvetom,
sonce, kako jo je poljubilo v dragulj.
Kakor solzó na licu Marije v nedeljo,
ko se je Jezus ji vrnil z groba na dnu.

Davi sem gledal roso, kako je zgorela:
s cvetom in z vetrom in s slavčka pesmijo s streh.
Zdaj, ko je res, kot zmeraj verjeti je smela!
Tudi na ustnicah njenih poje nasmeš.

o. Vladimir Kos

IZ MISIJOJSKEGA ZALEDJA

MISIJOJSKA NEDELJA MED ROJAKI PO SVETU

V GILBERTU

Misijonska nedelja na Gilbertu je postala že tradicija naših slovenskih rojakov, ki misijone in njih delo ljubijo in po svojih močeh lepo žrtvujejo tudi finančno.

Predvsem pa se spomnimo naših misijonskih pionirjev s sveto mašo, katero je opravil naš požrtvovalni in vedno za vse dobro vneti g. Janez Šustaršič. V lepem nagovoru je predvsem omenil delo in žrtve misijonskega odseka žena na Gilbertu in njih prizadevanja vsa ta leta. Orisal nam je delo v misijonih in pa našo dolžnost do misijonskega dela, posebno po drugem Vat. koncilu. Med sveto mašo smo prepevali slovenske pesmi, katere je na orglah spremljala Marie Tushar.

V dvorani smo se nato zbrali k bolj družabnemu sestanku.

Zaključek našega programa je bilo žrebanje volnene ogrinjalke, katero je naredila in darovala za misijone ga. Mary Pirjevec. Poleg tega so bili še trije lepi dobitki, katere je za to priliko poslala dobra s. Terezija Medvešček. Med sveto mašo, kakor tudi pozneje, so posamezni darovali skupno 1.288 dol. Za našo malo skupino tukaj je ta vsota presegla vse dosedanje. Saj nas ni več kakor 40 in med temi še nekaj starejših naseljencev, ki se nam radi pridružijo. Naj nebeški Misijonar vsakemu posebej njegovo žrtev iskreno poplača tam, kjer vsak najbolj potrebuje.

Letos smo izgubili iz naše srede dobrega moža in očeta, g. Metoda Mertarta. Vedno je rad prišel s svojo družinico na naše misijonske proslave. Bil je velik dobrotnik misijoncv. Naj v miru počiva! Daj Bog, da bi ob drugi misijonski nedelji nihče ne umanjkal.

Za MZA Gilbert, Anica Tushar.

V ANGLIJI

Od tam nam poroča vneti in požrtvovalna misijonska sodelavka gospa Gabrijela Rehberger decembra meseca:

Čas beži, tako je spet leto za nami in čas, da podam letni obračun o misijonskem dejstvomnanju pri nas.

Kot med Vami v Argentini, je tudi med rojaki na Angleškem prišlo kar v tradicijo, da imamo vsako leto misijonsko tombolo, pač v manjšem obsegu, ker nas je tu malo, če bi pa gledali na odstotke, bi bila pri nas udeležba zelo zadovoljiva.

V Bedfordu smo imeli 27. oktobra misijonsko proslavo. Ob 18 smo imeli najprej sv. mašo, katero je daroval za slovenske misijonarje naš župnik Ludvik Rot. Po maši smo pa imeli v dvorani tombolo in srečolov; da pa grla niso ostala preveč izsušena, smo odprli tudi precej steklenic. Ves dobiček je bil namenjen za slovenske misijonarje in je dosegel 77 Liber.

V Londonu je bila 10. novembra misijonska tombola, tudi ob lepi udeležbi. Sveto mašo je tam daroval bodoči misijonar Andrej Zarnik. Tombola po maši je vrgla 33 Liber.

NA GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM

Tamkajšnji tednik „Katoliški glas“, ki izhaja v Gorici, namenjen celotni Primorski, je letos pred Misijonsko nedeljo objavil na prvi strani uvodnik „Vsak kristjan naj bo misijonar“ in sliko misijonarja Rudeža iz Zambije, ko obhaja množice črnih vernikov.

Kot priloga „Katoliškega glasu“ pa so spet, kot vsa zadnja leta, izdali za to priliko poseben list „Misijonska nedelja“, katere naslovna stran je to pot izšla v dveh barvah. Na 16 straneh se objavlja letos večinoma originalno gradivo, domala brez ponatisov. Na prvem mestu je prevod papeževe misijonske poslanice. Sledi članek iz diaspore „V hladnih vodah Vardarja.“ Po sestavku „Živa kateheza Janez Pavla II.“ sledijo trije članki misijonarja Radka Rudeža, ki je od tam doma: „Mozaik afriških držav“, „Rast Cerkve v Zambiji“ in „Delo slovenskih misijonarjev v Zambiji“. Sledi sestavek „Izjave novoizvoljenega pekinškega škofa“ in sestavek „V Avstraliji raste število ateistov“. Končno je več novic iz vsega misijonskega sveta. Na ovitku objavlja Misijonska nedelja vsote, ki so se na Primorskem med rojaki zbrale leta 1978 za razne misijonske namene.

Nekoliko moti v tej brošuri preširoko pojmovanje misijonskega objekta in misijonskega subjekta, se pravi, kje in kaj je misijonski svet in kdo je in kdo ni misijonar, o čemer vsem je še vedno veliko nedoslednosti v slovenskem misijonskem pisanju. O vprašanju je naš list že veliko razpravljal, pa bo še, ker vse kaže, da je potrebno razčiščevati te pojme v korist resničnemu misijonskemu delu.

Iz „Katoliškega glasa“ povzemamo tudi, kako so na Primorskem Slovenci obhajali Misijonsko nedeljo.

List napoveduje v Marijinem domu v ulici Risorta 3 v Trstu misijonsko prireditve z naslednjim programom:

1. — Prizor iz misijonskega življenja — Igra mladina od Sv. Jakoba pod vodstvom prof. Dime Pahor-Slama.
2. — Misijon tržaške škofije Nguvio v Keniji — poroča Tomaž Simčič.
3. — Problemi sedanjih misijonov — govori Ivo Jevnikar.
4. — Podoba sedanje Afrike — poroča dr. Bernard Špacapan.

Vmes bogat srečolov.

Naša poverjenica pri Marijini družbi v Marijinem domu Dora Kosovel nam je v pismu poročala o zelo lepem moralnem in gmotnem uspehu te misijonske prireditve z izključno misijonskim programom. Med darovi objavljamo tudi, koliko je bilo na njej denarnih prispevkov in koliko je rodil srečolov. Res, bogata misijonska žetev. Udeleženci so ob tej priliki poglobili svoje misijonsko poznanje in čutenje, obenem pa tudi za misijone žrtvovali.

V isti številki „Katoliškega glasu“ beremo tudi napoved Misijonske prireditve dne 28. oktobra v Katoliškem domu v Gorici, kjer so goriški mladinci nastopili z igro „Pikica in Tonček“, vmes pa je bil srečolov za misijone. O tej prireditvi nimamo več podrobnosti in ne poročila, kako je izpadla.

Čestitati je rojakom na slovenskem Primorskem, da sredi vseh različnih problemov, ki pritiskajo nanje, ne pozabijo na veliki problem svoje Cerkve: evangelizacijo narodov, kar so prav za prav misijoni v svetu, kjer Cerkev še ni dovolj živa.

RADOSNA VIJEST

Prejeli smo številko 7 - 8 za julij-avgust lanskega letnika tega edinega misijonskega lista v mejah Jugoslavije.

Ta dvojna, v črni in oranžni barvi tiskana številka ima 24 strani formata 34 x 25 cm in je bogato ilustrirana celo z dvema celostranskima fotografijama sedanjega svetega očeta, ko ljubkuje otročiče, in z naslovno stranjo, ki pokaže papeža, vodečega za roko malo nasmejano dekletce. Ti prizori so pač primerni ob objavi papeževega pisma vodstvu Družbe sv. Detinstva Jezusovega ob Mednarodnem letu otroka.

Objavlja se prvo nadaljevanje razprave „Krščanstvo in današnji misijoni“, ki jo je napisal jezuitski general o. Peter Arrupe. Pod naslovom „Za dušami“ objavlja list vrsto fotografij in pisem hrvaškega misijonarja o. Ante Gabrića, ki deluje v Bengaliji. Sledi intervju z materjo Terezijo, ko se je zadržala v Zagrebu ob odprtju prve postojanke njene družbe na Hrvaškem. Z lepimi fotografijami je ilustriran članek „Stoletnica Cerkve v Ugandi“. Podaja se drugi del poročila o generalni skupščini papeških misijonskih družb v Rimu. Prevaja se predavanje Belega očeta Borrmansa na tečaju v Senegalu z naslovom: „Krščansko-muslimanski dialog“. Vrsta pisem hrvaških misijonarjev in misijonark zaključuje številko, ki vsebuje poleg omenjenega še to in ono.

Vsekakor vsebinsko bogat misijonski list, ki priča, da je danes v Jugoslaviji mogoče izdajati tudi misijonski tisk. Kdaj bodo začeli izdajati kaj podobnega tudi v Sloveniji? Samo občasni misijonski sestavki v „Družini“ in „Ognjišču“ so samo zasilna rešitev misijonskega obveščanja slovenskih vernikov.

URBANIANA

Julijska številka tega glasila papeške misijonske univerze v Rimu „Urbaniana“, katerega odgovorni urednik je naš rojak mons. Jezernik v Rimu, je izšla le na štirih straneh, pač ker je v Evropi mesec julij že počitniški čas.

Objavlja med drugim tudi pridigo najvišjega predstojnika te univerze kardinala Rossija, prefekta Kongregacije za evangelizacijo narodov, ki jo je imel ob zaključku akademskega leta. Na čelni strani pa prinaša članek: „Katoliške univerze in oznanjevanje evangelija po nauku Apostolske Konstitucije „Sapientia christiana“. Vsebuje tudi poročilo o prvih duhovniških posvečenjih v semenišču Bambui in opozarja na odlično misijonsko akcijo v apostolskem vikarijatu Awasa v Etiopiji. Kajpada ne manjkajo razne vesti o univerzitetnem življenju Urbaniane.

IZREDEN USPEH TOMBOLE V ARGENTINI

Na prostornih dvoriščih Baragovega misijonišča so misijonski sodelavci, tradicionalni in novi, takorekoč cela Slovenska vas, na praznik Gospodovega Razglašenja 6. januarja priredili že 29. misijonsko veletombolo v pomoč vsem slovenskim misijonarjem. O njej bomo v prihodnji številki objavili več podrobnosti s slikami. Tombole se je udeležilo okrog 1500 rojakov in njih argentinskih prijateljev in rodila je okrog 10.000 dolarjev v sklad KM za vse slovenske misijonarje.

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE MISIJONARJE

Argentina (v pesih): Duh. Stanko Skvarča, 20.000; družina Muhič, Trancas, 20.000; Vzajemni sklad Slov. vasi, 2.000.000 pesov; 29. misijonska veletombola v Baragovem misijonišču, 16.300.000 pesov (10.000 USA dolarjev).

Francija (v fr. frankih): N.N. Tuquegnieux, 1.000; Rotar Jožefa, 165.

Tržaška (v lirah) po Marijini družbi na Via Risorta 3: Vstopnina k prireditvi in izkupiček srečolova na misijonsko nedeljo, 678.150; nabirka pri Sv. Antonu, 231.500; nabirka pri Sv. Jakobu, 104.000; nabirka pri Žalostni M. B., 63.500; N. N., 58.130; Lino Cocci, 100.000; Skok Viktorija, 10.000; Caseti Marija, 10.000; E.C., 10.000; Canté Pina, 20.000; Šajn Emilija, v spomin svojih pokojnih, 80.000; za bogoslovce, Šajn Emilija, 20.000; za lačne, Šemec Jožefa, 10.000; N.N., 3.000; Glavič Frančiška, 3.000; N.N., 15.000; Pangos Emilija v spomin † msgr. šibenika, 5.000; za gobavce, N.N. 30.000; za gobavce v misijonu Ivana Štanta CM, N.N. iz Boršta, 50.000; za gobave s. Potočnik Amande, N.N. iz Boršta, 50.000.

Avstralija (v avstralskih dolarjih): N.N., 10.

Anglija (v angl. librah): F. Lapanja, 10; A. Vle, 10; J. Grčar, 5; N.N., Coventry, 10; duh. L. Rot, 13; Šabec J., 19; M. Klemenčič, 5; J. Prevec, 3; M. Fras, 1.50; Saje, 2; N.N., Bedford, 1; J. Kenk, 2; C. Svete, 1; M. Grkman, 3; Pevski zbor Rochdale, 8.50; F. Vidmar, 5; Metka Kogoj, 10; Tombola v Bedfordu, 77.10; Tombola v Londonu, 33.

Kanada (v kan. dol.): Špilak John, 10.

Čile: Duh. Anton Žagar, 75.000 arg. pesov.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za Buhove zvonove na Madagaskarju: Franc Urbanč, Lanus, 10.000 pesov; družina Jakoba Sušnika iz Slovenske vasi, 100.000 pesov.

ZA TISKOVNI SKLAD KM

Tržaška, v lirah: Duh. Jože Jamnik, 50.000; Josipina Janežič, 35.000; Petrs, 10.000; N.N., 49.800; Slekovec Marija, 10.000; Mersig, 10.000; Grmek Fani, 50.000; Sinigoj Tončka, 10.000; Felicita Vodopivec, 50.000; N.N., 100.000; Kosič Marija, 5.000; N.N. 22.000.

Argentina: duh. Franc Jakop, 20.000 pesov.

Kanada: Mr. Novak, 20 kanadskih dolarjev.

ZA MISIJONSKI ZAVOD

Vzajemni sklad Slovenske vasi: 2.000.000 pesov.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJI!

S TO DVOJNO ŠTEVILKO STOPAMO V NOVI LETNIK "KATOLIŠKIH MISIJONOV"!

Kot v lanskem letniku, bomo tudi letos nudili misijonskim prijateljem 448 strani vsebine, ki jo bodo večinoma pisali in s fotografijami ilustrirali naši dragi misiojnariji.

Iz raznih vzrokov številke ne bodo obsegale vedno enakega števila strani, a to vrednosti lista ne bo spremenilo, kvečjemu jo še dvignilo.

Naročnina

Celotni letnik bo stal povsod enako: 10 dolarjev USA valute oziroma odgovarjajočo vsoto v drugih valutah. Tako bo na primer naročnina v Kanadi sedaj okrog 12 dolarjev, ker je vrednost kanadskega dolarja toliko manjša od USA dolarja. Nasprotno bodo v Avstraliji mogli poravnati naročnino že z devetimi dolarji, ker pač avstralski dolar zdaj velja nekaj več kot USA dolar. . .

Letalska naročnina

Opozarjamo, da z letalsko pošto odpravljeni list stane dvakratno, torej 20 dolarjev!

Zaostale naročnine

Spet spominjamo, da je zaostala naročnina enaka sodobni, se pravi, da je za vsak neporavnani letnik plačati 10 dolarjev USA.

Črtanje neplačujočih

Že smo opozorili v prejšnjih dveh številkah, da bomo morali pošiljanje lista ustaviti vsem tistim dosedanjim naročnikom, ki bodo še v začetku februarja 1980 v zaostanku celo za leto 1978 ali še nazaj.

Tiskovni sklad KM

Zadnji dve leti moremo izdajati naš list radi dobrotne ljubezni vseh tistih, zlasti dosmrtnih naročnikov, ki prostovoljno kaj vplačajo v tiskovni sklad za kritje primanjkljaja. Vsi naročniki jim moramo biti hvaležni, ne le izdajatelj! Vsem, ki morejo vplačati kaj v Tiskovni sklad tudi letos, se toplo priporočamo!

Uredništvo in uprava Katoliških misijonov.

"KARTOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, Remedios de Escalada, prov. Bs. Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

Naročnina v letu 1980 in vse za nazaj: 10 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah. Letalsko pošiljanje 10 dolarjev več!

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119. Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan CM. 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez CM, 405 Marie Anne East, Monteral, P.Q.; Za Winnipeg in okolico, rev. Ivan Plazar CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg, Man. R3B 0J3.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeam, Vikringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rahberger Gabrijela, 132, George Street, Bedbord.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Kritika je izrekla svoje mnenje, da je v Baragovem misijonišču izišli katoliški roman, ki ga je napisal

ALEKSEJ GORIŠKI
(psevdonim)

POPOTNIKI

silno zanimiva **novost v slovenski literaturi sploh**. Zato pač spada v družinsko knjižnico vsake slovenske katoliške družine. **Ali ste knjigo že kupili? Storite to, preden poide.** Zajetni roman skoraj 600 strani stane samo 15 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah. **V Argentini samo še do konca februarja cena 25.000 pesov.**

Zaskrbljen pogled . . .

Registro de Prop. Int. No. 20221
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612